ഞാൻ മുമ്പു താമസിച്ചിരുന്ന ജയിലിന്നരികത്തുകൂടി പോകുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രഭുക്കളും എല്ലാപേരും. എന്നെ ഒരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുള്ളവർ കത്തയയ്ക്കാതിരിക്കയില്ല."

"അവരെ നീ എന്തുചെയ്യും."

"എനിക്കു് വിശ്വാസമുള്ളവരെക്കൊണ്ടു് വായിപ്പിക്കും"

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് റോസ ദൂരത്തു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അവളുടെ നീന്തിത്തുളുമ്പുന്ന നേത്രങ്ങൾ കാമുകനെ ലക്ഷീകരിച്ചില്ല.

അയാൾ പിന്നെയും മുഖം അഴിക്കരികത്തു നീട്ടി. ഹാ കഷ്ടം! തണുത്ത ഇരുമ്പഴികൾ അയാളുടെ ഉദ്യമത്തെ തടഞ്ഞു. എന്നാലും അയാളുടെ ചുണ്ടുകൾ ആ കൊച്ചുർവ്വശിയുടെ ലളിതാധരത്തിൽ സ്പർശനം ചെയ്തു.

വാൻബീൽ റോസയെ ചുംബിക്കതന്നെ ചെയ്തു.

അവൾ പെട്ടെന്നു് ഞെട്ടി. മോഹനമായ നീണ്ട കണ്ണുകൾ ക്ഷണം അടഞ്ഞു. അതിദ്രുതത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന നെഞ്ചിടിപ്പു നിറുത്താൻ ശക്തയാകാതെ അവൾ അവിടെനിന്നും ഓടി.

വാൻബീൽ ഏകാകിയായി നിന്നു. അയാൾ പുറത്തു നോക്കി. ഒരു നക്ഷത്രം അതിന്റെ സ്ഥാനത്തുനിന്നും തെറ്റി കീഴ്പ്പോട്ടു പോരുന്നതു് വാൻബീൽ കണ്ടു. അപ്പോൾ ഒരു പക്ഷി ശ്രുതിമധുരമായ ഗാനവും ചൊരിഞ്ഞു.

XI

മകളുടെ നടത്തയെപ്പറ്റി നല്ല അഭിപ്രായമല്ല ജയിലർക്കുണ്ടായിരുന്നതു്. അവളുടെ കരുണാമസൃണമായ ചെറുമാ

റത്തിലും, മഹാമനസ്കതയിലും അയാൾക്കു് പങ്കുകൊള്ളുവാൻ സാധിച്ചില്ല.

വാൻബീലിന്റെമേൽ പലസംശയങ്ങളും തോന്നുകയാൽ ദിവസം മൂന്നുപ്രാവശ്യമെങ്കിലും ജയിലർ മുറി പരിശോധിക്കാതിരുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും കുററം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു് ജയിലർ നല്ലപോലെ ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ തടവുകാരൻ അതിനൊന്നിനും ഇടകൊടുത്തില്ലെന്നല്ല സംശയാസ്പദമായി ഒന്നും പ്രവൎത്തിച്ചതുമില്ല.

റോസായും, നീലാംബുജത്തിന്റെ വിത്തുകളും അയാൾക്കു് സമീപത്തുണ്ടായിരുന്നു. റോസാ എന്നും രാത്രിയിൽ വന്നുകൊള്ളാമെന്നു് വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ നിറവേററുന്നുമുണ്ടു്.

അവൾ മുറിക്കടുത്തു പോകുമ്പോഴൊക്കെ അഴിക്കടുത്തു ചെന്നുനില്ക്കാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷകാണിച്ചുവന്നു.

പ്രതിജ്ഞചെയ്തതിനു് അടുത്തദിവസം കൃത്യമായും അവൾ പറഞ്ഞസമയത്തു് അഴിയിൽ തൊടാതെ മുറിക്കരികത്തു് ചെന്നുനിന്നു. കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന വിത്തുകളെ അവൾ ഇരുമ്പഴിക്കിടയിൽക്കൂടെ നീട്ടി.

വാൻബീൽ അവയെ സ്വീകരിക്കാതെ അവളുടെ 'ലോകമോഹനമായി തങ്കപങ്കജത്തെ വെല്ലുന്നതായ കരത്തിൽ തൊട്ടു് അവളുടെ ഉദ്യമത്തെ തടഞ്ഞു. അപ്പോൾ വാൻബീലിന്റെ മസ്തിഷ്കമണ്ഡലത്തിൽ ഒരു ചിന്ത മിന്നിപ്പൊലിഞ്ഞു.

“റോസേ! നാം ഇങ്ങനെ ദിവസം കളഞ്ഞാലോ? നമ്മുടെ ഭാഗ്യം പരീക്ഷിക്കേണ്ട കാലം ഏറെ സമീപിച്ചിരിക്കുന്നു. നീലാംബുജങ്ങളുടെ വിത്തുപാകേണ്ടതിനു് ഇനി താമസിച്ചുകൂടാ.”

അവൾ പുഷ്പബന്ധുവിന്റെ ഓരോവാക്കും ശ്രദ്ധിച്ചുകേട്ടു വേറെ ഒരു വിചാരവും അതിൽനിന്നു് ആ ശുദ്ധശീലയെ പിന്തിരിച്ചില്ല.

"ഓമനേ, ഞാൻ പറയുന്നതുകേൾക്കു. തോട്ടത്തിലോ വീട്ടിനുള്ളിലോ സൌകര്യപ്രദമായ ഒരുസ്ഥലം തയ്യാർ ചെയ്യണം,,

"അതിനു് ഒട്ടും ബുദ്ധിമുട്ടില്ലല്ലോ. സ്വച്ഛജലപ്രവാഹിയായ 'വാർ'നദിയുടെ തീരത്തുള്ള ഞങ്ങളുടെതോട്ടത്തിൽ വേണ്ട സ്ഥലമില്ലേ."

"അവിടെനിന്നും കുറെ മണ്ണുകൊണ്ടുവന്നുതരാമോ? റോസ്!"

"കൊണ്ടുതരാം."

പെട്ടെന്നൊരു തരുണിമ അവളുടെ പ്രശാന്തകോമളമായ വദനകമലത്തിൽ വ്യാപരിച്ചു ക്രമേണ നീങ്ങിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ വിശദമോഹനമായ ഒരു മന്ദഹാസം അവളുടെ കവിളിൽ ചുഴിയോടുകൂടി തരളീകൃതമായി.

"കുറെ മണ്ണു നല്ല സൂര്യരശ്മിയുള്ളിടത്തുനിന്നും, വേറെ കുറച്ചു് ചോലസ്ഥലത്തുനിന്നും എടുക്കണം."

"അങ്ങനെ ചെയ്യാം."

"അതുകഴിഞ്ഞിട്ടു് ഒരു വിത്തെടുത്തു് ഞാൻ പറയുന്ന ദിവസം പാകണം. അതു് നിന്നെപ്പോലെ ചേതോഹരമായ ഒരു പുഷ്പത്തോടുകൂടി പ്രശോഭിക്കട്ടെ. അവയെ വളരെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്."

"ഞാൻ അവയെ നല്ലപോലെ സൂക്ഷിക്കാം. അവയുടെ സമീപത്തുനിന്നും മാറുകയില്ല."

"എനിക്കും ഒരു വിത്തുതരണം. അതു് ഞാനും പാകാം. ഏകാകിയായി ഇവിടെയിരിക്കുന്നതിൽഭേദം ചെടിയെ എങ്കിലും പരിചരിക്കാം. മുറിയിൽ സൂര്യപ്രകാശം കാലത്തും വൈകിട്ടും കിട്ടുന്നുണ്ടു്. നാം രണ്ടുപേരും ഓരോന്നുവീതം വളർത്തുന്നതുകൊണ്ടു് ഒന്നെങ്കിലും അശയ്യല്ലാത്ത പു

ഷ്ടം തരാതിരിക്കയില്ല. അതുനിമിത്തം ഓമനയ്ക്കു് വിവാഹം നടത്താൻ ഒരുലക്ഷം ഗിൽഡർ ലഭിക്കയും ചെയ്യും. ഹാ! അക്കാലം എത്ര ആനന്ദജനകമായ മാധവകാലം!”

“ഞാൻ പോകുന്നു. ഒന്നേ കണ്ടുതരാം. ഒരുനടയായി കൊണ്ടുതരാൻ സാധിക്കയില്ല. അപ്പോഴപ്പോഴായി കുറേശ്ശ കൊണ്ടുതരാം.”

“മകനേ, അതുമതി. ഇനിയും വേണ്ടസമയമുണ്ടു്. പക്ഷേ സമയം കളയാതിരുന്നാൽ മതി.”

“ഞാൻ അങ്ങനെയാകട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞില്ലേ.”

“രാത്രാദിവസത്തെയും വിചാരം നീ എന്നോട്ടു് പറയണം ”രാത്രി ജന്തുക്കളൊന്നും കടക്കാതെ സൂക്ഷിക്കണം. മുമ്പു് രണ്ടുപൂച്ചകൾ എന്റെ ചെടികളെ നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. ഒന്നിനേയും അകത്തു് കടത്തരുതു്. നിലാവുള്ളപ്പോൾ വളരെ സൂക്ഷിക്കണം.”

“ഞാൻ മിക്കവാറും തോട്ടത്തിൽതന്നെ കഴിക്കാം.”

“പിന്നീട്ടു് സൂക്ഷിക്കാനുള്ളതു് വേറെയൊരുതരം ജന്തുക്കളെയാണു്.”

“അതെന്താണു്?”

“മനുഷ്യരെ. ഒരു ഗിൽഡർ കാരം മോഷ്ടിച്ചാൽ തരക്കേടില്ല. ഒരുലക്ഷം പോയാൽ...”

“ഞാനല്ലാതെ തോട്ടത്തിൽ വേറെ ആരും പ്രവേശിക്കുകയില്ല. എന്നാലോ?”

വാൻബീൽ അഴിക്കട്ടത്തെത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ മുഖം പിന്നോട്ടു് നീങ്ങിത്തുടങ്ങി. അകന്നുനിന്നുംകൊണ്ടു് വിത്തുകൾ വഹിച്ചിരുന്ന ഹസ്തത്തെ അവൾ അകത്തേക്ക നീട്ടി. വാൻബീൽ വിരലുകളെ ചുംബിച്ചു. അതു് പ്രണയകാലുഷ്യംകൊണ്ടോ, അതല്ല നീലാംബുജത്തിന്റെ വിത്തുകൾ അവ വഹിച്ചതുകൊണ്ടോ, എന്നു് വ്യവച്ഛേദിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അതുമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു് വായനക്കാർ തീർച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ.

വിത്തുകളോടുകൂടി അവൾ കൈ പിൻവലിച്ചു. അവയെ അവൾ മാറത്തു ചേർത്തു ഒന്നമർത്തി.

അങ്ങനെ അവൾ ചെയ്തതു നീലാംബുജത്തിന്റെ വിത്തായതുകൊണ്ടോ, അതോ വാൻബീൽ ചുംബിച്ചതുകൊണ്ടോ?

എങ്ങനെയായാലും അന്നുമുതൽ തടവുകാരന്റെ ജീവിതം മധുരിച്ചുതുടങ്ങി. ഓരോനിമിഷവും പ്രാധാന്യമുള്ളതെന്ന് അയാൾക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു.

റോസ ഒരു വിത്തെടുത്തു വാൻബീലിനു കൊടുത്തു.

അവൾ അപ്പോഴപ്പോഴായി മണ്ണുകൊണ്ടുവന്നു ശേഖരിച്ചുതുടങ്ങി. ഉരംചേർത്തു വാൻബീൽ വിത്തുപാകുന്നതിനു വേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തു. ഏപ്രിൽമാസത്തിന്റെ അവസാനത്തോടുകൂടി അയാൾ വിത്തുപാകി.

റോസ ഒരുദിവസമെങ്കിലും മുറിക്കടുത്തു പോകാതിരുന്നില്ല. സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നതു് അല്പം താമസിച്ചായേക്കാം. അണയുന്നതും ക്രമം തെറ്റിയാകാം. എന്നാൽ അവൾ ഒരു നിമിഷവും തെറ്റാതെ എന്നും ഒരേ കണക്കിനു പ്രിയസമക്ഷം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

അവർ പുഷ്പങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. വേറെപലതും അവർക്കു സംഭാഷണത്തിനു വിഷയങ്ങളായുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഗംഭീരവും, ഭയങ്കരവുമായ ലോകകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചിരിക്കാം. നേരം പോയതറിയാതെ അവർ അന്യോന്യം ലയിച്ചു പരമാഹ്ലാദസുധാരസത്തിൽ ആറാടി.

അവരിൽ ഒരാളാകട്ടെ കവിളിൽ താരുണ്യച്ഛവിയേന്തി ഏതോ ഒരു ഭാഗ്യശ്രീമാനെ ചിദാനന്ദത്തിൽ മുഴുകിയ്ക്കുന്ന രുചിരാംഗി. മറ്റേ ആൾ താരുണ്യമേഖലയിൽ സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിക്കുന്നതിനു കാലുവെച്ചു ഒരു ബന്ധനസ്ഥൻ.

റോസയാകട്ടെ ഇരുമ്പഴികൾക്കടുത്തു പോയി ചേർന്ന

നിന്നതേയില്ല. അവൾക്കു അവളെത്തന്നെ സംശയമുണ്ടു്. അതു നാൾക്കുനാൾ പ്രബലമായിത്തീൎന്നു.

അയാൾ ജനാലയിൽക്കൂടെ പുറത്തുനോക്കി, പലപ്പോഴും ചിന്താമഗ്നനാകാറുണ്ടായിരുന്നു. പുറത്തുകാണുന്ന ധൂമാക്രാന്തമായ അന്തരിക്ഷവും, ഒരിക്കലും സ്വൈരമില്ലാത്ത നഗരവീഥികളും അയാൾ വെറുത്തു.

റോസമ്മയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു എവിടെയെങ്കിലും പോയാലെന്തെന്നു് വാൻബീൽ ചിന്തിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അതു എത്രത്തോളം ദുസ്സാദ്ധ്യമാണെന്നു അയാൾ ഓർത്തില്ല. "റോസേ നിനക്കു അക്ഷരജ്ഞാനമില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്കു സന്ദേശവാഹികളായ കിളികളൊക്കെയുണ്ടു്. എന്തു പ്രയോജനമാണുള്ളതു്? എന്റെ കണ്ണുകൾ നിനക്കു വായിക്കാൻ കഴികയില്ലല്ലോ." എന്നു വാൻബീൽ പറഞ്ഞു.

"നമുക്കു ഒരു മണിക്കൂർനേരം എന്നും ഒന്നിച്ചു കഴിക്കാനുണ്ടു്. അതു് നാം ശരിയായി ഉപയോഗിക്കണം"

"ഇപ്പോൾ നാം വെറുതെ ചിലവഴിക്കുകയാണോ?"

"അതല്ല."

"ഇതിലും ഗുണപ്രദമായി ചിലവാക്കണം. നാം പിരിയുന്ന അവസരത്തിൽ വിശേഷമറിവാൻ മാൎഗ്ഗമിതൊന്നേയുള്ളു."

"റോസേ! അനന്തമായ കാലം നമ്മുടെ ഭാവിയിൽ വിസ്താരമായിക്കിടക്കുന്നു. പിന്നെ എന്തിനു ഭയപ്പെടുന്നു."

അവൾ ചിരിച്ചു. പല്ലവകോമളമായ ഹസ്തങ്ങളെ അവൾ മാറോടുചേൎത്തു ഒന്നു പുഞ്ചിരിച്ചശേഷം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

"അവിടുന്നു ആയുഷ്കാലം മുഴുവനും ജയിലിൽ കഴിക്കാനോ ആഗ്രഹപ്പെടുന്നതു്? അതു നന്നായി. ജീവൻ നല്കിയ യുവരാജാവു അവിടത്തെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തേയും നൽകുകയില്ലേ

ന്നുണ്ടോ? അതിനു കാലം സമീപിച്ചുപോയി. അച്ഛന്റെ ക്രൂരവൃത്തി അവിടത്തെ അധികം വഷളിപ്പിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് മോചനം സിദ്ധിച്ചേക്കാം”

വാൻബീൽ അവളുടെ നിൎഗ്ഗളമായ വാഗ്വിലാസത്തെ തടഞ്ഞു.

ചിരിച്ചുകൊണ്ടു അവൾ പിന്നെയും തുടൎന്നു.

“നീലാംബുജം എന്തായി?”

നീലാംബുജത്തിന്റെ കാൎയ്യം ഓൎമ്മയിൽ വന്നാൽ പിന്നീട് അയാളുടെ ചിത്തം വേറൊന്നിനും പ്രവേശിക്കയില്ലെന്നു അവൾക്കു പൂൎണ്ണബോധമുണ്ടായിരുന്നതിനാലാണ് ഇങ്ങനെ അവൾ വിഷയം മാററിയതു്.

“ചിത്തിനു ഒരു തരക്കേടും ഇല്ല. തൊലി പൊളിയാറായി. വെള്ളംകുടിച്ചു വീൎത്തു; കുരുന്നു വരാൻ അധികം താമസിക്കയില്ല.”

“ഞാൻ വിശേഷമായി പലതും കൃഷിയിൽ പ്രയോഗിച്ചു”

“റോസെ! അതെന്താണു്?”

“അതോ എന്തിനു ചോദിക്കുന്നു. എന്റെ ചെടി കമനീയമായി വളൎന്നുവരും. ഒരു പൂച്ചട്ടി എടുത്തു ഞാൻ നല്ല വളമിട്ടു വിത്തുംപാകി. വളരെ സൂക്ഷിക്കുന്നുമുണ്ടു്.”

“അതുകൊള്ളാം നീ എനിക്കിണങ്ങിയ ഒരു ശിഷ്യതന്നെ” എന്നു അയാൾ കൈകൾ തമ്മിൽ താളംപിടിച്ചുകൊണ്ടു് സസന്തോഷം പറഞ്ഞു.

“ഇവൾക്കു കൃഷിമാത്രമല്ല, വേറെയും പലതും പഠിക്കാനുണ്ടെന്നുള്ളതു് അവിടുന്നു മറന്നുകളയരുതു്” എന്നു് അവൾ പുഞ്ചിരിതിരണ്ട മുഖത്തോടും, അഴിഞ്ഞ കുന്തളഭാരം ഒററക്കയ്യിൽ താങ്ങി സ്വതസ്സിദ്ധമായ ലജ്ജയോടും പറഞ്ഞു.

“അതേ, നിന്നെ പഠിപ്പിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ എനിക്കു സന്തോഷമേയുള്ളു.”

"എന്നുതുടങ്ങാം."

"ഉടനെതന്നെ."

"അതല്ല നാളെയാകട്ടെ."

"അതെന്തുകൊണ്ട്."

"ഇന്നിനി സമയമില്ല. എനിക്കുപോകാൻ നേരമായി."

"ഇത്രനേരത്തേയോ? ആദ്യം എന്താണ് വായിക്കേണ്ടതു്.?"

"എനിക്ക് ഒരു പുസ്തകമുണ്ട്. അതു നാളെ വരുമ്പോൾ ഞാൻ കൊണ്ടുപോരാം."

"എന്നാൽ അങ്ങനെതന്നെ."

അടുത്തദിവസം അവൾ കാന്റീലിയസ്സുകൊടുത്ത ബൈബിളും കൊണ്ടു ഹാജരായി.

ഇരുമ്പുകമ്പികൾകൊണ്ടു തീൎത്ത അഴിമാത്രമേ അഭിമുഖസംഭാഷണത്തിനു അവരെ സഹായിച്ചുള്ളു. അതും താഴെനിന്നു മൂന്നടി കിളൎന്നിട്ടേ തുടങ്ങുന്നുള്ളു. അവൾക്കു പഠിക്കാൻ അവിടെ ഒരു സൌകൎയ്യവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

റോസ പുസ്തകത്തിനെ അഴിയുടെയിടയിൽ വെച്ചിട്ടു വലത്തുകൈകൊണ്ട് വിളക്കു പിടിച്ചു. എന്നാൽ അവളുടെ ശ്രമത്തെ ലഘൂകരിക്കാനായി റാന്തലിനെ ഡാൻബീൽ അഴിയിൽതൂക്കി. റോസ വിരലൂന്നി അക്ഷരങ്ങൾ ചേൎത്തു വാക്കുകൾ ഓരോന്നായിവായിക്കുമ്പോൾ ഡാൻബീൽ ഒരു വസ്സോൽത്തുണ്ടെടുത്തു അറിയാൻ പാടില്ലാത്ത വാക്കുകളെ ചൂണ്ടിപ്പറഞ്ഞുകൊടുക്കും.

സമീപത്തിരുന്ന ദീപപ്രഭ താരുണ്യശ്രീകലൎന്ന അവളുടെ സരോജാനനത്തെ കമനീയമാക്കിത്തീൎത്തു. അവളുടെ ദീൎഘമായ നയനങ്ങൾ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നീന്തിത്തുടിച്ചു. നീണ്ടുചുരുണ്ടു ചിന്നിച്ചിതറിയ തലമുടി മുഖത്തും നാലുപാടും പടൎന്നു അനവദ്യമായ സൌന്ദൎയ്യസമ്പത്തെ സംഭാവന

ചെയ്തു. പുസ്തകത്തിൽ പതിച്ചിരുന്ന അവളുടെ ഇളംകൈകളിൽ നീലഞരമ്പുകൾ തെളിഞ്ഞുകാണാറായി. അവൾ അകല്പാടെ ഒരു മോഹിനിയായിരുന്നു.

റോസ നാൾക്കുനാൾ വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധാലുവും തന്നിമിത്തം വിദ്യാസമ്പന്നയുമായിഭവിച്ചു. വാൻബീൽ എന്ന ഗുരുവരന്റെ പ്രതിഫലേച്ഛകൂടാതെ, പ്രണയഭരമായ സഹകരണത്താൽ അവളുടെ ഹൃദയകമലം ഒന്നിനൊന്നിനു വികസിച്ചു. വിജ്ഞാനപവനന്റെ സമ്പർക്കത്താൽ സുരഭിലവും, ആനന്ദത്തികവിനാൽ, സുന്ദരവുമായി വിലസി. രണ്ടുപേരും സംതൃപ്തിയും, സൌഭാഗ്യവും തികഞ്ഞവരായിത്തീർന്നു.

അവൾ സ്വന്തം മുറിക്കകത്തു ചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ വാൻബീൽ പറഞ്ഞുകൊടുത്തതിനേയും അവൾ പഠിച്ചതിനേയും ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു വായിച്ചു രസിക്കും.

ഇങ്ങനെ ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു.

ഒരു രാത്രി അവൾ പതിവായി വരുന്നതിലും അരമണിക്കൂർ നേരത്തെവന്നു അഴിയോടുചേർന്നുനിന്നു. അതു് അവളുടെ ഗുരുവിനെ വല്ലാതെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തി.

“ഒന്നു പൊറുക്കണേ. നേരത്തെ വന്നതു എന്റെ കുറ്റമല്ല. കാര്യം പറയാം. ദയചെയ്തു കേൾക്കണം. എന്നെ അന്വേഷിച്ചു ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ വന്നിട്ടുണ്ടു്. അയാൾ മറേറ ജയിലിലും വന്നിട്ടുണ്ടു്. അ ആൾ ഒരു യോഗ്യനാണെന്നു് തോന്നുന്നു.”

“വേറെന്തും അയാളെപ്പററി അറിഞ്ഞുകൂടെ.” എന്നു് വാൻബീൽ അത്ഭുതപരവശനായി ചോദിച്ചു. അല്പം അസൂയയും അയാൾക്കു ആക്കാര്യത്തിൽ തോന്നാതിരുന്നില്ല.

“അറിയാൻ പാടില്ല. അയാൾ വന്നുചേർന്നിട്ടു പതിനാലുദിവസത്തോളം വരും.”

"ഒരു പക്ഷേ പിതാവിൻെറ അതിഥിയായി വന്നതായിരിക്കാം."

റോസ നൈസ്സർഗ്ഗികമായ മധുരഹാസത്തെ ചൊരിഞ്ഞു.

"അതു ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അയാറം പലതും വളരെ സൂക്ഷ്മത്തോടു നോക്കുന്നുണ്ട്. അച്ഛനെ അയാറം സംശയിക്കുകയില്ല" എന്നു റോസ തുടൎന്നു.

"പിന്നെ ആരെയാകാം."

"എന്നെയായിരിക്കാം അയാറം സൂക്ഷിക്കുന്നതു്."

"റോസയേയോ?"

"എന്തുകൊണ്ടു പാടില്ല."

"ശരിയായിരിക്കാം. വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചു വല്ലവരും വന്നിരിക്കാം. അതു സാധാരണവുമാണല്ലോ."

വാൻബീൽ ചെറുതായൊരു വീൎപ്പുവിട്ടു. അതു അവറം പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ചു.

"ഞാൻ ഒന്നും പറയുന്നില്ല."

"അതുപോട്ടെ നിന്നെത്തന്നെ അയാറം അന്വേഷിച്ചു വന്നിരിക്കാമെന്നു നീ എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു."

"എൻെറ ആശങ്കകറംതന്നെ."

"റോസേ! വാസ്തവം പറയൂ. അയാറംക്കൊപ്പം എനിക്കും ചിലതു അറിയേണ്ടതുണ്ടു്."

"അയാറം പലപ്പോഴും മറേറ ജയിലിൽ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഞങ്ങറം ഇവിടെ വന്ന വിവരമറിഞ്ഞു അയാളും വന്നിരിക്കുകയാണു്. മുമ്പു വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതു് അവിടത്തെ കാൎയ്യമെന്നുള്ള ഭാവത്തിലാണു്."

"എന്നെ കാണുന്നതിനോ?"

"അതേ."

"അയാറം കള്ളമായിരിക്കാം അപ്പോറം പറഞ്ഞതു്. അവിടത്തെ നല്ല പരിചയമില്ലെന്നു അയാറം അച്ഛനോടുപറയുന്നതു കേട്ടു."

"റോസേ! നീ പോയി സകല വിവരവും അറിഞ്ഞു കൊണ്ടുവരണം. അതാണിപ്പോൾ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതു്."

"അയാൾ സ്നേഹിതന്മാരിലൊരാളല്ല എന്നു് അറിയാമോ."

വാൻബീലിന്റെ മുഖം ചുവന്നു.

"റോസേ, എനിക്കു സ്നേഹിതന്മാരില്ല. എന്നെ വളർത്തിയ മുത്തശ്ശി മാത്രമേ എന്റെ ബന്ധുവായുള്ളു. അവരെ നിനക്കറിയാമല്ലോ. അല്ലാതെ എനിക്കാരുമില്ല."

"എന്നാൽ ഞാൻ ഒരു കാൎയ്യം പറയാം. തോട്ടത്തിൽ പൂച്ചെട്ടിക്കടുത്തു ഞാൻ ഇരുന്നപ്പോൾ രണ്ടുമൂന്നു ദിവസമായി ഒരു നിഴൽ ദൂരത്തു കണ്ടുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ നേരം സന്ധ്യയാകും. ഞാൻ എഴുന്നേററു് അല്പദൂരം നടക്കും. നിഴൽ ആ സമയത്തു കാണുകയില്ല. ആ നിഴൽ ഇയാളായിരിക്കാം. എന്നെത്തന്നെയാണു് സൂക്ഷിക്കുന്നതു്."

"കുട്ടീ, നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നവനാണു് അയാൾ എന്നു തോന്നുന്നു. ചെറുപ്പക്കാരനാണോ?"

വാൻബീൽ റോസായുടെ മുഖത്തു നോക്കി. അവൾ വിളറി ജീവച്ഛവംപോലെ നില്ക്കുന്നതായിട്ടാണു് അയാൾ കണ്ടതു്.

"എന്തെല്ലാം ചോദിക്കുന്നു. ചെറുപ്പമോ? വയസ്സെത്ര? നന്നായി. അയാൾക്കു വയസ്സു അൻപതിൽ കൂടുതൽവരും. കറുത്ത ആ തടിയൻ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നോ?"

"അയാളുടെ പേരെന്തു്?"

"ജേക്കബ് ഗൈസൽ."

"ഈ പേരുള്ള ആളെ എനിക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരു പക്ഷേ അയാൾ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും നീ അയാളെ സ്നേഹിക്കരുതു്. അതു ചീത്തയാണു്."

അവൾ ലജ്ജകൊണ്ടു മുഖം താഴ്ത്തി.

"ഞാൻ എഴുതാം. അതു ശരിയാണോ എന്നു പറഞ്ഞു അവൾ വിഷയത്തെ മാററി."

"അതിരിക്കട്ടെ. വിത്തു് ഏതുസ്ഥിതിയിലിരിക്കുന്നു."

അതേരീതിയിൽ വാൻബീലും സംഭാഷണവിഷയത്തെ മാററി.

"അവിടത്തെ നീലാംബുജം ഏതു സ്ഥിതിയിലിരിക്കുന്നു."

"റോസേ, അതു ഭംഗിയായി മുളച്ചുവരുന്നു. മുളവന്നിട്ടു രണ്ടുമൂന്നായി. നീലിമ എങ്ങും വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. രാവും പകലും ഞാൻ അതിനെമാത്രമേ സൂക്ഷിക്കുന്നുള്ളു. തോട്ടത്തിൽ ആരേയും അടുപ്പിക്കാതെ നീ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം. വിരോധികൾ നമ്മെ ചതിക്കരുതു്."

"എനിക്കു പോകാൻ സമയമായി. അച്ഛൻ ഉണരും മുമ്പു പോകണം."

പിന്നീടു് അവൾ വേറെ എന്തോ ചിന്തിക്കുന്ന രീതിയിൽ നിശ്ചലയായി മിഴികൾ ദൂരത്തുള്ള വൃക്ഷാഗ്രങ്ങളിൽ പതിപ്പിച്ചുനിന്നു.

"അതെന്താ കേൾക്കുന്നതു്?"

"ആരോ വരുന്നപോലെ തോന്നുന്നു."

"ആരാണു്?"

"എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ."

"നിൻെറ അച്ഛനായിരിക്കാം."

"തീർച്ചയായിട്ടും അല്ല."

"പിന്നെ ആരാണു്?"

"ജേക്കബ്ബായിരിക്കാം."

അവൾ പെട്ടെന്നു ഏണിപ്പടിക്കുസമീപം ചെന്നുനിന്നു. അപ്പോൾ വാൻബീൽ അസ്വസ്ഥചിത്തനായി പുറത്തേയ്ക്കു നോക്കി. അയാളുടെ ഹൃദയം വേഗംവേഗം തുടിച്ചു. അതിലും കൂടുതലായി ഒരു വേദന അവൾ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അടുത്തദിവസവും കഴിഞ്ഞു. ജയിലർ ദിവസംതോറും രണ്ടുംമൂന്നും പ്രാവശ്യം മുറി പരിശോധിക്കുക സാധാരണമാ

ണ്". എന്നാലും തടവുകാരനിൽ ഒരു കുററവും ആരോപിക്കാൻ അയാൾ അപ്രാപ്തനായി. വാൻബീലിനു പൂച്ചട്ടിയെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഒരു വലിയ ഭാരമുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ അതിനെ ഒരു കയററിൽ കെട്ടി ജനാലയുടെ താഴത്തു പടൎന്നു പിടിച്ചുകിടക്കുന്ന ചെടികളുടെ ഇടയിൽ ഒളിച്ചുവെയ്ക്കും. രാത്രി മുറിയിൽ എടുത്തു സൂക്ഷിക്കും. ഇങ്ങനെ എട്ടുദിവസം പോയി മറഞ്ഞു.

ജയിലൎക്കു ഒരു സംശയവും തടവുകാരനിൽ തോന്നിയില്ല. ഒരു പ്രഭാതത്തിൽ വാൻബീൽ മുളച്ചുവരുന്ന നീലാംബുജത്തെനോക്കി രസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ജയിലർ മുറിയ്ക്കകത്തു കടന്നു. അയാളുടെ കാലുവെയ്പു കെട്ടിടത്തെ ഒന്നുലച്ചു.

അനാശാസ്യമായി എന്തോ തടവുകാരന്റെപക്കൽ ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു് ജയിലർ അയാൾക്കുസമീപം പോയി പൂച്ചട്ടിയിൽ കൈവച്ചു.

കാലു വഴുകി നിലത്തു പതിച്ചപ്പോൾ താൻ വച്ചുകെട്ടിയ കൈതന്നെ തനിക്കു് അപകാരംചെയ്യാൻ തുനിയുന്നതു കണ്ടു തടവുകാരന്റെ ഹൃദയം പൊടിഞ്ഞുപോയി.

"നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യുന്നു?"

സിംഹഗൎജ്ജനംപോലെ ഇതു തടവുകാരന്റെ ചെവികളിൽ പ്രവേശിച്ചു. തീരെ ഭയപ്പെടാതെ വാൻബീൽ ഉത്തരംപറഞ്ഞു.

"ഞാൻ വിശേഷിച്ചൊന്നും പ്രവൎത്തിക്കുന്നില്ല."

"കള്ളാ ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ചുപോയി. ഒരു പൂച്ചട്ടിയും അതുനിറച്ചു മണ്ണും. തീൎച്ചയായും ഇനിയും ദ്രോഹപ്രവൃത്തിക്കു തുനിയുകയാവാം."

ജയിലർ കൈകൊണ്ടു മണ്ണിളക്കാൻ ഭാവിച്ചു. "സൂക്ഷിച്ചുവേണം മണ്ണിളക്കാൻ" എന്നു വാൻബീൽ അയാളോടു പറഞ്ഞു.

"എന്താണു് സൂക്ഷിക്കാനുള്ളതു്?"

"സൂക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ കുരുപ്പു് ഒടിഞ്ഞുപോകും."

വാൻബീൽ പരവശഹൃദയനായിനിന്നു. വിയർപ്പുതുള്ളികൾ പൊടിഞ്ഞു് ഒഴുകിത്തുടങ്ങി.

ജയിലർ അതൊന്നും വകവയ്ക്കാതെ സുന്ദരമായ കുരുന്നിനെ ഒടിച്ചു നാശമാക്കി. ആ ചട്ടിയിലുണ്ടായിരുന്ന മണ്ണിനെ എങ്ങും വാരിവിതറി. തടവുകാരൻ കൈക്കുപിടിച്ചു അയാളുടെ സാഹസത്തെ തടഞ്ഞു.

"നീലാംബുജത്തെ ഒന്നും ചെയ്യരുതെന്നു" വീണ്ടും അയാൾ അപേക്ഷിച്ചു.

കുരുന്നു'നശിച്ചതു വാൻബീൽ അറിഞ്ഞില്ല.

"നീലാംബുജമോ? രാജദ്രോഹികൾ എന്തെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുകയില്ല."

"അതിൽ തൊടരുതെന്നു ഞാൻ പറയുന്നു."

"ഞാൻ പട്ടാളക്കാരെ വിളിച്ചു തന്നെ ശിക്ഷിക്കുന്നതായിരിക്കും."

"ആരെ വേണമെങ്കിലും വരുത്തിക്കൊൾക" എന്നു ഭയരഹിതനായി പറഞ്ഞു.

ജയിലർ കോപാന്ധനായി ഒടിഞ്ഞ കുരുന്നിനെ എടുത്തു ദൂരത്തെറിഞ്ഞു.

വാൻബീലിന്റെ ജീവനും അപ്പോൾ ഒന്നു പിടഞ്ഞു. ജയിലരുടെ മുഖത്തു് അയാൾ അല്പനേരം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ഒരലച്ചയോടുകൂടി പൂച്ചട്ടിയും മണ്ണും രണ്ടുകൈകൊണ്ടും തൂക്കിയെടുത്തു വീശി. ഒരു മാത്ര കഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ അതു് ജയിലരുടെ മസ്തകത്തെ തകർക്കുമായിരുന്നു.

അതിനുമുമ്പു് 'അരുതു്' എന്നൊരു മധുരസ്വരം അയാളെ നിശ്ചേഷ്ടനാക്കി. ഉയർത്തിയ പൂച്ചട്ടിയെ തടവുകാരൻ താഴത്തുവച്ചു.

നീലനിറംകലർന്ന കുരുന്നിനെ നോക്കി വാൻബീൽ

കണ്ണീർ പൊഴിച്ചു. റോസ അച്ഛന്റെ അവിവേകത്തെ നിർദ്ദയം അപലപിച്ചു.

"അച്ഛൻ എന്തു ഹാനിവരുത്തി എന്നുള്ളതു് അറിയുന്നില്ല. മറ്റാച്ഛ്യർത്തമ്മിൽ കരുണയോടുവേണം പെരുമാറാൻ."

പിതാവു ദ്വേഷ്യംകൊണ്ടു വിറച്ചു.

"മൂഢേ! നീ മിണ്ടാതിരിക്ക. നീയല്ല എന്നെ ശാസിപ്പാൻ."

"കഷ്ടം! നിർഭാഗ്യവാനാണു ഞാൻ."

എന്നു വാൻബീൽ ദീനസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

അപ്പോൾ ഹൃദയമലിയിക്കുന്ന മൃദുസ്വരത്തിൽ "പോട്ടെ ഇനിയും വിത്തുണ്ടല്ലോ" എന്നു റോസാ സമാധാനം പറഞ്ഞു.

"ഒരുലക്ഷം ഗിൽഡർ ഉണ്ടായിരുന്നവെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനുവേണ്ടി കൊടുക്കുമായിരുന്നു." എന്നു പുഷ്പബന്ധു പറഞ്ഞു.

"ജയിലലല്ല അങ്ങനെയുള്ള കൃഷിക്കു സ്ഥാനം. അതു സ്വന്തഭവനത്തിൽ വേണം. ദൈവാധീനത്താൽ ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ചു."

"അച്ഛൻ ഇത്ര നിർദ്ദയനാണോ?"

"കുഞ്ഞേ, നീ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നും പറയേണ്ട. ഞാൻ മനഃപൂർവ്വം നശിപ്പിച്ചതുതന്നെ. അയാൾ ഇനി വല്ലതും കാണിച്ചാൽ ശിക്ഷ വേറെയാണു്."

"ഇതിനു തക്കശിക്ഷ ദൈവം തരും" എന്നു വാൻബീൽ കരംകൊണ്ടു ശപിച്ചു.

ജയിലർ ഉടൻ മുറിയിൽനിന്നും പോയി.

"എന്റെ ചെടിയെങ്കിലും പൂക്കുമല്ലോ" എന്നു റോസ സമാധാനം പറഞ്ഞിട്ടു് ഒരു മിന്നൽപിണറുപോലെ പോയി മറഞ്ഞു.

XII

റോസ അവിടെനിന്നും മറഞ്ഞപ്പോൾ വാൻബീൽ വിചാരമഗ്നനായിത്തീൎന്നു. ആ ചെറുമോഹിനി അവിടെ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ തീൎച്ചയായും അയാൾ ആത്മഹത്യചെയ്യുമായിരുന്നു. മുളച്ചു, കമനീയച്ഛവിതുളുമ്പേണ്ടതായ നീലാംബുജത്തെ ജയിലർ നശിപ്പിച്ചതുമുതൽ വാൻബീലിന്റെ പ്രകൃതവും, ജീവിതത്തിലുള്ള ആകാംക്ഷയും നിരാശയ്ക്കു വിധേയത്വം വഹിച്ചു പോന്നു.

പതിവുപോലെ റോസ മുറിക്കരികത്തുപോകാറുണ്ടു്. കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിലെ സംഭവം നടന്നതിന്റെ അടുത്തദിവസം രാത്രിയിൽ റോസ വിശേഷമായി ചിലതു പറവാനുള്ള ബദ്ധപ്പാടോടു് അഴിക്കരികത്തു ചെന്നു നിന്നു. പിതാവു ഇനിമേൽ പുഷ്പം വളൎത്തുന്ന കാൎയ്യത്തിൽ തടവുകാരനെ പഴിക്കുകയില്ലെന്നു അവൾ സൂചിപ്പിച്ചു.

"അതെങ്ങനെ അറിഞ്ഞു" എന്നു് വാൻബീൽ ചോദിച്ചു.

"അച്ഛൻ പറഞ്ഞു."

"നീ എന്നെ ആക്ഷേപിക്കയാണോ?"

"അങ്ങനെയല്ല. ഞാൻ സത്യമേ പറയാറുള്ളു. അച്ഛൻ ഇപ്പോൾ പശ്ചാത്തപിക്കുകയാണു്."

"അതിനു വളരെ താമസിച്ചുപോയല്ലോ."

"ഇതുതന്നെ അച്ഛന്റെ സ്വന്ത ബുദ്ധിയിൽ തോന്നിയതല്ല."

"പിന്നെ ആരുടെ നിൎബന്ധപ്രകാരമാണു്?"

"കൂട്ടുകാരൻ കണക്കിലധികം ശാസിച്ചു."

"ഹാ, ജേക്കബ് നിന്നെ വിട്ടു പിരിയുന്നില്ല. അല്ലേ"

"കഴിയുന്നതും അങ്ങനെതന്നെ."

വാൻബീലിന്റെ മനോവ്യാപാരങ്ങളെ ശരിയായും അറിഞ്ഞിരുന്ന റോസ ചിരിച്ചുപോയി. അപ്പോൾ നീലാംബു

ങ്ങളും ആലോലമാരുതനിൽ ചാഞ്ചാടി സമുല്ലസിക്കുന്ന കാഴ്ചയും, രാമണീയകവും അവളിൽ അംഗംപ്രതി പ്രതിഭാസിച്ചു. അവളും തുടർന്നു.

"അച്ഛന്റെ സാഹസത്തെ അറിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ അദ്ദേഹത്തെ ചുട്ടുകളയുമെന്നു തോന്നി. "ആ കുരുന്നിനെ നശിപ്പിച്ചോ" എന്നു് അയാൾ ചോദിച്ചു."

"അതേ ഞാൻ ഒടിച്ചു മുറിയിൽ എറിഞ്ഞു" എന്നു അച്ഛൻ പറഞ്ഞു.

"ജയിലർ! എന്നാൽ അതു തീരെ അവിവേകമായിപ്പോയി. ആ പ്രവൃത്തി ദൈവം എങ്ങനെ സഹിക്കും."

"ഈ അഭിപ്രായം കേട്ടു് അച്ഛൻ സങ്കോചം കലർന്നു നിന്നു."

"സ്വപ്നം കാണുകയാണോ? എന്നു ജേക്കബു് അച്ഛനോടു ചോദിച്ചു."

"ഹാ എത്ര ദയാലുവാണു് ജേക്കബു്" എന്നു വാൻബീൽ ഉച്ചരിച്ചു.

"എന്തിനേറെ അച്ഛനെ അയാൾ സങ്കടപ്പെടുത്തി."

"ഇനിയും രണ്ടു വിത്തു കാണണമെന്നു് അയാൾ അച്ഛനോടു പറഞ്ഞു."

അതുകേട്ടു വാൻബീൽ ആശ്ചര്യത്തിൽ മുഴുകി "അയാൾ അതു ചോദിച്ചോ?" എന്നു് സംശയം തീർക്കാനായി വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

"എന്നാൽ രണ്ടും കണ്ടുപിടിച്ചു എടുക്കാമെന്നു് അച്ഛൻ പറഞ്ഞു."

"അവയെപ്പററി അന്വേഷണം നടത്തണമെന്നു് ജേക്കബു് അച്ഛനെ നിർബന്ധിച്ചു. പിന്നീടു് അവർ രണ്ടുപേരും പുറത്തുപോയി. ഞാനും അവരെ പിന്തുടർന്നു."

"ഞാൻ അച്ഛനെ വിളിച്ചു സാകാംക്ഷമായി അച്ഛൻ

കുരുന്നിനെ ഒടിച്ചതിൽ തടവുകാരനു ക്രമത്തിലധികം സങ്കടമുണ്ടെ"ന്നുപറഞ്ഞു. "അതു പെട്ടെന്നുണ്ടായ ദേഷ്യത്താൽ ചെയ്തതാണെന്നു" അച്ഛൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ജേക്കബ്ബ് ഏതോ അവഗാഢമായി ആലോചിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു."

"വിത്തുകളെപ്പറ്റി അവർ തമ്മിൽ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഞാൻ ഒന്നും അറിയാത്ത ഭാവത്തിൽ ഇത്രയും സൂചിപ്പിച്ചു."

"നശിപ്പിച്ചതു് ഈ നീലാംബുജത്തിനെയാണു്. തടവുകാരൻ അതിനെ ജീവനുതുല്യം സ്നേഹിച്ചുപോന്നു. ഊണും ഉറക്കവും, അതിലേക്കുവേണ്ടി അയാൾ സംത്യജിച്ചിരുന്നു."

"അതുകേട്ടു അച്ഛൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. 'കുഞ്ഞേ! ഞാൻ ആലോചിക്കാതെ ചെയ്തുപോയതാണിതു്." പിന്നീടു ജേക്കബ്ബ് അച്ഛനോടു് വളരെനേരം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു."

ജേക്കബ്ബ് അച്ഛനോടു വിത്തുകളെ അന്വേഷിക്കുന്നകാര്യത്തെക്കുറിച്ചു വളരെ നിഷ്കർഷിച്ചു.

ജേക്കബ്ബ്:—"വിത്തുകളെക്കുറിച്ചു അന്വേഷിക്കണം."
"അച്ഛൻ: - "എവിടെ അന്വേഷിക്കണം."
"ജേക്കബ്ബ്:—മുറിയ്ക്കകത്തുമാത്രം നോക്കിയാൽമതി."
"അച്ഛൻ;—"അവിടെ ഇല്ലെങ്കിൽ."

ഇത്രയുംകേട്ടപ്പോൾ വാൻബീലിന്റെ ഹൃദയം ക്രമാതീതം ത്രസിച്ചു ഏതോ ഒരു ദുശ്ശക്തി നിമിഷംതോറും തന്റെ അധഃപതനത്തിനു പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായും താൻ സ്വാന്തരംഗത്തിൽ ചിരകാലമായി വിനിർമ്മിക്കുന്ന ആശാസൌധം എന്നെന്നേക്കും അപൂർണ്ണാവസ്ഥയിൽത്തന്നെയിരിക്കണമെന്നുവിധിച്ചിട്ടുള്ളപോലെയും തോന്നി.

വാൻബീൽ തന്റെ പ്രണയിനിയുടെ അനർഗ്ഗളവാഗ്വിലാസത്തെ തടഞ്ഞിട്ടു "തീർച്ചയായും അയാൾ എന്റെ

ബെഢവിരോധിയായിക്കണം" എന്ന ചിന്താവിഷ്ടനായി ഉച്ച രിച്ചു.

"അതു വാസ്തവമായിരിക്കാം." എന്ന റോസ ശരിവെച്ചു.

"റോസേ, പറയുക, ഇനിയും എന്തെല്ലാമാണ് ആ പരമദുഷ്ടൻ ആലോചിച്ചതു്?"

"പിന്നീടൊന്നുംപറഞ്ഞില്ല, ഇയ്യാളായിരിക്കാം തോട്ടത്തിൽ നിഴൽപോലെ പോയതു്."

"തീർച്ചയായും അയാളായിരിക്കണം."

"നിന്റെ പെരുമാററമെല്ലാം അയാൾ സൂക്ഷിച്ചു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കമല്ലോ?"

"അതേ."

"അയാൾ തീർച്ചയായും ഒന്നിനെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു്."

"ആരെയാണു്?"

"നിന്നെയല്ല നിശ്ചയമായിട്ടും."

ഇതു പറഞ്ഞിട്ടു് അയാൾ നിവൎന്നൊരു നെട്ടശ്വാസം വിട്ടു.

"പിന്നെ ആരെയാണു്?"

"നീലാംബുജത്തെയാണു്, അതിനെയുമല്ല, ഒരു ലക്ഷം ഗിൽഡറിനെയാണു്."

"അക്കാൎയ്യം തീർച്ചയാണോ."

"അതിന്നു സംശയമില്ല."

"എന്നാൽ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യണം."

"അതു ഞാൻ പറയാം. തോട്ടത്തിൽ പോയി വിത്തു പാകിയിട്ടുള്ള പൂച്ചട്ടിയെ അയാൾ കാണാതെ ഒരിടത്തു എടുത്തുസൂക്ഷിക്കണം. എന്നിട്ടു് അതേസ്ഥാനത്തു വേറൊരു പൂച്ചട്ടിയിൽ വല്ലതും നട്ടു വെള്ളവും ഒഴിക്കണം തിന്റെവന്നു മുറിയ്ക്കകത്തിരുന്നു അയാളെ സൂക്ഷിക്കണം."

"ഞാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യാം."

വാൻബീലിനു നശിച്ചുപോയ നീലാംബുജത്തിന്റെ

ഓർമ്മവന്നു. അയാൾ “ഗദ്ഗദത്തോടു്” “റോസേ നിൻെറ അച്ഛൻ ഇത്ര നിർദ്ദയനാണെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ” എന്നു പറഞ്ഞു.

“അതിനെന്തു്? അദ്ദേഹം ചെടിവളർത്തുന്നതിനുവേണ്ട സൌകര്യം ചെയ്തുതരാമെന്നു് ഏൾക്കുന്നുണ്ടു്. ശേഷിച്ച വിത്തുകളെ സൂക്ഷിച്ചു് കൃഷിചെയ്യണം. നമുക്കു് നല്ലനല്ല പുഷ്പങ്ങൾ എടുക്കാൻ കഴിയും. അവ സന്മാർഗ്ഗത്തിനും വഴികാട്ടിത്തരും.”

“അങ്ങനെ ചെയ്യാം.”

അപ്പോൾ അവളുടെ മുഖത്തു് ഒരു ദിവ്യപ്രഭ വിതരണംചെയ്തു. വാൻബിൽ അതുകണ്ടു് ഒരു നെടുവീർപ്പിട്ടു.

“റോസേ! എൻെറ ജീവിതം നിൻെറ തോളിലാണു് ഞാൻ അർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഓമനയുടെ സഹായമില്ലെങ്കിൽ തീർച്ചയായും ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ ഞാൻ മരിക്കുമായിരുന്നു. ഇനി ഒരു വിത്തുമാത്രമേ ശേഷിച്ചിട്ടുള്ളു. നിൻെറ നീലാംബുജത്തെ നീ വേണ്ടുംവണ്ണം സൂക്ഷിക്കണം. ശേഷം വിധിപോലെ വരട്ടെ.”

അവൾ കരയാനുള്ള ഭാവം പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

“ഞാൻ അവിടത്തേക്കുവേണ്ടി എന്തിനും തയ്യാറാണു്. പക്ഷെ, അങ്ങു് നീലാംബുജത്തെ അല്ലാതെ വേറെ ആരെയും സ്നേഹിക്കുന്നില്ലല്ലോ.”

പിന്നീടു് അവൾ അവിടെ നിന്നില്ല. അവൾക്കു തടവുകാരൻെറനേർക്കുണ്ടായിരുന്ന അതിരററ സ്ഥായി പെട്ടെന്നു കുറഞ്ഞു. എന്നുമാത്രമല്ല ഇനിമേലാൽ അയാളെ കാണുവാൻ പോകയില്ലെന്നു് അവൾ ദൃഢനിശ്ചയവും ചെയ്തു. അത്രയ്ക്കു് അവളുടെ മനസ്സുമടിച്ചു.

ഏകാകിയായി, സദാ ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രപഞ്ചചക്രത്തിൽനിന്നും നീങ്ങി അതിൻെറ ഒററത്തു ബന്ധനത്തിലാക്കപ്പെട്ട ആ സാധുജീവിക്കു പ്രണയനിലയനമായ തരുണീരത്നത്തെക്കുറിച്ചും പ്രകാശപ്രചുരിമ ചൊരിയുന്ന നീ

ലാംബുജത്തെപ്പററിയും അറിയാൻ പിന്നീട് ഒരു മാൎഗ്ഗവും തുറന്നുകണ്ടില്ല. വാൻബീൽ പുഷ്പത്തെമാത്രമേ സ്നേഹിക്കുന്നുള്ളു എന്ന് അവൾ തെററിദ്ധരിച്ചു. അതിനുമാത്രമേ ആ പുഷ്പബന്ധുവിന്റെ ഹ്രസ്വമായ ഹൃദയാരാമത്തിൽ സ്ഥാനമുള്ളു എന്നും അവൾ അന്യഥാ ധരിച്ചു. അതെത്രയോ അബദ്ധമാണെന്ന് അവൾ അറിഞ്ഞില്ല. ബന്ധനസ്ഥന്റെ വാക്കുകൾ അവളുടെ ധാരണയെ പലപ്പോഴും ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോഴൊക്കെ അവ അവളുടെ മനസ്സിൽ കാകോളവൎഷംപോലെ ശല്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മനസ്താപം സഹിക്കവയ്യാതെ അവൾ കരഞ്ഞു. കണ്ണുനീർകണങ്ങൾ അവളുടെ ലോലവും അരുണവുമായ കവിൾത്തടത്തിലൂടെ ഒഴുകിയിറങ്ങി വസ്ത്രങ്ങളിൽ വീണു. അവളുടെ തുടുത്ത കപോലദേശം വിറച്ചു. അധരം കൂടുതൽ ചുവന്നു.

അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ വാൻബീലിനു നിദ്ര ലഭിച്ചില്ല. റോസയെപ്പററി ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചു നേരംപോക്കി. എന്നിട്ടും ഉറക്കം വന്നില്ല, നേരം വെളുക്കാറുമായില്ല. മൂന്നുമണിസമയത്ത് അയാൾ ഉറങ്ങാൻ ആരംഭിച്ചു. അന്നു നീലാംബുജത്തെപ്പററിയുള്ള ചിന്ത അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചതേയില്ല. പിന്നെയോ—റോസയുടെ—അതേ ഒരു നയനമോഹിനിയുടെ—നീലനയനങ്ങളായിരുന്നു അയാളുടെ വിശാലമായ മനോദൎപ്പണത്തിൽ നിഴലിട്ടത്.

അതേ നിശയിൽ റോസയ്ക്കും നിദ്രയുടെ പരിരംഭണം സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. അവൾ പലതും വിചാരിച്ചു നേരംവെളുപ്പിച്ചു. പ്രഭാതത്തിൽ, "ഇനി ഒരിക്കലും ആ ഇരുമ്പഴികളെ ദൎശിക്കക്കൂടെ ചെയ്യുകയില്ലെ"ന്ന് അവൾ ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്തു.

നീലാംബുജത്തിന്റെ കഥ അറിവാൻ ആ സാധു കാത്തിരിക്കുമെന്നു മധുരാലാപിനിയായ റോസയ്ക്കു നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. തന്റെ ആഗമനത്തെ പ്രതിനിമിഷം

പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവൾക്കറിയാം. എന്നാൽ അവിടെ പോകേണ്ട എന്നു് എന്തുകൊണ്ടോ അവൾ നിശ്ചയിച്ചു. നിരാശയിൽ കഴിയുന്നതിലുംഭേദം പഠിക്കുക എന്നുകരുതി റോസ പുസ്തകമെടുത്തു വായനതുടങ്ങി. നല്ലപോലെ വായിക്കുന്നതിനു് അവൾക്കു് അപ്പോൾ കഴിയുമായിരുന്നു. തന്റെ ഗുരു വാൻബീലല്ലാത്തപക്ഷം, മററാരോടും ശിഷ്യപ്പെടാതെ കഴിക്കാൻതക്കവണ്ണം അവൾ വായിക്കാനും എഴുതാനും പരിശീലിച്ചിരുന്നു. കാർണ്ണീലിയസ്സ് കൊടുത്ത ബൈബിൾ അവൾ തടസ്സമൊന്നുംകൂടാതെ വായിച്ചു.

അപ്പോൾ, യാദൃച്ഛികമായി വാൻബീൽ എഴുതിയ വാചകങ്ങൾ അവൾ കാണാനിടയായി. അതു വായിച്ചുതീന്നപ്പോൾ അവളുടെ കണ്ണുകൾവീത്തു ബാഷ്പകണം ചൊരിഞ്ഞു.

"ഹാ അദ്ദേഹം എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നല്ലേ ഞാൻ അന്നു വിചാരിച്ചതു്."

അവൾ ദീഘമായൊന്നു നിശ്വസിച്ചു. റോസ സാധുശീലവും, കരുണയും, പ്രണയവും തികഞ്ഞുള്ള ഒരു ബാലികയായിരുന്നു. അവൾ ലോകത്തിലെ കെട്ടുപാടുകളെ ശരിയായും അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അപ്പോഴപ്പോൾ അതിൽ സംഭവിക്കാവുന്ന വിഭ്രമഹാസങ്ങളെ അവൾ വാസ്തവസംഗതികളായി ഗണിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. തടവുകാരന്റെ സ്നേഹം ഒരിക്കലും കൂടുതലായി പുഷ്പത്തിൽ പതിഞ്ഞിരുന്നില്ല. നീലാംബുജത്തിനുസമീപം അവൾ ചെന്നുനിന്നാൽ വാൻബീൽ അവളെമാത്രമേ കടാക്ഷിക്കയുള്ളു. അതുണ്ടോ ആ പരിശുദ്ധമനസ്വിനി അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു!

വായനകഴിഞ്ഞു് അവൾ എഴുതാനാരംഭിച്ചു. അതു അല്പകാലം ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമല്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ വൃത്തിയായും വലിയ അക്ഷരത്തിലും കുറെ എഴുതിയതിനുശേഷം, അവൾ മിണ്ടാതിരുന്നു.

വാൻബീലിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രണയം തുളുമ്പുകത

ന്നെ ചെയ്തു. നീലാംബുജം, അതു വിദൂരസ്ഥിതമായ വാപി യിൽ മിന്നിത്തിളങ്ങുന്ന ഒരു പുഷ്പം. അതിനെ അയാഠം അത്ര വകവച്ചില്ല. എന്നാൽ പ്രകൃതി എത്രയും മനോഹരമായി സൃഷ്ടിച്ചു സംസ്കാരമിച്ചി വിശിഷ്ടമാക്കിട്ടുള്ള റോസയെ അ യാഠം അധികം സ്നേഹിച്ചു. രാത്രി അവഠം വരുമോ ഇല്ല യോ എന്നുള്ള ആശങ്ക അയാളിൽ വദ്ധിച്ചു. പകൽ മുഴു വനും അയാഠം ചിന്താമഗ്നനായിക്കഴിച്ചു. വേറെ ആരെയും പററി അയാഠം ചിന്തിച്ചില്ല. വല്ലവിധത്തിലും സായാഹ്ന ത്തെ അയാഠം ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. എന്നിട്ടും, സൂര്യൻ സമു ദ്രത്തിൽ മുങ്ങിയില്ല. ആ അരുണബിംബത്തിൽനിന്നും എ ത്താനും രശ്മികഠം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കൂടെ കടന്നുവന്നു അയാളുടെ മുഖത്തെ തലോടി. അതു് ഇഷ്ടപ്പെടാത്തമട്ടിൽ അയാഠം മാറിയിരുന്നു.

ഇരുട്ടുമൂടിയപ്പോഠം അയാളുടെ ഹൃദയം വേഗം വേഗം ത്ര സിച്ചുതുടങ്ങി. തലേദിവസം രാത്രിയിൽ റോസയോടു പറഞ്ഞ വാക്കുകഠം ഓരോന്നായി അയാഠം ആലോചിച്ചെടുത്തു. അവ യിൽ ഏതാണു് ഈ ശിക്ഷ തനിക്കു വിധിക്കാൻ പര്യാപ്തമാ യതെന്നു് അയാഠം പരിശോധിച്ചു. ഒന്നും തിരിച്ചറിവാൻ സാധിക്കാതെ, ഏതോ ഒരു മോഹിനിയുടെ അംഗസ്പർശ ത്താൽ മഹനീയമായിത്തീന്ന ഇരുമ്പഴികളിൽനിന്നും കണ്ണെ ടുക്കാതെ അയാഠം നോക്കിയിരുന്നു.

മണി സപ്തതയുള്ള ട്ടിക്, ട്ടിക് ശബ്ദവും പുറപ്പെടുവി ച്ചുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതു് ഏഴടിച്ചു; എട്ടടിച്ചു; ഒമ്പത ടിച്ചു. ഒടുവിലത്തെ മണിനാദം അയാളുടെ മനസ്സിൽനിന്നും നീങ്ങിയതേയില്ല.

പരിസരം നിശ്ശബ്ദതയിലാണ്ടു. തടവുകാരൻ തന്റെ നെഞ്ചത്തു കൈവച്ചുനോക്കി. ഹൃദയം വേഗംവേഗം തുടി ച്ചു. അയാഠം നല്ലപോലെ ശ്രദ്ധിച്ചു. പുറത്തെങ്ങും മൃദുവായ കാലടികഠം കേഠംപ്പാനില്ല. ഒരു ശബ്ദവും അവിടെ അ

പ്പോഴില്ലാതായി. നേരം പിന്നെയും പോയി. മണി പത്തടിച്ചു. എന്നിട്ടും അയാൾ ആരേയും കണ്ടില്ല. പതിവുപോലെ തിര്യെ പോകാനുള്ള സമയമായിട്ടും അവൾ വന്നില്ല.

ഇഷ്ടക്കേടു പിണഞ്ഞ റോസ വാൻബിലിനെ തനിയെ വിട്ടിട്ടു സ്വന്തം മുറിയിൽ ഇരുന്നു.

“ഹാ! ഞാൻ ഇത്രയും അർഹിക്കുന്നുണ്ടു്. സൌന്ദര്യധാമമായ റോസ സുഖമായിരിക്കയാവാം. ഞാനും അപ്രകാരം ചെയ്യാം.”

ഇങ്ങനെ സമാധാനപ്പെട്ടു ധൈര്യമവലംബിച്ചിട്ടും അയാൾക്കു നിദ്ര ലഭിച്ചില്ല. കട്ടിലിൽ പോയി കിടന്നു; അയാൾക്കു മിഴികൾ അടഞ്ഞില്ല.

പ്രഭാതത്തിൽ എട്ടുമണിക്കു മുറിതുറന്നു ജയിലർ അകത്തു പ്രവേശിച്ചു. അയാൾ തടവുകാരന്റെ മുഖത്തു നോക്കിയില്ല.

വാൻബിലും അതുപോലെതന്നെ പെരുമാറി. മകളെപ്പറ്റി ചോദിക്കുന്നതിനു ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം അയാൾ അധരം ഉച്ചലിപ്പിച്ചു. എങ്കിലും, ജയിലരുടെ ക്രൂരതയെ ഓർത്തു അയാൾ മൌനമവലംബിച്ചതേയുള്ളു.

രണ്ടാമത്തെ തവണയും ജയിലർ വന്നു. വാൻബിൽ സംസാരിക്കാൻ തീർച്ചയാക്കി. മൃദുസ്വരത്തിൽ “മകൾക്കു സുഖം തന്നെയോ” എന്നു അയാൾ അച്ചുതനോടു ചോദിച്ചു.

‘അതേ’ എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ ജയിലർ മറുപടി കൊടുത്തു.

“അവിടെ ആർക്കും സുഖക്കേടില്ലേ” എന്നു വീണ്ടും വാൻബിൽ ചോദിച്ചു.

“ഇല്ല” എന്നു ജയിലർ പറഞ്ഞു.

ഉടൻതന്നെ അയാൾ മുറിപൂട്ടീട്ടു പുറത്തുപോയി.

വാൻബിൽ വീണ്ടും ഏകാകിയായി. തലേദിവസത്തെ ഉൽക്കണ്ഠ കൂടുതൽ ശക്തിയോടുകൂടി അയാളെ ആക്രമ

ണംചെയ്തു. അപ്പോഴേ നേരം സന്ധ്യയായതേയുള്ളു. മണി ഏഴടിക്കുന്നതു് അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചു.

മൂന്നാമത്തും ജയിലർ വന്നു. ആ അവസരത്തിൽ മകളെ ഇങ്ങോട്ടു പറഞ്ഞയക്കാത്തതുകൊണ്ടു് അച്ഛനെ ഞെക്കി കൊല്ലുന്നതിനു വാൻബീൽ ആലോചിച്ചു. എന്തെന്നാൽ അച്ഛന്റെ തടസ്സംകൊണ്ടായിരിക്കാം അവൾ വരാൻ മടിക്കുന്നതെന്നു് അയാൾ പൂർണ്ണമായും വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

നീലാംബുജത്തേയും റോസയേയും അയാൾ ഒന്നിച്ചു ധ്യാനിച്ചു. ക്രമേണ അയാളുടെ ദേഹം തണുത്തുതുടങ്ങി. ഊണിലും ഉറക്കത്തിലും ആ യുവാവിനു ആസ്ഥ കുറഞ്ഞു വന്നു.

നാലാംദിവസവും ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു.

വാൻബീൽ അഴികളിൽ പിടിച്ചു പുറത്തുനോക്കി മനസ്സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടു് നില്ക്കുന്നതു ആർക്കും കാണാൻ കഴിയാത്ത ഒരു കാഴ്ചയായിരുന്നു. തോട്ടത്തിലെവിടെയെങ്കിലും അവൾ സഞ്ചരിക്കുന്നതു് കാണാമെന്നു് കരുതിയാണു് അയാൾ അപ്രകാരം ചെയ്തതു്. സമീപത്തുള്ള തോട്ടങ്ങളിലും അവളെ കണ്ടി കാണ്മാനില്ലായിരുന്നു. വൈകുന്നേരത്തും അയാൾക്കു കൊണ്ടുവന്ന ആഹാരം അതേ സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെയിരുന്നു. വേലക്കാർ അതിനെ തിരിച്ചു കൊണ്ടുപോയി.

ജയിലർ തടവുകാരനെ ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയ ശേഷം മടങ്ങിപ്പോയി "താമസിയാതെ അയാൾ മരിക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു. അതു റോസ കേട്ടു് ഒന്നു ഞെട്ടി.

"അങ്ങനെ വരില്ല" എന്നു ജേക്കബ്ബ് തടഞ്ഞുപറഞ്ഞു.

"എന്തുകൊണ്ടു്". അയാൾ ആഹാരം കഴിക്കുന്നില്ല, ഉറങ്ങുന്നില്ല. വെറും വിചാരമഗ്നനായി മാത്രം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു."

റോസയുടെ പാടലകോമളമായ വദനം കറുത്തു. ജീവ

നില്ലാതെ, ഒരു പാവയെപ്പോലും ഒരു മോഹനാംഗി മനമുഴറി നിന്നുപോയി.

അവൾ സ്വന്തം മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു കണ്ണീർ തുടച്ചു ശേഷം ഒരു കത്തെഴുതി. അതു വാൻബീൽ വെളുപ്പാൻകാലത്തു അഴിക്കരുകിൽനിന്നും എടുത്തു നോക്കി.

“മനസ്താപിക്കേണ്ട; നീലാംബുജം വളർന്നു വരുന്നുണ്ടു്.”

ഇതാണ് അതിലെ വാചകം.

അതുകൊണ്ടും അയാളുടെ വ്യസനം ശമിച്ചില്ല. റോസയ്ക്കു സുഖക്കേടൊന്നുമില്ലെന്നും മനഃപൂർവ്വമായി വരാതിരിക്കയാണെന്നും അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. അപ്പോൾ ദുഃഖം അയാൾക്കു സഹിക്കാൻ പാടില്ലാത്തവിധം വർദ്ധിച്ചു.

ഒരുകീറു കടലാസ്സിൽ അതുപോലെ ഒരു കത്തെഴുതാൻ അയാൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

“നീലാംബുജത്തെക്കുറിച്ചല്ല ഞാൻ മനസ്താപിക്കുന്നതു്. നിന്നെ കാണാതെയാണു്.”

ജയിലർ രാത്രി മുറിയ്ക്കകം പരിശോധിച്ചിട്ടു് പോയ ശേഷം ആ സന്ദേശത്തെ അയാൾ അഴിക്കു വെളിയിൽ ഇട്ടു. കാലടി കേൾക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും തടവുകാരൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. ആരെയും അവിടെ കാണ്മാനില്ല

“നാളെ വരും” എന്നൊരു ശബ്ദം മാത്രം മുറിക്കു ചുറ്റും മുഴങ്ങി മാറൊലിക്കൊണ്ടു.

നാളെ എട്ടാമത്തെ ദിവസമാണു്. അവർ തമ്മിൽ കണ്ടിട്ടു ഏഴു ദിവസമായി.

XIII.

അടുത്തദിവസം രാത്രി മുന്നിലത്തെ പതിവനുസരിച്ചു ആരോ അഴിയ്ക്കടുത്തുവന്നു കമ്പിയിൽ കൈകൊണ്ടു് ശബ്ദമു-

ണ്ടാക്കി. വാൻബീൽ അത്യാർത്തിയോടുകൂടി തിരിഞ്ഞുനോക്കി. റോസയുടെ സുകോമളവും സുപ്രസന്നവുമായ മുഖസരോജത്തെ അയാൾ സാനുകമ്പം അവലോകനം ചെയ്തു. അവളുടെ കൈയിൽ ഒരു ചെറുവെളിച്ചം മാത്രം മിനുമിനുങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

വാൻബീലിന്റെ ശോഷിച്ചു വികൃതമായ ദേഹം കണ്ടു അവൾ വ്യസനിച്ചു.

"അവിടത്തേക്കു സുഖക്കേടാണോ?"

"സുഖക്കേടായിരുന്നു." എന്നു കഠിനമായ വ്യഥ അനുഭവിക്കുന്ന സ്വരത്തിൽ അയാൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

'ആഹാരം ഒന്നും കഴിക്കുന്നില്ലെന്നു അച്ഛൻ പറഞ്ഞു. എപ്പോഴും കിടക്കയാണെന്നും പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി. അവിടത്തെ അന്തരാത്മാവിൽ സദാ പിടഞ്ഞെഴുന്ന നീലാംബുജത്തിന്റെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ അവിടത്തെ അറിയിച്ചില്ലല്ലോ."

"അതിനു ഞാൻ മറുകുത്തും തന്നില്ലേ. വന്നതു കണ്ടപ്പോൾ അതു കിട്ടിയിരിക്കാമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു."

"എനിക്കു അതുകിട്ടി."

"നീ വായിക്കാൻ പഠിച്ചതുകൂടാതെ നല്ലപോലെ എഴുതാനും പരിശീലിച്ചിരിക്കുന്നു. അതെന്റെ ഭാഗ്യംതന്നെ."

"കുറിമാനം എന്റെ സ്വന്തമാണ്. അങ്ങനെയെങ്കിലും സുഖമനുഭവിക്കട്ടെ എന്നു കരുതിയാണ് ഞാൻതന്നെ എഴുതിയതു്."

"സുഖമുണ്ടാകട്ടെ എന്നു കരുതിയോ?"

ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചിട്ട് അയാൾ അവളുടെ മുഖത്തുനോക്കി. അപ്പോൾ ആ യുവാവിന്റെ നേത്രങ്ങൾ തെളിഞ്ഞുമിന്നി.

അവൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

"അവിടത്തേക്കു ഏററവും ഇഷ്ടമുള്ള നീലാംബുജത്തെ

പ്പററി കണ്ടു സംസാരിക്കാമെന്നു കരുതിയാണു് ഞാൻ വന്നിട്ടുള്ളതു്.”

ഇത്രയും ആ തരുണഹൃദയത്തിൽ കഠാരിയിറക്കിയപോലെ ശരിക്കുകൊണ്ടു. പുഷ്പത്തിന്റെ നേക്കുള്ള അസൂയ മൂഴ്ത്താണു് റോസ മനസ്സിലൊന്നു പുറത്തൊന്നായി ഇപ്രകാരം സംസാരിച്ചതു്.

“റോസേ, ഞാൻ നിന്നെമാത്രം വിചാരിച്ചു വ്യസനിച്ചു. വേറെ ആരെക്കുറിച്ചും എനിക്കു ചിന്തിക്കേണ്ടിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. കുഞ്ഞേ! നീ വരാതിരുന്നപ്പോൾ എന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യവും അതോടുകൂടി ജീവിതവും പരാധീനപ്പെട്ടതിലും കൂടുതലായ മനസ്താപം എനിക്കുണ്ടായി.”

റോസയുടെ ചുമപ്പേറിയ ചുണ്ടുകൾ പുഞ്ചിരിക്കൊള്ളാനാരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ അവളുടെ മന്ദഹാസത്തെ ഒരു വ്യസനഭാവം നിഴലിട്ടു.

“നീലാംബുജം അപകടത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നു” എന്നു് അവൾ പറഞ്ഞു

വാൻബീലിന്റെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മുഖം അതിവേഗം സന്താപാകൃഷ്ടമായി ചുണ്ടുകൾ വിറച്ചുതുടങ്ങി.

“അപകടമോ? എന്താണു്?”

റോസ പ്രശാന്തമായി അയാളെ കടാക്ഷിച്ചു. അവളുടെ നീന്തിക്കളിക്കുന്ന നയനങ്ങൾ ഭയപ്പെടാനൊന്നുമില്ലെന്നു അയാളോടു സൂചിപ്പിച്ചു.

“അതേ, എന്നെച്ചൊല്ലി വന്ന ആൾ വാസ്തവത്തിൽ നീലാംബുജത്തിൽ കൊതിപെരുകി വന്നിട്ടുള്ളവനാണു്.” എന്നു് റോസ മധുരസ്വരത്തിൽ അറിയിച്ചു.

“കഷ്ടമായി” എന്നു മാത്രം വാൻബീൽ ഉച്ചരിച്ചു. വധിക്കാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ അശേഷം കുലുങ്ങാത്ത അയാളുടെ മുഖം ഭീതികലർന്നു രക്തപ്രസാദമില്ലാതായി.

റോസ അമ്പരന്നു നില്ക്കുന്ന പ്രാണപ്രിയനെ കണ്ടു് വിഷമിച്ചുനിന്നു.

"റോസേ! ഭവതിക്കു വന്ദനം. നിങ്ങളെല്ലാവരെയുമുള്ള ചതുരകർ ശത്രുപക്ഷക്കാരിൽനിന്നും രക്ഷതേടുന്നതിനു കഴിയുന്നതു പരിശ്രമിക്കും. എന്നാൽ എൻെറ നിരാലംബമായ പൂപ്പമോ?"

റോസ അയാളെ തുടൻ പറവാൻ സമ്മതിച്ചില്ല.

"എന്നെയും എൻെറ പെരുമാറാത്തെയും സദാസൂക്ഷിച്ചുപോന്നിരുന്ന ജേക്കബ്ബിനെപ്പററി ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ലേ. അയാളെ കഴിയുന്നതു ഞാൻ ഒഴിയുന്നുണ്ടു്. നാം ഒടുവിൽ കണ്ട അവസരത്തിൽപോലും ഞാൻ അയാളെക്കുറിച്ചു വേണ്ടപോലെ അന്വേഷണം നടത്താറുണ്ടായിരുന്നു."

"നീ അവനെ വെറുക്കുന്നുണ്ടോ"

"തീച്ചയായിട്ടും അയാൾ എൻെറ ശത്രുവാണു്. കഴിഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ എനിക്കു ഒരു സുഖവും ഇല്ലായിരുന്നു."

"നീയും എന്നെപ്പോലെ അസുഖകരമായ ദിവസങ്ങളെയാണോ നയിച്ചതു്?"

അവൾ ഓടിത്തളന്ന ഒരു പൈതലിനെപ്പോലെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ചെയ്തു.

"ഞാൻ തോട്ടത്തിലിരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം ദൂരത്തുള്ള വൃക്ഷങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരാളെ കാണാറുണ്ടു്. അയാൾ നിഴൽപോലെ എന്നെ അനുഗമിക്കുന്നു."

"എന്നിട്ടു്?"

"ഞാൻ തോട്ടത്തിനു പുറത്തിറങ്ങി; അവിടേയും അയാൾ എത്തി."

"നീ കാണാത്തഭാവം നടിക്കാത്തതെന്താ?"

"അങ്ങനെതന്നെയാണു് ഞാൻ തോട്ടത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നതു്. പൂച്ചട്ടിയിൽ വെള്ളമൊഴിക്കുന്നതും ഉരമിട്ടു

ന്നതും അയാൾ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കാറുണ്ടു്.”

“അയാളെ വീട്ടിനകത്തുപോയി ഒളിച്ചുനിന്നു സൂക്ഷിക്കാത്തതെന്തേ?”

“ഞാൻ അതും പറയാം. പൂച്ചട്ടിക്കടുക്കൽനിന്നും തിരിയെപ്പോയി ഞാൻ എന്റെ മുറിയിൽകേറി കതകു ബന്ധിച്ചു. അയാൾ നാലുവശത്തും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയശേഷം ചട്ടിയിൽ മണ്ണു ഇളക്കിനോക്കി. ആഗ്രഹിച്ചതുപോലെ എന്തോ കിട്ടാത്തഭാവത്തിൽ, അയാൾ തിരിയെപ്പോയി. അപ്പോഴാണു് തനിക്കുപററിയ അബദ്ധത്തെപ്പററി അയാൾ അറിഞ്ഞതു്.”

“അയാൾ ഒരു നിഷ്ഠുരനാണു്. ചോരനുമാണു്. നമ്മുടെ പ്രണയസർവ്വസ്വത്തെ അപഹരിക്കാനാണു് ആ മൂഢൻ പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നതു്. റോസേ, നീ എവിടെയാണു് നീലാംബുജത്തെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്.” എന്നു വാൻബീൽ അല്പം ആലോചിച്ചശേഷം തന്റെ പ്രണയനിലയനത്തോടു പറഞ്ഞു:

“അതു എന്റെ ഭവനത്തിനകത്താണു് വെച്ചിരിക്കുന്നതു്. അയാൾക്കു അവിടെ വരാൻ കഴിയുകയില്ല. പകൽ ആരുമില്ലാത്ത വെളിസ്ഥലത്തു അതിനെക്കൊണ്ടുപോയി വെക്കും. രാത്രി എന്റെ മുറിയിൽവെച്ചു സൂക്ഷിക്കും.”

“അതു നന്നായി. അയാൾക്കു അതു വശപ്പെടരുതു്. വളർന്നു വരുന്നുണ്ടോ?”

“നീലനിറത്തിലുള്ള ഇല ഒന്നിനൊന്നു വലുതായി വരുന്നു.”

റോസേ, നീ എനിക്കുവേണ്ടി നല്ലപോലെ ആയാസപ്പെടുന്നു. എത്രയെത്ര നല്ലദിവസങ്ങളെയാണു് നീ എന്റെ ചെടിക്കായി വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്.”

“ഇനിയും അങ്ങനെ ചെയ്യാനാണു്, ഞാൻ കരുതീട്ടുള്ളതു്. എന്റെ കൊച്ചു സഹോദരിയെപ്പോലെ ഞാൻ അ

തിനെ വളൎത്തും. അതിന്റെ ജീവൻ എന്റെ ജീവൻതന്നെ. അതിനു സംശയമില്ല. അതിന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയായി വളൎത്തിച്ചെങ്കിലും അതിന്മേലുള്ള അസൂയയെ ഞാൻ ഒഴിച്ചുവെക്കട്ടെ"

വാൻബീൽ ചെടികളെ മാത്രം നട്ടുവളൎത്തുന്ന ഒരുവന്റെ നിലയെ വെടിഞ്ഞു ഒരു പ്രണയിയുടെ സുന്ദരമായ ഭാവത്തിൽ സരളമധുരരസം തുളുമ്പുന്ന ഒരവലോകനം അവളിൽ നിക്ഷേപിച്ചു.

അല്പസമയത്തേക്കു അവർ പരസ്പരം സംസാരിക്കുന്നതിനു സാധിക്കാതെ നിന്നുപോയി. ഒടുവിൽ വാൻബീൽ അഴികളെ തൊട്ടുതലോടിക്കൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

"ഓമനേ! പുഷ്പത്തിലുള്ള ആസക്തി നിന്നെ മറക്കാനിടയാക്കുന്നുവെന്നാണു് നീ മനസ്സിലാക്കീട്ടുള്ളതു്".

അവൾ അതിനു ഉത്തരം പറയാൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല.

"ഞാൻ പോകട്ടെ. എനിക്കു അനേകം കാൎയ്യങ്ങൾ നോക്കാനുണ്ടു്."

ഇത്രയും പറഞ്ഞു അവൾ പോകാൻ ഭാവിച്ചു.

അയാൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—

"എനിക്കു ഒരു കാൎയ്യമേ നോക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളു."

"അതേ പുഷ്പത്തെ സ്നേഹിക്കാൻ."

"അല്ല; അതിലും മനോഹരമായ നിന്നെ സ്നേഹിക്കാൻ."

റോസ തലതാഴ്ത്തി. അവളുടെ മുഖം തുടുത്തു. അഴിഞ്ഞുലഞ്ഞു പൃഷ്ഠനിതംബതലത്തെ ആച്ഛാദനംചെയ്യുന്ന അവളുടെ കുന്തളഭാരം ചെറുപവനനിൽ പറന്നുകളിയാടി.

"പ്രകൃതി കാലാവസ്ഥാനുസരണം പ്രകൃതവും മാറുന്നു. ഒരു പുഷ്പം കരിഞ്ഞാൽ പിന്നീടൊന്നു ഉത്ഭവിക്കുന്നു. അതുപോലെ ചിത്രശലഭങ്ങളും മാറുന്നു."

"ഇതിന്റെ സാരമെന്താണു്", റോസ ഒന്നും മനസ്സിലാകാതെ ചോദിച്ചു"

"നീ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ല. വേറെ ആരിലോ നിന്റെ ചിന്തകൾ തിരിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നെ സ്നേഹിക്കാൻ എന്നിൽ എന്തു ഗുണമാണുള്ളത്?"

അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ ജലംനിറഞ്ഞു. ഓരോ തുള്ളിയായി ഒഴുകാൻ ഭാവിച്ച കണ്ണുനീർ അവൾ തുടച്ചുമാററിയില്ല. പ്രാണേശന്റെ സന്നിധിയിൽ കരയുന്നതിനും അവൾ മടിച്ചില്ല.

"അവിടത്തേക്ക വിരോധമായി ഞാൻ എന്താണ് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത്?." അവൾ വിങ്ങിവിങ്ങി ചോദിച്ചു.

"നീ എന്നെ മറക്കാൻ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു."

"എന്നാൽ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതിലും കൂടുതലായി വേണ്ടതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അവിടുത്തെ പ്രേമസർവ്വസ്വമായ നീലാംബുജത്തെ ഞാൻ സശ്രദ്ധം പരിചരിക്കുന്നില്ലേ?"

"റോസേ! നീപറയുന്നതു എന്തെന്നു നീ ഓക്കുന്നില്ല."

"ഞാൻ ഓർമ്മിച്ചുതന്നെയാണ് സംസാരിക്കുന്നതു്. അവിടത്തെ ചൊല്ലാൻ കൊണ്ടുപോകുന്നുവെന്നു ജനങ്ങൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ അതുകേട്ടു തപിച്ച എന്റെ ഹൃദയം ഇതുവരെയും തണുത്തിട്ടില്ല. അങ്ങു എന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇതുവരെയും കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ. കഷ്ടംതന്നെ."

"നീ എന്നേയും എന്റെ പുഷ്പത്തെയും ഒന്നുപോലെ വെറുക്കുന്നു."

അവൾ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. അതിലോലമായ ചുണ്ടുകൾ വ്യസനമടക്കാൻ കഴിയാതെ വേർപെട്ടുപോയി. അതുകണ്ട് ആ മൃദുലമനസ്സനും പൊട്ടിക്കരയാൻ ഭാവിച്ചു.

"പ്രിയപ്പെട്ട റോസേ! ഈ ഞാൻ ആർക്കുവേണ്ടി ജീവിക്കുന്നു എന്നറിയാതെ നീ കരയുന്നതു് എത്ര സാഹസമാണ്. എന്റെ നീലാംബുജങ്ങൾ നശിച്ചാലും അവയെപ്പററിയുള്ള

മധുരസ്വപ്നങ്ങൾ എന്റെ ഹൃദയത്തെ സന്തോഷിപ്പിച്ചില്ലെങ്കിലും ഞാൻ നിന്നെമാത്രം ഓർത്തു ജീവിക്കുന്നതായിരിക്കും. ലോകത്തിൽ വേറെ ഒന്നും എന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നില്ല."

"അതേ, നീലാംബുജത്തെമാത്രം സ്നേഹിച്ചാൽ മതി."

അവളുടെ മുഖം ലജ്ജയാൽ ആർദ്രമായി—വാൻബീൽ അഴിക്കട്ടത്താഞ്ഞു് അവളുടെ കവിളത്തു് ഒന്നു ചുംബിച്ചു. അഴിക്കട്ടത്തുനിന്നും നീങ്ങിനില്ക്കേണ്ട കാര്യം ആ നിർമ്മല അപ്പോൾ മറന്നുപോയി.

"ഈ വാക്കുകളെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കട്ടേയോ?" എന്നു് അവൾ തലകുനിച്ചു്, കാൽവിരൽകൊണ്ടു് താഴത്തു് ചില രേഖകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന്നിടയ്ക്കു നീണ്ടുവിടർന്ന കണ്ണിണയെ ചാച്ചു് വാൻബീലിനെ ഒന്നു കടാക്ഷിച്ചു ചോദിച്ചു.

"പൂർണ്ണമായും."

"അധികം സ്നേഹിക്കാതിരിക്കാൻ ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു."

"റോസേ, നമുക്കു് പലതും വിപരീതമായി സംഭവിച്ചേക്കാം" എന്നു് നയകോവിദനായ ഒരു രാഷ്ട്രീയചിന്തകനോടൊപ്പം സംസാരവിഷയത്തെ അയാൾ ആകപ്പാടെ മാററിമറിച്ചു.

"അതെന്താണു്?"

"ഒരുപക്ഷേ വിവാഹം ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ?"

"ഹാ! പുരുഷന്മാർ! അവർ ആകാരസുഷമയിൽ മതിമറന്നുപോകുന്നു. മനോഹരമായ ദേഹത്തിനുവേണ്ടി അവർ എത്രയോ സുവർണ്ണദിനങ്ങളെ പാഴാക്കുന്നു. ഒടുവിൽ അവർക്കു കിട്ടുന്ന സമ്മാനം കാരാഗൃഹവും തൂക്കുമരവും. ഹാ! പുരുഷത്വമേ! അവിടുന്നു മതിമറന്നു എന്റെ സുഖത്തെയും തേജോമയമായ ഭാവിയേയും ലജ്ജാപരിലാളിതമായ അന്ധകാ

രത്തിലേക്ക് വലിച്ചെറിയണമെന്നോ എന്നെ ഉപദേശിക്കുന്നതു്.”

അവൾ ഒടുവിലത്തെഭാഗംമാത്രം കുറെ ഉറച്ചുപറഞ്ഞു. അതു് വാൻബീലിൽ കുറിക്കുകൊണ്ടു.

“ഞാൻ ആരെ സ്നേഹിച്ചു എന്നുപറയുക” എന്നു് അയാൾ ചോദിച്ചു.

“നീലാംബുജങ്ങളെ തന്നെ.”

ഇതുകേട്ടു് വാൻബീൽ പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു.

“റോസേ! അതു് വെറും മനസ്സങ്കല്പമല്ലേ? നിന്റെ കഥയോ? നീ എന്നോടുപറഞ്ഞ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരേയും വിദ്യാർത്ഥികളേയും മറന്നുപോയോ?”

“ഇല്ല. അവർ ഇപ്പോഴുമുണ്ടു്.”

“കത്തുകൾ കിട്ടാറുണ്ടു്.”

“എന്നും.”

അയാൾ നൈരാശ്യം കൈക്കൊണ്ടു മ്ലാനവദനനായി നിന്നു.

അവിടുന്നു് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ മാത്രമേ ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നുള്ളു. ബൈബിളിന്റെ ഒടുവിൽ കുറിച്ചിട്ടുള്ളതു് മറന്നുപോയോ. ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നതിനു എന്നെ അനുവദിച്ചിട്ടില്ലേ? ഞാൻ അവരനെ അന്വേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ നീലാംബുജം എന്നെ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും വിടുന്നില്ല. വൈകുന്നേരമെങ്കിലും എന്റെ വരനെത്തിവരാൻ സമയം ഇളവുചെയ്തുതരണം.”

തടവുകാരൻ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോയി.

“റോസേ! നീ സാധുശീലയാണു്. ഞാൻ മരിച്ചാൽ ചെയ്യാനുള്ളതല്ലേ, അതിൽ എഴുതിയതു്. ഇപ്പോൾ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ലേ?”

“എന്നാൽ ഞാൻ വേറെ ആരേയും അന്വേഷിക്കുന്നില്ല. ഇവിടെ എന്നും വന്നുകണ്ടുകൊള്ളാം.”

"അതു് നന്നായിരിക്കും."

"എന്നാൽ എനിക്കു് ഒരപേക്ഷയുണ്ടു്. അടുത്ത മൂന്നു ദിവസം നീലാംബുജത്തെപ്പററി സംസാരിക്കുകയില്ലെന്നു് വാഗ്ദത്തം ചെയ്യണം."

"അതുപോലെ സമ്മതിച്ചു."

ഇത്രയും പറഞ്ഞു അവർ അഴിയോടു് ചേർന്നുനിന്നു. വാൻബീൽ ഒട്ടും മടിക്കാതെ അവളുടെ മൃദുലകോമളമായ ചുണ്ടിൽ ഒന്നു ചുംബിച്ചു

അവൾ ലജ്ജാപരവശയായി എന്തോ പുലമ്പിക്കൊണ്ടു് പ്രേമരസത്തിൽ നീന്തി നീന്തി അവിടെനിന്നും അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു.

XIV

അന്നത്തെരാത്രി അവർക്കു് അത്യധികം സന്തോഷപ്രദമായിരുന്നു. അതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ ദിവസവും അതുപോലെതന്നെയായിരുന്നു.

കഴിഞ്ഞ ഏതാനും ദിവസങ്ങളായി കാരാഗൃഹം ഇരുട്ടടഞ്ഞു ഭീകരമായിക്കിടന്നു. മതിലുകളിൽ ഇരുട്ടുമൂടി; വായുസഞ്ചാരമില്ലാതെ ഒരേനിലയിലുനിന്നു. വെളിച്ചം അല്പവും അകത്തുകടക്കാതായി.

മുൻ അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചതിനു് അടുത്തദിവസം അയാൾ പ്രഭാതത്തിൽ ഉറക്കമെഴുനീററു നോക്കിയപ്പോൾ ജനാലയുടെ ഇരുമ്പഴികളിൽക്കൂടെ ദിനകരന്റെ കിരണപ്രവാഹം തടസ്സമെന്യേ കടന്നു, കട്ടിലിനേയും കിടക്കയേയും പ്രകാശമാനമാക്കുന്നതോടുകൂടി ചൂടുപിടിപ്പിക്കുന്നതായി കണ്ടു

വാൻബീൽ ജനാലയ്ക്കരികത്തു ഓടിച്ചെന്നു. ഒരു പുതിയ ജീവിതരംഗത്തു് പ്രവേശിച്ചപ്പോഴുള്ള സന്തോഷം അയാൾക്കുണ്ടായി! അതോടുകൂടി സ്വാതന്ത്ര്യവും അയാൾക്കു് സിദ്ധിച്ചതായി അനുഭവപ്പെട്ടു.

ഇതിനെല്ലാം ഏകകാരണം പ്രണയം ചൊരിയുന്ന കമനീയകാന്തിപ്രവാഹംതന്നെ.

ജയിലർ പുള്ളിയെ പരിശോധിക്കാൻ പതിവുപോലെ മുറിക്കകത്തുകടന്നു. എന്നാൽ തടവുകാരനിൽ മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന മൌനമുദ്രയോ, മ്ലാനതയോ, നൈരാശ്യമോ ഒന്നും അയാൾ കണ്ടില്ല

"എന്താണു്?" എന്നു് ജയിലർ ചോദിച്ചു.

"വിശേഷമൊന്നുമില്ല" എന്നായിരുന്നു വാൻബീൽ ഉത്തരം പറഞ്ഞതു്.

ജയിലർ കറുത്തിരുണ്ട മുഖഭാവത്തോടു് ബന്ധനസ്ഥനെ അപാദമസ്തകം ഒന്നു് അവലോകനംചെയ്തു. ഒരു കാട്ടുപോത്തിന്റെ ക്രൂരത്വം മുഴുവനും ജയിലരുടെ മുഖത്തു് പ്രസ്ഫുരിച്ചു.

"ജേക്കബിനും റോസക്കും സുഖംതന്നെയോ" എന്നു് ജയിലരോടു് വാൻബീൽ സധൈര്യം ചോദിച്ചു.

"ആഹാരമിതാ ഇരിക്കുന്നു. വേണമെങ്കിൽ ഭക്ഷിക്കു" ഇങ്ങനെ സഗൌരവം പറഞ്ഞിട്ടു് .അയാൾ മേശപ്പുറത്തു് ഭക്ഷണം നീക്കിവെച്ചു.

"കൂടിയാലോചന എത്രവരെയായി" എന്നു് ജയിലർ വാൻബീലിനോടു ചോദിച്ചു.

തടവുകാരൻ സംഭ്രമത്തിൽ മുഴുകി. വാൻബീലിനു് അയാൾ ചോദിച്ചതു തീരെ മനസ്സിലായില്ല.

"ഏതു് കൂടിയാലോചന?"

"കേട്ടോ? ഡാക്ടർ! വേറെയുള്ളവരും മനുഷ്യരാണെന്നുള്ളതു് നല്ലപോലെ ഓർക്കണം. ഇനിമേൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം."

"എന്താണു് സൂക്ഷിക്കാനുള്ളതു്? വേണ്ടതെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളണം. ഞാനും എന്നെസംബന്ധിക്കുന്ന സകലതും നിങ്ങളുടെ ബന്തവസ്സിൽ ഇരിക്കുമല്ലേ."

"അതു് ഉച്ചക്കു് കാണിച്ചുതരാം."

ജയിലർ അവിടെനിന്നും പോയി.

"ഉച്ചയ്ക്കോ? അവർ എന്താണു ചെയ്വാൻ നിശ്ചയിക്കുന്നതു്. ഏതായാലും കാണാമല്ലോ" എന്നു് വാൻബീൽ സമാധാനപ്പെട്ടു.

രാത്രി ഒൻപതുമണിസമയത്തെ അത്യുൽക്കണ്ഠയോടു് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക അന്നു് ഉച്ചക്കു് പന്ത്രണ്ടുമണിസമയത്തെ കാത്തു മുഷിയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

മണി പന്ത്രണ്ടടിച്ചു ആളുകളുടെ കാലൊച്ച തുടരെത്തുടരെ മുഴങ്ങി. അപ്പോൾ ജയിലർ മാത്രമല്ല വന്നതു്. രണ്ടുമൂന്നുപേർ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു. ജയിലർ ആദ്യം അകത്തു പ്രവേശിച്ചു.

"അവിടെ പരിശോധിക്കുവിൻ" എന്നു് ജയിലർ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നവരോടു് ആജ്ഞാപിച്ചു.

വാൻബീൽ ധരിച്ചിരുന്ന ഉടുപ്പും, മുറിയും, എല്ലാം, അവർ പരിശോധന നടത്തി. അവർക്ക ഒന്നും ലഭിച്ചില്ല.

തടവുകാരന്റെ കിടക്കയും തലയിണയും അവർ ഒന്നുകൂടെ പരിശോധിച്ചു.

എന്നിട്ടും ഒന്നും കാണാൻ സാധിച്ചില്ല.

ഈ സമയത്തു, വാൻബീൽ മൂന്നാമത്തെ വിത്തു കൈവശം വെച്ചുസൂക്ഷിക്കാത്തതു് ഓർത്തു ആനന്ദപരവശനായി നിന്നു. അതു് അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവരുടെ ശ്രമം നിഷ്ഫലമാകുകയില്ലായിരുന്നു.

പരിശോധനസമയത്തു വാൻബീൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച മനഃസ്ഥിതി അവരെ ആശ്ചര്യഭരിതരാക്കി. കളവില്ലാത്തിടത്തു ഒളിവിന്റെ ആവശ്യമെന്തു്?

സന്ധ്യയ്ക്കു ജയിലർ മുറിയിൽകടന്നു. തടവുകാരൻ നല്ല വാക്കുകളാൽ അയാളെ ശാന്തമാക്കാൻ ആലോചിച്ചുവെങ്കിലും, അയാളുടെ മുഖഭാവം അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. വാൻബീൽ ഒന്നു മന്ദഹസിച്ചുപോയി. അപ്പോൾ ജയിലർ പു

ള്ളിയുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

"ജയിക്കുന്നവൻ ചിരിക്കട്ടെ."

അന്നേദിവസം വിജയിയായതു് വാൻബീലായിരുന്നു. അതിനു ഒരു സംശയവുമുണ്ടാകാനില്ല. എന്തെന്നാൽ അയാളുടെ മനോഹരിയായ റോസ കൃത്യം ഒൻപതുമണിക്കു പതിവുപോലെ വരുകതന്നെ ചെയ്തു.

അവളുടെ കൈയിൽ അന്നു വിളക്കില്ലായിരുന്നു. പല തവണ വന്നും പോയും നല്ലപോലെ സ്ഥലപരിചയം സിദ്ധിച്ചിരുന്ന അവർക്കു മേലാൽ വെളിച്ചത്തിന്റെ സഹായംകൂടാതെ കാര്യങ്ങൾ നേടാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവളുടെ മുഖത്തു തെളിയുന്ന ലജ്ജയെ വെളിച്ചം പരസ്യമാക്കുമെന്നും ഭയപ്പെടാനില്ല.

രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാർ, ഒന്നു് ആണും മറെറാന്നു പെണ്ണും, തമ്മിൽ എന്നും എന്താണു് സംസാരിക്കുക? രണ്ടു് അനുരാഗികൾ വീട്ടുനടയിൽവെച്ചു ഫ്രാൻസിലും, തെരുവീഥിയിൽവെച്ചു് സ്പെയിനിലും, പുഷ്പവാടിയിലിരുന്നു ഭാരതത്തിലും സംസാരിക്കാറുള്ള കാര്യങ്ങളെ അവരും അഴിക്കട്ടുത്തുവെച്ചു സംസാരിച്ചു.

അതിവേഗം തിരിക്കുന്ന കാലമാകുന്ന പക്ഷിക്കു ചിറകുകൾകൊട്ടുക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെപ്പററി അവർ സംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. നീലാംബുജത്തെ ഒഴിച്ചു വേറെ എല്ലാത്തിനേയും പററി അവർ സംസാരിച്ചു.

മണി പത്തടിച്ചപ്പോൾ അവർ പതിവുപോലെ പിരിഞ്ഞു. റോസ ധരിച്ചിരുന്ന പട്ടുവസ്ത്രം പവനസംസർഗ്ഗത്താൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ശബ്ദം അവൾ പോകുന്തോറും പ്രിയനു നഷ്ടമായിബ്ഭവിച്ചു. എങ്ങും പററിപ്പിടിച്ചുപടൎന്ന അന്ധകാരം അവർ രണ്ടുപേരേയും വേർപെടുത്തി.

എന്നും കണ്ടുപരിചയിച്ചിട്ടുള്ള റോസയെ അല്ല വാൻബീൽ ഇക്കാലങ്ങളിൽ കാണാറുള്ളതു്. സൌന്ദര്യത്തിന്റെ

യും സൌശീല്യത്തിൻേറയും സാരള്യത്തിൻേറയും സംപൂൎണ്ണാകാരമായിട്ടത്രേ അയാൾ അവളെ സംവീക്ഷണംചെയ്തതു്.

അവൾ നീലാംബുജത്തിൻേറ കാൎയ്യത്തെപ്പററി പറഞ്ഞുകൂടെന്നു തടഞ്ഞതിൻേറ രഹസ്യമെന്താവാം?

അവൾ ചെയ്ത ഒരൊററ അപരാധം അവളുടെ ആ അപേക്ഷമാത്രമാണു്.

അതിനാൽ മാത്രമാണു് സന്താപപൂൎണ്ണമായ ഹൃദയത്തോടെ അവൾ പരിപൂൎണ്ണയല്ലെന്നു് അയാൾ കൂടക്കൂടെ പറയാറുള്ളതു്.

പകുതി രാത്രിമുഴുവനും അവളുടെ അപൂൎണ്ണതയെപ്പററി അയാൾ ചിന്തിച്ചുകഴിച്ചു. ഉണൎന്നിരിക്കുമ്പോൾ റോസയെക്കുറിച്ചു് അയാൾ ചിന്തിക്കും; ഉറങ്ങുമ്പോൾ അവളെ സ്വപ്നത്തിലും കാണും.

യഥാൎത്ഥത്തിലുള്ള റോസയെക്കാളും സ്വപ്നത്തിലെ റോസ സൌന്ദൎയ്യവതിയായിട്ടാണു് അയാൾ കാണാറുള്ളതു്. അപ്പോഴൊക്കെ അവളുടെ മുഖത്തു് അതുലമായ ഒരു പ്രഭാവികാസവും, അപ്രതിമമായ സൌന്ദൎയ്യവും, അന്യൂനമായ പ്രേമവും നിറഞ്ഞുവഴിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. സ്വപ്നത്തിലെ റോസ നീലാംബുജത്തിനെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുന്നതിനും മടിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, അവൾ നീലിമയേറിയ ഒരു കമനീയപുഷ്പത്തെ അയാൾക്കു സമ്മാനിക്കുകയുംകൂടെ ചെയ്തിരുന്നു. ചെടി നട്ടിരുന്ന ചൈനാപ്പാത്രംതന്നെ എത്ര മനോഹരം!!

വാൻബീൽ ചെട്ടെന്നുണൎന്നു.

“ഓമനേ, റോസേ! ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു്” എന്നു അയാൾ ഉറക്കെ ഉച്ചരിച്ചു.

അപ്പോൾ നേരം നല്ലപോലെ പുലൎന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ പിന്നീടു ഉറങ്ങാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചില്ല. ഉണൎന്നിരിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകാറുള്ള ചിന്ത അയാളെ ചൂഴന്നു.

റോസ നീലാംബുജത്തെപ്പററി സംസാരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അയാൾ അവളെ പരിപൂർണ്ണസ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേർക്കുമായിരുന്നു. അപ്പോൾ അവളെ സൌന്ദര്യവതികളായ സെമിരാമിസ്സിനോടോ, ക്ലീയപാത്രയോടോ, എലിസബത്തിനോടോ, അസ്ത്രിയായിലെ ആനിയോടോ, ഉപമിക്കാമായിരുന്നു. ലോകത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള സൌന്ദര്യവതികളായ രാജ്ഞിമാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം അവൾക്കും നൽകാമായിരുന്നു.

നീലാംബുജത്തെപ്പററി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞ എഴുപത്തിരണ്ടു മണിക്കൂറിൽ മുപ്പത്തിയാറും കഴിഞ്ഞു. ശേഷമുള്ളതിൽ പതിനെട്ടും അവളെ കാത്തും അതിനുശേഷമുള്ള സമയം അവളെ ചിന്തിച്ചും കഴിക്കാൻ അയാൾ തീർച്ചയാക്കി.

റോസ അല്പനേരവും തെററാതെ ക്ലിപ്തസമയത്തു ഹാജരായി. വാൻബീൽ പൂവിന്റെ സ്ഥിതി അറിയാനുള്ള ഉൽക്കണ്ഠയെ അവൾക്കു നേരെ വെളിവാക്കി.

അഴിയുടെ അടുത്തു വന്നു നില്ക്കുന്നതിനു് ഒന്നിനൊന്നിനു് അവൾക്കു ഒരു സങ്കോചവും തോന്നിയില്ല. അഴിഞ്ഞു ചിന്നിക്കിടക്കുന്ന തലമുടിയെ അയാൾ ചുംബിക്കുന്നതിൽ അവൾ വിരോധിച്ചില്ല. ചുംബിക്കുന്നതിനു സുകുമാരങ്ങളായ കൈകളെ അവൾ അഴിയിൽക്കൂടെ അകത്തുനീട്ടിക്കൊടുത്തു.

സാധുപെൺകുട്ടി! പൂവിനെപ്പററി സംസാരിക്കുന്നതിനേക്കാളും അപകടമേറിയ ഒന്നാണു് അവർ തമ്മിലുള്ള പെരുമാററമെന്നു് അവൾ അറിഞ്ഞില്ല. എന്നും അഴിഞ്ഞ വാർകൂന്തലും, വരണ്ട തൊണ്ടയും, വീർത്ത കണ്ണുമായി അഴിക്കു സമീപംവരാനേ അവൾ ശീലിച്ചിരുന്നുള്ളു.

അടുത്ത ദിവസം രാത്രിയിലും അവൾ ഹാജരായി. തമ്മിൽ അഭിവന്ദനം നടത്തിയശേഷം അവൾ ഒരുചുവടു് അഴിയിൽനിന്നും മാറിനിന്നു. വാൻബീലിന്റെ മുഖത്തേക്കു-

ഒററന്നോട്ടം ലക്ഷീകരിച്ചു. അതു് അയാൾ കണ്ടുവെങ്കിൽ തീച്ചയായും അഴികളെയും തകത്തുകൊണ്ടു് അവൾക്കടുത്തു പോയേനെ.

"അവൾ സുഖമായിരിക്കുന്നു" എന്നു് റോസ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

"അവൾ സുഖമായിരിക്കുന്നോ? ആരു്?" എന്നു അത്ഭുതപരതന്ത്രനായി വാൻബീൽ ചോദിച്ചു.

"അവളേ—എന്റെ സഹോദരി—നീലാംബുജം"

"അതിനെപ്പററി സംസാരിക്കാമോ"

"ധാരാളം" എന്നു കുഞ്ഞിനെപ്പററി സംസാരിക്കാൻ അവസരം നല്കുന്ന ഒരു മാതാവിനൊപ്പം വാത്സല്യത്തോടു് അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

"ഹാ റോസേ!........" എന്തോ പറവാനുള്ള ഭാവത്തിൽ അവളെ സംബോധനം ചെയ്തിട്ടു് അരുണമായ അധരമോ, പരിശുദ്ധമായ കവിൾത്തടമോ, കോമളമായ കൈവല്ലിയോ, ഏതെങ്കിലും ഒന്നു ചുംബിക്കാൻ കിട്ടുമോ എന്നുള്ള ആർത്തിയാൽ അയാൾ അഴിക്കിടയിൽക്കൂടി ചുണ്ടുകൾ നീട്ടി.

കിട്ടിയതു് അത്യുത്തമമായ ആലോലാധരമായിരുന്നു. റോസ പെട്ടെന്നു ഞെട്ടി. പിടിക്കുമ്പോൾ പിടയുന്ന പക്ഷിപോലെ അമ്പരന്നു. അല്പവും താമസിക്കാതെ വാൻബീൽ സംഭാഷണം തുടർന്നു.

"നീലാംബുജം വളരുന്നോ?"

"അതേ. നല്ലവണ്ണം"

"എത്ര വളർന്നു?"

"രണ്ടംഗുലംവരെ"

"റോസേ! വേണ്ടവണ്ണം ശ്രദ്ധിക്കണം; വേഗം വളർന്നുവരട്ടെ."

"ഇതിൽക്കൂടുതൽ എങ്ങനെ സൂക്ഷിക്കാം. ഞാൻ അതിനെയല്ലാതെ മറെറാന്നിനേയും പററി ചിന്തിക്കാറില്ല."

"വേറെ ഒന്നിനേയും? എന്നാൽ ഞാൻ അസൂയപ്പെടുന്നു."

"അവിടുന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കേണ്ട. നീലാംബുജത്തിനെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത അവിടുത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെ. രണ്ടും വ്യത്യാസമില്ലല്ലോ. ഉറക്കമെഴുന്നേല്ക്കുമ്പോൾ ആദ്യമായി അതിനെയാണു കാണുക. ദിവസാവസാനത്തിൽ കാണുന്നതും അതിനെമാത്രം. പകൽ മുഴുവനും അതിനെ പരിചരണം ചെയ്തു കഴിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും എനിക്കാണോ കുററം?"

"അതു് നിനക്കുള്ള സ്ത്രീധനമാണു്."

"അതേ; അതിനെക്കൊണ്ടു ഞാൻ ഒരു യുവാവിനെ വിവാഹംചെയ്യും. അയാളെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കും."

"ഹാ! അതെത്ര ബാലിശം. അങ്ങനെ സംസാരിക്കരുതു്."

അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ വാൻബീലിനെപ്പോലെ ഭാഗ്യവാനായി ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. റോസയുടെ കൈ അയാൾ പിടിച്ചു് അമർത്തിക്കൊണ്ടു് കുറെനേരം അവർ നീലാംബുജത്തെക്കുറിച്ചു സംസാരിച്ചു.

അപ്പോൾ മുതൽ നീലാംബുജം വേഗം വളരുന്നതുപോലെ വാൻബീലിനു തോന്നി. അതുമുതൽ രണ്ടാളുടേയും ഹൃദയം ഒന്നിച്ചു സംഘർഷണം ചെയ്തു

കാലം പിന്നെയും കഴിഞ്ഞു.

ക്രമേണ ഇലകൾ വർദ്ധിച്ചുവന്നു ചെടിയിൽ മൊട്ടും കാണാറായി. ഈ വിവരം വാൻബീലിനെ ക്രമത്തിലധികം സന്തോഷിപ്പിച്ചു. അയാൾ അനേകം ചോദ്യം അതിനെപ്പററി റോസയോടു ചോദിച്ചു.

"തീർച്ചയായും പുഷ്പിച്ചതു തന്നെയോ?"

"അതേ. പുഷ്പിച്ചതുതന്നെ."

അയാൾ രോമാഞ്ചകഞ്ചുകിതനായി.

"ദൈവമേ......" എന്നു് അയാൾ ആക്രോശിച്ചു.

പിന്നെയും റോസയെ അഭിമുഖീകരിച്ചു:—"പുഷ്പം വ്യ

ത്താകൃതിയിലല്ലേ?" എന്നു് അയാൾ ചോദിച്ചു.

"അതേ—എന്നാൽ ശരിയായ വൃത്തമല്ല. ഓരോ ദളവും പച്ചനിറമായിരിക്കുന്നു.

ദിവസം അവരറിയാതെതന്നെ ഓരോന്നായി കഴിഞ്ഞു. റോസ നീലാംബുജത്തെ തന്റെ ഹൃദയത്തിനൊപ്പം നിഗൂഢമായും സൂക്ഷിച്ചു. റോസ, പുഷ്പം വിടർന്നു എന്നു് ഓടിച്ചെന്നു തടവുകാരനോടു പറഞ്ഞു:—

"വിടർന്നോ?" എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ ഓടി അഴിക്കടുത്തുവന്നു.

"അതേ. പലനിറവും അതിൽ കാണ്മാനുണ്ടു്. തലമുടിപോലെ നാരുകളും കാണാം."

"ഏതുനിറമാണു് അധികം?"

"നീല."

"ഒരുമാതിരി നീലയോ?"

"ഉം—"

"റോസ നീലാംബുജമാണതു്. നീ അതിനെക്കാളും ശോഭിക്കുന്നു. ഭാസുരമായ നക്ഷത്രങ്ങൾ നിന്നെക്കണ്ടു സാസൂയം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നു."

"അവൾ ഒന്നു ചിരിച്ചു"

"റോസേ! നിന്റെ പ്രയത്നഫലമായിട്ടാണു് അതു പുഷ്പിച്ചതു്. പുഷ്പത്തെ എനിക്കു കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ? അതിനുപകരം ഓമനയുടെ ഹസ്തങ്ങളെ ചുംബിക്കാം"

അവൾ അറിയാതെ അഴിക്കരികത്തു നീട്ടിയതും അയാൾ അവളുടെ ശീതളമായ കവിളത്തു ചുംബിച്ചതും ഒന്നിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

"ഞാൻ പുഷ്പത്തെ നുള്ളിക്കളയും" എന്നു് അവൾ സങ്കോചപുരസ്സരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവളുടെ കവിൾത്തടം തുടുത്തു.

"റോസേ! അതരുതു്. ഞാൻ ഇനി ഒന്നും ചെയ്കയി

ല്ല. പുഷ്പത്തെ നീ അധികം വെയിലുതട്ടാത്ത ഒരിടത്തുവെച്ചു സൂക്ഷിക്കണം. രണ്ടുമൂന്നു ദിവസം കഴിഞ്ഞു കൃഷിപ്രദർശനസംഘാദ്ധ്യക്ഷനെ വിവരം തെര്യപ്പെടുത്തണം. അപ്പോൾ നിനക്കു ഒരുലക്ഷം കിട്ടും.

അവൾ മന്ദഹാസം തൂകി. അതു പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ പൊഴിഞ്ഞ വെൺനിലാവിനോടു ചേർന്നു് പരിസരത്തെ വെൺചാറുപൂശിച്ചു.

"റോസേ! നിന്റെ കൈവശം കുറച്ചെങ്കിലും പണമുണ്ടോ?"

"ആവശ്യത്തിനുണ്ടു്"

"എങ്കിലും എത്രയാണു്?"

"മുന്നൂറു ഗിൽഡർ"

"നീ ആ ധനത്തെ വ്യയംചെയ്തു സംഘാദ്ധ്യക്ഷനെ പോയി കാണണം."

"അപ്പോൾ പുഷ്പത്തെ കാക്കുന്നതാർ?"

"കൂടെ കൊണ്ടുപോകണം"

അങ്ങനെയാകുമ്പോൾ നാം തമ്മിൽ പിരിയേണ്ടിവരുന്നു."

"മധുരഹാസിനി—എനിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻകൂടെ വരുമായിരുന്നു. നിന്നെക്കൂടാതെ എനിക്കു ജീവിച്ചിരിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. വേറെ ആരെയെങ്കിലും അവിടെ അയയ്ക്കുന്നതാണുത്തമം. വിവരമറിഞ്ഞാൽ അദ്ധ്യക്ഷൻ ഇവിടെ വരും"

അയാൾ പെട്ടെന്നു വിചാരധാരയെ നിറുത്തീട്ടു്—

"റോസേ, പുഷ്പം നല്ല നീലമാണെങ്കിൽ സമ്മാനാർഹമായിത്തീരുകയില്ല"

"അതു് ഇനിയും തീർച്ചയാക്കാൻ പാടില്ല. നാളെ ഞാൻ നോക്കി വിവരമറിയിക്കാം."

"അതുവരെയും ഞാൻ എങ്ങനെ കഴിച്ചുകൂട്ടും?"

"എന്നാൽ ഞാൻ ഒരുകാര്യം ചെയ്യാം. രാത്രിതന്നെ

വിടരുന്നെങ്കിൽ വന്നു വിവരമറിയിക്കാം. പകലാണെങ്കിൽ ഒരു കടലാസ്സിൽ ഞാൻ വിശേഷമറിയിക്കാം.”

“അങ്ങനെയാവട്ടെ”

രാത്രി മണി പത്തടിച്ചു, റോസ അവിടെനിന്നു പോയി.

രാത്രി അവസാനിക്കാറായി. ഓരോ നിമേഷവും റോസ വന്നുനില്ക്കുന്നോ എന്നു് അയാൾ നോക്കി നോക്കി സമയം കഴിച്ചു.

റോസയാകട്ടെ നീലാംബുജത്തെ നോക്കി രാത്രിമുഴുവനും പോക്കി. കൺമുമ്പിൽനിന്നും അതിനെ അവൾ അങ്ങോട്ടിങ്ങോട്ടുവിട്ടില്ല. അത്ഭുതങ്ങളിൽവെച്ചു് അത്യത്ഭുതമായിട്ടുള്ള ആ പുഷ്പം എങ്ങനെയിരിക്കുമെന്നു ലോകം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇങ്ങനെയൊരു നീലാംബുജം ഉണ്ടെന്നുള്ളതും ആരും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

തടവുകാരനായ വാൻബീലാണു് അന്യാദൃശമായ ഈ പുഷ്പത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനെന്നു ലോകം അറിയുമ്പോൾ അവർ എന്തു പ്രശംസിക്കും.?

നേരം വെളുത്തു. വാൻബീലിനു് ഒരു വിവരവും പുഷ്പത്തെക്കുറിച്ചു കിട്ടിയില്ല.

രാത്രിയായപ്പോൾ പതിവനുസരിച്ചു റോസ ആഹ്ലാദചിത്തയായി, സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിക്കുന്ന ഒരു ഹംസത്തിനൊപ്പം പ്രസന്നവദനയായി വന്നുനിന്നു.

“എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു?”

“ശരിയായും വളരുന്നുണ്ടു്.”

“നീലമാണോ?”

“അതേ.”

“ഒരു പുള്ളിയുമില്ലേ?”

“ഒന്നുമില്ല.”

“ഹാ റോസേ. ഞാൻ നിന്നെയും പുഷ്പത്തിനെയും സ്വപ്നംകണ്ടു കഴിക്കയായിരുന്നു.”

"ഇനി എന്തു ചെയ്യണം"

"ആരെ എങ്കിലും—വിശ്വാസമുള്ളവരെ മാത്രം—ഈ വിവരംകാണിച്ചു് ഒരെഴുത്തുംകൊടുത്തു് അയയ്ക്കണം. താമസിച്ചാൽ, അപകടം സംഭവിക്കും."

"ഞാൻ ഒരാളെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടു്"

"അയാൾ വിശ്വാസിയാണോ?"

"എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരുവനാണു്."

"ഭ[illegible]ക്കളല്ലായിരിക്കും?"

"അല്ലാ. ആ ആൾ ഒരു വള്ളക്കാരനാണു്. വയസ്സു് ഇരുപത്താറുവരും"

"അയാളെ അയച്ചാൽ അവിടെ പത്തുമണിക്കകം എത്തും. റോസേ കടലാസ്സും പെൻസിലും—വേണ്ട—മഷിയും പേനയും—തയ്യാറാക്കൂ. ഞാൻ എഴുതുന്നില്ല. ജയിലിനകത്തുകിടന്നു് ഗൂഢാലോചന നടത്തുന്നുവെന്നു് കാണുന്നവർ വ്യാഖ്യാനിക്കും. നീതന്നെ എഴുതിക്കൊള്ളൂ. പ്രദർശനസംഘാദ്ധ്യക്ഷനാണു് എഴുതേണ്ടതു്."

"അദ്ദേഹം വരാൻ താമസിച്ചാൽ"

"ഒന്നുരണ്ടു ദിവസം താമസിച്ചാൽ എന്തു്? പുഷ്പത്തെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരുവൻ വിവരം കിട്ടിയാൽ അല്പവും താമസിക്കുകയില്ല. ലോകത്തിലെ എട്ടാമത്തെ അത്ഭുതം കാണാൻ ആർ വരില്ല? അതിന്റെ ഛായ അദ്ദേഹം എടുത്തുകൊള്ളും. ഒരുപ്രതി നമുക്കും തരും. അതിനെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. അദ്ദേഹം വന്നു കാണുന്നതിനുമുമ്പു് വേറെ ആരും കാണാൻ ഇടയാകരുതു്. നീലാംബുജത്തിനെ കാണുന്നവർ മോഷ്ടിക്കാൻ തുനിയും."

റോസ ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടുനിന്നു.

പിന്നെയും അയാൾ പറഞ്ഞു.

"ജക്കബ്ബിനെ നല്ലപോലെ സൂക്ഷിക്കണം. തെളുകർ ഒരു ഗിൽഡർ മോഷ്ടിക്കുന്നതിനുകൂടി മടിക്കുന്നില്ല. പിന്നെയാണോ ഒരു ലക്ഷം"

"ഞാൻ രാവും പകലും ഒന്നുപോലെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം."

"പുഷ്പം വിടൎന്നു മലൎന്നോ?"

"ഏകദേശം" എന്നു് അവൾ തെളിഞ്ഞ കണ്ണുകളോടുകൂടി ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

"പൂൎണ്ണമായും വിടൎന്ന ഉടനെ അദ്ധ്യക്ഷനെ തെൎയ്യപ്പെടുത്തണം."

ഉടൻ അവിടത്തേയും തെൎയ്യപ്പെടുത്തണ്ടേ?

അവൾ സങ്കടമനുഭവിക്കുന്ന മട്ടിൽ ഒരു നെടുവീൎപ്പിട്ടു.

എന്നിട്ടു അവൾ തുടൎന്നു:—"ഞാൻ ഇതാ തിരിച്ചുപോകുന്നു. വിടൎന്നാൽ ഉടനെ അറിയിക്കാം."

റോസ ഓടിപ്പോയി. വാൻബീൽ തുറന്നുകിടന്ന ജനാലയിലൂടെ വിശാലമായ പ്രാന്തപ്രദേശത്തെ നിരീക്ഷിച്ചു.

"റോസ എന്നെയും നോക്കുന്നുണ്ടാവും. അവളുടെ നീണ്ടുവിടൎന്ന കണ്ണുകൾക്കെതിരേ നീലാംബുജവും ഓരോ ദളമായി വിടൎത്തുന്നുണ്ടാവാം. ഒരുപക്ഷേ അവൾ അതിന്റെ കൃശമായ തണ്ടിൽ ഓമനയായ കൈകൾ ചേൎത്തു പിടിക്കയും ചെയ്യേക്കാം. നീലിമ കൊള്ളുന്ന ഓരോ ദളത്തേയും അവൾ മനോഹരമായ ചോപ്പണിച്ചുണ്ടുകൾ അണച്ചു ചുംബനം ചെയ്യുമായിരിക്കാം. രണ്ടും കോമളമായ പുഷ്പങ്ങൾ. ഒന്നു നീലം മറേറതു തങ്കനിറം. ഇങ്ങനെ അയാൾ മനോരാജ്യത്തിൽ സ്വച്ഛന്ദം വിഹരിച്ചു. അപ്പോൾ തെക്കുവശത്തു ഉൽകൃഷ്ടശോഭയോടു പ്രകാശിച്ച ഒരു നക്ഷത്രം സ്ഥാനം തെററി കീഴ്പ്പോട്ടു പാഞ്ഞു. അതുകണ്ടു ശേഷമുള്ള നക്ഷത്രങ്ങൾ ഒന്നു വിറക്കൊണ്ടു.

വാൻബീലിന്റെ ദേഹത്തു് തണുപ്പു ക്രമേണ വ്യാപിച്ചു.

"സൎവ്വജ്ഞനായ സകലേശ്വരൻ എന്റെ പുഷ്പത്തിനും ജീവൻ കൊടുക്കുന്നുണ്ടാവാം." ഇങ്ങനെ അയാൾ പുലമ്പി.

അധികം താമസിക്കാതെ ഒരു ശബ്ദം അഴിക്കിടയിൽ കൂടെ കടന്ന് അയാൾക്ക് ഉണർവ്വ് നൽകി.

റോസ വാൻബിലിനോട് എന്തോ പറവാൻ വന്നിരിക്കയാണ്.

"പുഷ്പം വിടർന്ന്—നീലനിറം—കറുത്ത പുള്ളികളില്ല—"

"എനിക്ക് കാണ്മാൻ സാധിക്കയില്ലല്ലോ" എന്ന് വാൻബീൽ മനസ്സിടിവോടു പറഞ്ഞു.

"ഇതാ നോക്കണം" എന്ന് മധുരസ്വരമുച്ചരിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ വിളക്ക തെളിയിച്ചു. എന്താശ്ചര്യം! നീലാംബുജം മന്ദമരുതൻ തട്ടി ചാഞ്ചാടുന്ന കാഴ്ചയെയാണ് തടവുകാരൻ കണ്ടത്.

അയാൾ അതുനോക്കി അല്പനേരം അങ്ങനെ നിന്നുപോയി. വാക്കുകൾ വഴങ്ങാതായി.

"ദൈവമേ! അങ്ങ് എന്റെ ഈ പരിതാപസ്ഥിതിയിലും സ്വർഗ്ഗീയപ്രഭ വിതറുന്നുവല്ലോ" എന്ന് അയാൾ ഒരു വിധം അവ്യക്തഭാഷയിൽ പറഞ്ഞു.

നീലാംബുജം ചേതോഹരം തന്നെ. പാവനവും, സുരഭിലവും, സുന്ദരവുമായ ആ പുഷ്പം ആരേയും ആകർഷിക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തമായിരുന്നു. പച്ചയിലകളുടെ ഇടയിൽ നീലമായ പുഷ്പം ഓരോ ദളത്തെയും ശരിയായ നിലയിൽ വഹിച്ചു മന്ദംമന്ദം ചാഞ്ഞുലഞ്ഞു. പുഷ്പം നീലം, എളിയ നീലം, നല്ലനീലം, അല്ല, തനിനീലം എന്ന സംശയത്തിനിടയാക്കി.

"റോസേ! നീ വേഗം കത്തെഴുതി കാര്യങ്ങൾ നടത്തണം. അധികം താമസിക്കാൻ പാടില്ല."

അവൾ അതുകേട്ട് പുഞ്ചിരിതൂകി. അഴിഞ്ഞു പിൻഭാഗത്തെ ആവരണം ചെയ്യുന്ന കബരീഭാരത്തെ ഇടതുകരംകൊണ്ട് ഒതുക്കി അവൾ തയ്യാറാക്കിയ കത്ത് അഴിക്കിടയിൽ നീട്ടി.

ബഹുമാനപ്പെട്ട അദ്ധ്യക്ഷൻ,

"നീലാംബുജം" താമസിയാതെ പരിപൂർണ്ണാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കും. ലൂവസ്റ്റിൻ ജയിലിനകത്തിരിക്കുന്ന ആ പുഷ്പത്തെ അവിടുന്നു് ദയ ചെയ്തു കൊണ്ടുപോകണമെന്നു സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു. ജയിലരുടെ മകളാണു് ഞാൻ. അച്ഛന്റെ തടവുകാരെപ്പോലെ ഞാനും കാരാഗൃഹവാസം നയിക്കയാണു്. സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാത്ത ഈ കൈകൾ പുഷ്പത്തെ എങ്ങനെ അവിടെ എത്തിക്കും. അതിനാലാണു് വന്നുകൊണ്ടുപോവണമെന്നു് ഞാൻ വീണ്ടും അപേക്ഷിക്കുന്നതു്.

ഈ പുഷ്പത്തിനു് "റോസവാൻബീൽ" എന്നു് പേരിടുകയും വേണം.

എന്നു്,
വിനീതയായ റോസ.

വാൻബീൽ കത്തു സശ്രദ്ധം വായിച്ചു. "റോസേ! നീ എഴുതിയ കത്തു് അഭിനന്ദനീയമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ എഴുതിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇത്ര നന്നാകയില്ലായിരുന്നു. നമ്മുടെ പ്രേമസർവ്വസ്വമായ പുഷ്പത്തെ വേണ്ടവണ്ണം സൂക്ഷിക്കണം. വേഗം ആളയക്കാനും മടിക്കരുതു്."

ഇത്രയും പറഞ്ഞശേഷം വാൻബീൽ മേൽവിലാസം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു.

റോസ നിസ്സഹായയും പരിശുദ്ധയുമായ യുവതി; വാൻബീൽ നിർദ്ദോഷിയും ബന്ധനസ്ഥനുമായ ഒരു യുവാവു്. അവർക്കു രണ്ടുപേർക്കും പരസഹായം അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്ന ഒരു കാലഘട്ടത്തെക്കാണു് നാം പ്രവേശിക്കുന്നതു്.

രണ്ടുപേരും കെട്ടിക്കിളർത്തിയ ആശാസൌധം അടിതകർന്നു പൊളിയാറായിരിക്കുന്നു. അതോടൊന്നിച്ചു് അവരുടെ ജീവിതസരണിക്കും സാരമായ വ്യതിയാനം വന്നേക്കാം.

ജേക്കബ്ബിൽ, ബോക്സ്റ്റലിന്റെ ഛായ വേണ്ടവണ്ണം കാണാവുന്നതാണു്. അയാൾതന്നെയാണു് റോസയെ സദാ

അനുഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു്. വാൻബീലും നീലാംബുജവും അയാളുടെ ചിന്തയിൽനിന്നും ഒരിക്കലും അകന്നിരുന്നില്ല. അയാൾ ഒന്നാന്തരം ലഹരിപദാൎത്ഥങ്ങൾ കൊടുത്തു് ജയിലരെ പാട്ടിലാക്കി ഏതാനും മാസങ്ങളായി ചൊല്പടിക്കു നിറുത്തിയിരിക്കയാണു്. അതുമൂലം റോസയുടെ സകല പെരുമാററവും അയാൾക്കു അറിവാൻ സാധിച്ചു.

അയാൾ റോസയോടു അടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അവളോടു് വിവാഹത്തിനെപ്പററിയും മററും സംസാരിച്ചു് അയാളുടെ സമഗ്രമായ ഉദ്ദേശത്തെ അവളിൽനിന്നും ഒഴിച്ചുവെച്ചു.

റോസ ബുദ്ധിശൂന്യയായ ഒരു പെൺകുട്ടിയായിരുന്നില്ല. തോട്ടത്തിൽ എപ്പോഴും കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന മനുഷ്യാകൃതിയെ അവൾ വെറുക്കുക മാത്രമല്ല, അയാളെ സൂക്ഷിച്ചു വേണ്ടതു പ്രവൎത്തിക്കയുംകൂടി ചെയ്തു.

ജയിലർ ചെടിയുടെ മുളയെ നശിപ്പിച്ചപ്പോൾ ജേക്കബ്ബിനുണ്ടായ ദേഷ്യം വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കാം. അതു വാൻബീലിന്റെ പക്കൽ ഇനിയും രണ്ടു വിത്തു് ഉണ്ടെന്നോർക്കാതെ പ്രകടിപ്പിച്ചതായിരുന്നു.

അവൾ തടവുകാരന്റെ മുറിയിൽ പോകുന്നതും തിരിയെ വരുന്നതും ആ ഘാതകൻ പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷേ അവൾ അയാളെ ഒരു പ്രാവശ്യം മാത്രമേ കണ്ടുള്ളു. അതു് അയാൾ കോണിപ്പടി കയറുമ്പോഴായിരുന്നു.

റോസ ഒരു വലിയ പൂച്ചട്ടി ഒരു മുറിയിൽനിന്നും മറെറാരു മുറിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതും, അതിൽ വെള്ളം തളിക്കുന്നതും സമീപത്തിരുന്നു വളമിടുന്നതും അയാൾ സുവ്യക്തമായി കണ്ടറിഞ്ഞു. അതുകഴിഞ്ഞു് അയാൾ ജയിലിനടുത്തു് അവളുടെ മുറിക്കു എതിരേയായി ദൂരത്തുള്ള ഒരു കെട്ടിടം വാടകയ്ക്കു എടുത്തു ദൂരദൎശിനിയുടെ സഹായത്താൽ

വാൻബീലിന്റെ പ്രവൃത്തികളെ മുൻപു് നിരീക്ഷണം ചെയ്തതുപോലെ അവളുടെ ദിനചര്യയേയും നോക്കിവന്നു.

രണ്ടുമൂന്നുദിവസത്തെ അശ്രാന്തപരിശ്രമംകൊണ്ടു് അയാളുടെ സകല സംശയങ്ങളും തീൎന്നു. കാലത്തുമുതൽ വൈകുന്നതുവരെ പൂച്ചട്ടി അവളുടെ മുറിയിൽ ജാലകത്തിനടുത്തിരിക്കും. അതിനു സമീപത്തു അതിൽനിന്നും കണ്ണെടുക്കാതെ സുകുമാരിയായ റോസയും നിഷ്ഠയോടെ ഇരിക്കും. പുഷ്പഫലാലംകൃതമായ വല്ലികൾ ചുററിപ്പിണഞ്ഞ നിലയിൽ വിനിൎമ്മിതമായ ജനാലയ്ക്കടുത്തു്, 'വല്ലീഗൃഹത്തിൽ' ശകുന്തളയെപ്പോലും അവൾ പരിശോഭിച്ചു.

നീലാംബുജത്തെ അവലോകനം ചെയ്യുംതോറും ജേക്കബ്ബിന്റെ ഉള്ളിൽ ആഗ്രഹം തിളച്ചുപൊങ്ങി.

രാത്രിയിൽ മഞ്ഞു വർഷിക്കുമ്പോൾ അവൾ ചെടിയെ അകത്തെടുത്തു മാററും. അല്ലെങ്കിൽ മഞ്ഞുതട്ടി അതു ശീതയാകുമെന്നു് അവൾ ധരിച്ചിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ അസഹനീയമായ സൂൎയ്യപ്രകാശമുള്ളപ്പോൾ അവൾ അതിനെ തണലത്തു മാററിവെക്കും.

ഇലകൾ കണ്ടനാൾമുതൽ ആ പാപദുഷ്ടൻ നീലാംബുജത്തിന്റെ മധുരിമയെ ആസ്വദിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു. അതു് വളരുംതോറും അയാളുടെ ആഗ്രഹക്കുരുന്നും വളൎന്നുവന്നു.

ഏഴെട്ടുദിവസം അവൾ എങ്ങും പോകാതെ പുഷ്പത്തെ മാത്രം സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ബോക്സ്റ്റൽ (എന്നുതന്നെ അയാളെ വിളിക്കാം) പൂച്ചട്ടിയോടുകൂടി പുഷ്പത്തെ അപഹരിക്കുന്നതിനു തീൎച്ചപ്പെടുത്തി. അതു് കൈവശമായാൽ ഒരു ലക്ഷം ഗിൽഡറും തനിക്കു ലഭിച്ചുപോയെന്നു അയാൾ ദൃഢമായും വിശ്വസിച്ചു.

എങ്ങനെയാണു് അതിനെ മോഷ്ടിക്കുക? ഇതാണു് അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ കുരുത്തുതഴച്ച ചിന്ത. അതിനെ മോ

ഷ്ടിക്കണമെങ്കിൽ റോസ അവിടെ ഇല്ലാതിരിക്കണം. അവൾ അവിടം വിടുന്ന സമയമേതെന്നു ബ്ലാക്സ്റ്റൽ നിത്യപരിചയത്താൽ അറിഞ്ഞു. പ്രണയികൾ ഒന്നിച്ചു് അഭിസന്ധിക്കുന്ന സമയമാണു് ചൌൎയ്യവൃത്തിക്കു സൌകൎയ്യമെന്നു് അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. അതിരിക്കുന്ന മുറിയും പരിസരവും പരിചയപ്പെടുന്നതിനു അയാൾ ഒന്നുരണ്ടുദിവസം അവിടെ ചുററിനടന്നു. കതകു രണ്ടുപൂട്ടു ഇട്ടാണു് അവൾ പൂട്ടിയിരുന്നതു്. അവ എളുപ്പത്തിൽ ഭേദിക്കത്തക്കതുമല്ല. താക്കോൽ സദാ അവൾ തന്നെ വഹിച്ചിരുന്നു.

റോസ കാണാതെ താക്കോൽ കരസ്ഥമാക്കേണ്ട മാൎഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചു് ബ്ലാക്സ്റ്റൽ ഗാഢമായും ആലോചിച്ചു. അതു് അയാൾക്കു് അസാദ്ധ്യമായി തോന്നി. ഒരു പക്ഷേ താക്കോൽ അവളുടെ പക്കൽനിന്നും പോയാൽത്തന്നെയും രണ്ടാമതു പൂട്ടിയിട്ടല്ലാതെ അവൾ പുറത്തു പോവുകയില്ലെന്നു് അയാൾക്കു് അറിയാമായിരുന്നു.

കിട്ടാവുന്ന താക്കോലുകളെ ശേഖരിച്ചു് അയാൾ ഓരോന്നായി പരിശോധിച്ചു. ഒരു താക്കോൽ ഒരു പൂട്ടിൽച്ചെന്നു് ഒരിക്കൽമാത്രം തിരിഞ്ഞു. അതിനെ കുറെ ഭേദപ്പെടുത്തിനോക്കിയപ്പോൾ പൂട്ടു തുറക്കുകയും പൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ഇതേതരത്തിൽ അയാൾ രണ്ടാമത്തെ പൂട്ടിനും ഒരു താക്കോലു് സമ്പാദിച്ചു. ബ്ലാക്സ്റ്റൽ ഈ ജോലി നടത്തുമ്പോൾ രണ്ടു പ്രണയനിധികളും സ്വൈരസല്ലാപത്തിൽ ലയിച്ചുനില്ക്കുകയായിരുന്നു.

പിന്നീടു് അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്ന തടസ്സങ്ങൾ മതിൽ കടന്നു മുറിയിൽ വരുന്നതിനും അവിടെനിന്നും രക്ഷപ്രാപിക്കുന്നതിനുമുള്ളവയായിരുന്നു.

ആദ്യമായി അയാൾ മുറിക്കകത്തു കടന്നപ്പോൾ അയാളും രണ്ടുമൂന്നു ഇല വിടൎന്ന നീലാംബുജവും മാത്രം അതിനകത്തുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ വേണമെങ്കിൽ അയാൾക്കു് അ

തിന്നെ കൊണ്ടുപോകാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അയാൾ തൃപ്തിപ്പെട്ടില്ല. പുഷ്പം നീലം തന്നെ ആയിരിക്കുമോ എന്നു് അയാൾക്കു് അറിവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതിരുന്നു. അതിനാൽ മാത്രമാണു് അപ്പോൾ അതെടുക്കാൻ അയാൾ തുനിയാത്തതു്.

താക്കോലുകൾ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അയാൾക്കു് മുറിക്കകത്തു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ കടക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. പുഷ്പം കൈവശമായാൽ അല്പവും താമസിക്കാതെ സ്ഥലാദ്ധ്യക്ഷന്റെ സമീപത്തിലേക്കു പോകണമെന്നും അയാൾ ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്തു. അതിനെസ്സംബന്ധിച്ചുണ്ടാകുന്ന അപകടങ്ങളിൽ റോസയേയും വാൻബീലിനേയുംകൂടി കൊള്ളിക്കുന്നതിനും അയാൾ ഉപായം കരുതി.

രാത്രിയിൽ റോസ പ്രാണേശന്റെ സമീപത്തു പോകുമ്പോഴൊക്കെ ബാക്സ്റ്റലിന്റെ ജോലി ഒളിച്ചു മുറിക്കകത്തു പോയി പുഷ്പത്തെ പരിശോധിക്കുകയായിരുന്നു.

നാം കഥാതന്തുവെ സ്പർശിച്ച ഒടുവിലത്തെ ദിവസം അയാൾ മുറിയിൽ പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങി കടക്കാൻ ശ്രമിക്കയായിരുന്നു. അന്നു് വാൻബീലും റോസയും നേരത്തെ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു. പത്തുമിനിട്ടു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ റോസ തിരിച്ചു വരുന്നതു ബാക്സ്റ്റൽ കണ്ടു. അപ്പോൾ പുഷ്പം വിടന്നിരിക്കാമെന്നും അയാൾ തീർച്ചയാക്കി.

പുഷ്പത്തെ അന്നുരാത്രിതന്നെ മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതിനു് അയാൾ നിശ്ചയിച്ചു. അതിലേക്കു തുണയായി ലഹരികൂടിയ മദ്യം ജയിലർക്കു് അയാൾ വരുത്തിക്കൊടുത്തു. ആ ദുസ്സ്വഭാവി അതു കുടിച്ചു് ബോധരഹിതനായി നിദ്രയിലാണ്ടു.

റോസ പൂച്ചട്ടിയും തൂക്കി മുകളിലേക്കു പോകുന്നതു് ബാക്സ്റ്റൽ കണ്ടു.

"അവൾ അദ്ധ്യക്ഷനെ കാണ്മാൻ പോവുകയായിരിക്കു

മോ? തീർച്ചയായുമല്ല.” ഇങ്ങനെ അയാൾ സമാധാനപ്പെട്ടു.

റോസ മന്ദം മന്ദം നടന്നു് ഇരിമ്പഴിക്കൂട്ടക്കലെത്തി. മങ്ങിയ റാന്തലിന്റെ സഹായത്താൽ അയാൾ നീലാംബുജത്തെ കണ്ടു. അതു പൂർണ്ണമായും വിടർന്നു.

റോസയും വാൻബീലും തമ്മിലുള്ള ആലോചന അയാൾ കേട്ടു. അവർ പുണർന്നോട്ടു ചുംബിച്ചു തൊടുന്നതും അയാൾ കണ്ടു് അസൂയപ്പെട്ടു. അതു കഴിഞ്ഞു ദീപം കെടുത്തി [illegible] മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു് അല്പം കഴിഞ്ഞു മുറി പൂട്ടി അവർ പുറത്തുപോകുന്നതും അയാൾ കണ്ടു.

ആ നേരത്തിൽ ബാക്സ്റ്റർ കള്ളത്താക്കോലുകൾ കൊണ്ടു് മുറി തുറക്കാൻ ആരംഭിച്ചു.

റോസ വിട്ടേച്ചുപോയ സ്ഥലത്തുതന്നെ വാൻബീൽ നിന്നു. അനന്തമായ ആനന്ദസാഗരത്തിലെ തരംഗപരമ്പരകളെ തരണംചെയ്തു വിദൂരസ്ഥിതമായ ഒരു പദവിയെ പ്രാപിക്കാനുള്ള വിശിഷ്ട ചിന്തയാൽ ആകൃഷ്ടനായി അയാൾ തന്നെയും മറന്നു നിലകൊണ്ടു.

സമയം അഗാധമായ ഭൂതത്തിലേക്ക പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. പ്രഭാതാർക്കന്റെ കിരണസമൂഹങ്ങൾ ഇരുമ്പഴിയിൽക്കൂടെ അകത്തു പ്രവേശിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരു വിലാപസ്വരം അയാളുടെ ചെവിയിൽ തടഞ്ഞു. അയാൾ സൂക്ഷിച്ചു ചുറ്റുപാടും നോക്കി.

കണ്ണുനീരൊലിപ്പിച്ചു് തേങ്ങിത്തേങ്ങി കരയുന്ന റോസയെയാണു് അയാൾ കണ്ടതു്. കാര്യമറിയാതെ യുവാവു് അമ്പരന്നു.

“പോയി—പോയി” എന്നു് അവൾ തൊണ്ടയിടറി അവ്യക്തസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“എന്താണു് കാര്യം പറയുക.”

“നീലാംബുജം നഷ്ടമായി.”

തടവുകാരന്റെ മുഖം വെളുത്തുതുടങ്ങി.

“ആരു കൊണ്ടുപോയി?”

"എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ആരോ മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി" എന്നു് ഭിത്തിയിൽ ചാരിനിന്നുകൊണ്ടു് അവൾ പറഞ്ഞു.

റോസയുടെ ദേഹം ഒന്നിനൊന്നു തളൎന്നുതുടങ്ങി. ശക്തിയില്ലാതെ അവൾ മുട്ടുകുത്തി വീണു.

"കാമറൂൻ പരിഭ്രമിക്കേണ്ട" എന്നു് വാൻബീൽ സമാധാനം പറഞ്ഞു.

"ഞാൻ സൂക്ഷിക്കാതെയല്ല ഇങ്ങനെ പററിയതു്."

"നീ കതകു തുറന്നിട്ടിരുന്നപ്പോൾ ആരെങ്കിലും കൊണ്ടുപോയിരിക്കും."

"ഒരു മിനിട്ടുപോലും ഞാൻ തുറന്നിട്ടിട്ടു് എങ്ങും പോകാറില്ല. കതകു് അടച്ചിരുന്നു. പൂട്ടു തുറന്നിട്ടില്ല പുഷ്പത്തെ കാണ്മാനേയില്ല"

"എന്നാൽ താക്കോൽ കൈയിൽനിന്നും പോയിരിക്കാം."

"താക്കോൽ എന്റെ കഴുത്തിലിരുപ്പുണ്ടു്. അതാരും ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടേ ഇല്ല."

"പിന്നെ എങ്ങനെ കളവുപോയി."

"അതേ; അതാണു് എനിക്കും ആശ്ചൎയ്യകരമായി തോന്നുന്നതു്. കണ്ണുംകൊട്ടുന്നതു് അടച്ചിട്ടു് അധികം നേരമായില്ല തിരിഞ്ഞുപോയി നോക്കിയപ്പോൾ പൂവില്ല."

അവളുടെ ശബ്ദം ഒന്നിനൊന്നു് അടച്ചു ഒടുവിൽ സംസാരിക്കാൻ കഴിയാതെ അവൾ നിന്നു

"ഇനി ഞാൻ എന്തുചെയ്യട്ടെ" എന്നു ആയാസപ്പെട്ടു് അവൾ മൃദുസ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു

"റോസേ! ഇനി എന്തിനു ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ സൎവ്വസ്വവും പോയി"

ഇത്രയും ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു് അയാൾ ഇരുമ്പഴികളിൽ കൈ മുറുക്കി അടിച്ചു.

അയാൾ റോസയുടെ സങ്കടാവസ്ഥയെ നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞിരുന്നു.

"റോസേ പോയല്ലു പോകട്ടെ. മോഷ്ടാവാരാണെന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലായി. ജേക്കബല്ലാതെ മററാരും ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്കയില്ല. അയാൾ ഇപ്പോൾ അദ്ധ്യക്ഷനെ കാണാൻ തിരിച്ചിരിക്കും. പുഷ്പത്തെ അയാളുടെ സ്വന്തമാക്കാൻ നാം സമ്മതിച്ചുകൂട. അയാളെ പിന്തുടൎന്നു പോകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു."

"അച്ഛനറിയാതെ അക്കാൎയ്യം ഞാൻ എങ്ങനെ നിറവേററും. നാം തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അച്ഛനെ എങ്ങനെ അറിയിക്കാം. ഇവൾ എന്തുചെയ്യാൻ ശക്തയാകും."

"നീ കതകു തുറക്കുക. ഞാൻ പുറത്തു വന്നു കള്ളനെ കണ്ടുപിടിച്ചു കഥകഴിക്കാം. കതകു തുറക്കുക."

"അതിനുള്ള ഒരു പദവി എനിക്കുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ എന്നേ അതു ചെയ്യുമായിരുന്നു. താക്കോലില്ലാതെ എന്തുചെയ്യും."

"നിന്റെ ദുഷ്ടനായ അച്ഛന്റെ കൈയിലുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം ആദ്യത്തെ ചെടിയെ നശിപ്പിച്ചു കൂട്ടുകാരൻ രണ്ടാമത്തതിനേയും"

"എനിക്കുവേണ്ടി പലതുംകൊ സംസാരിക്കണം"

'റോസേ' നീ കതകുതുറന്നിടുക അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇരുമ്പഴിയെ തകൎക്കും.

"കരുണചെയ്തു് ശാന്തമായിരിക്കണം."

വാൻബീൽ കമ്പികളെപ്പിടിച്ചു് ബലമായി ഒന്നുകിടക്കി. നൈരാശ്യം വൎദ്ധിച്ചപ്പോൾ ശക്തിയും ശതഗുണമായി. റോസ അയാളുടെ ധിക്കൃതിയെ കഴിയുന്നത്ര തടഞ്ഞു

"ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛനേയും ജേക്കബിനേയും ഒന്നിച്ചു് വധിക്കും. രണ്ടുപേരുടേയും രക്തം ഈ ഭൂമിയിൽ തളിച്ചു് പരിശുദ്ധമാക്കണം."

മതിമറന്ന തടവുകാരൻ നിലവിട്ടു് വിളിച്ചു.

"ഞാൻ അച്ഛന്റെ പക്കൽനിന്നും താക്കോൽ എടു

തരാം" എന്നു റോസ പറഞ്ഞു. അവൾക്കപിമ്പിൽ ഒരു ഗർജ്ജനം മുഴങ്ങി.

"അച്ഛാ" എന്നു് അവൾ വിളിച്ചു.

ജയിലർ നിർദ്ദയം പുത്രിയുടെ കരതലത്തിൽ പിടിച്ചിഴച്ചു.

"നീചേ, നീ എന്റെ കൈയിൽനിന്നും താക്കോൽ എടുക്കുമോ? നീ അതിനിന്ദ്യനായ ഒരു തടവുകാരനുമായി സംസർഗ്ഗം ചെയ്യുന്നോ? രാക്ഷസി! നിന്നെ ഞാൻ ശരിയായ പാഠം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്."

അവൾ ജീവനുവേണ്ടി ഒന്നു പിടഞ്ഞു.

"ഹ" എന്നുമാത്രം അയാൾ ശബ്ദിച്ചു.

"നിർദ്ദോഷി എന്നു സ്വയമഭിമാനിക്കുന്ന ഘാതക! നീ എന്റെ രക്തത്തെ തളിക്കുമെന്നോ? നീയാണോ രാജദ്രോഹത്തിനു തുനിയാത്ത സാധു? നീയാണോ യുവരാജാവിന്റെ കാരുണ്യത്തിനു പാത്രീഭൂതൻ? ചണ്ഡാള! നീ എന്റെ പുത്രിയെ ദുഷിപ്പിച്ചു. അവളെ ഇഹത്തിലും പരത്തിലും അനർഹയാക്കി. ഇനി ഞാൻ കരുതി പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളാം."

റോസ ഒരു കുഞ്ഞിനൊപ്പം കിടുകിടെ വിറച്ചു. ജയിലർ പിന്നീടു് അവിടെ നിന്നില്ല.

"അരിശം കൂട്ടാക്കേണ്ട" എന്ന അർത്ഥത്തിൽ അവൾ കണ്ണുകാണിച്ചിട്ടു പിതാവിനെ അനുഗമിച്ചു.

ബോക്സ്റ്റൽ ഈ നേരംകൊണ്ടു സംഘാദ്ധ്യക്ഷനെ കാണാൻ യാത്രയായി. പുഷ്പത്തെ ഒരു പെട്ടിക്കകത്താക്കി വണ്ടിയിൽ വെച്ചു് അയാളും കേറി വേഗം ഓടിക്കാൻ വണ്ടിക്കാരനോടു ശട്ടംകെട്ടി.

അയാൾ അദ്ധ്യക്ഷനു് ഒരു കത്തെഴുതി അയച്ചു. ചെടിയെ അയാൾ വേറെ ഒരു മനോഹരമായ ചട്ടിയിൽ ഇളക്കി നട്ടു.

XVI

റോസ പ്രിയാനെ വിട്ടുപിരിയുന്ന അവസരത്തിൽ അവളുടെ നീണ്ട നയനങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ച മാർഗ്ഗത്തെ തുടർന്നു പ്രവർത്തിച്ചു. ഒന്നുകിൽ നീലാംബുജത്തെ വീണ്ടെടുക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വാൻബീലിനെ ഈ ജന്മത്തു കാണാൻ പോകരുതു്. ഇതായിരുന്നു അവൾ ചെയ്ത നിശ്ചയം.

ഏഴു കൊല്ലമായി പണിപ്പെട്ടു ഫലപ്രദമായ നിലയിൽ കൊണ്ടുവന്ന സാധു വാൻബീലിന്റെ ആശ ഒരു നിമിഷത്തിൽ നഷ്ടമായി. അതു് അയാളെ ക്രമത്തിലധികം സങ്കടപ്പെടുത്തി.

റോസയ്ക്കു നല്ല മനോധൈര്യമുണ്ടായിരുന്നു നിരാശത ഒരിക്കലും അവളെ നിശ്ചലയാക്കീട്ടില്ല. ദൗർഭാഗ്യം അവളെ അവിവേകിനിയാക്കീട്ടുമില്ല. നേരിട്ട ആപത്തിനെ ഓർക്കാതെ അവൾ നേരേ സംഘാദ്ധ്യക്ഷനെ കാണ്മാൻ തിരിച്ചു.

മുറിയിൽപോയി പുഷ്പമുണ്ടോ എന്നു അവൾ ഒന്നുകൂടി തിരഞ്ഞു. അവിടെ ഇല്ല. അത്യാവശ്യം വേണ്ട ചില സാമാനങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടു് അവൾ മുറിപൂട്ടി പുറത്തിറങ്ങി. മുന്നൂറു ഗിൽഡറും കൈവശത്താക്കി. ഒരു വിത്തുണ്ടായിരുന്നതിനെ അവൾ വക്ഷസ്സോടു ചേർത്തു സൂക്ഷിച്ചു. നിഗൂഢമായ ഒരു വഴിയിലൂടെ അവൾ കാരാഗൃഹത്തിനു പുറത്തിറങ്ങി. പരിചയമുള്ള വണ്ടിപ്പുരയിൽ പോയി ചോദിച്ചപ്പോൾ വണ്ടി ഒന്നും അവിടെ ഇല്ലെന്നു അറിവുകിട്ടി. അത്യാവശ്യകാര്യമാണെന്നു് അറിഞ്ഞ വണ്ടിപ്പുരകാര്യസ്ഥൻ അവൾക്കു് ഒരു കുതിര സവാരിക്കായി കൊടുത്തു.

കത്തുംകൊണ്ടുപോയ വള്ളക്കാരനെ കണ്ടുപിടിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തിൽ തോട്ടിനരികത്തുകൂടെ അവൾ അതിവേഗം സവാരിചെയ്തു. നാലുനാഴിക ദൂരം പോയപ്പോൾ അ-

വർ വള്ളക്കാരനെ കണ്ടെത്തി, കത്തു് അവർ തിര്യെവാങ്ങി നശിപ്പിച്ചിട്ടു്, അയാളോടൊരുമിച്ചു യാത്രചെയ്തു.

മാർഗ്ഗം സുഗമവും, പ്രകൃതിദത്തമായ മനോഹരകാഴ്ചകളാൽ പ്രശോഭിതവുമായിരുന്നു. ശീതളമാരുതൻ അവരെ ഇടരെത്തുടരെ തലോടി.

സ്വന്തപുത്രി മുറിക്കകത്തിരുന്നു കരയുകയായിരിക്കാമെന്ന വിചാരത്താൽ, ജയിലർ അനേകം രാജ്യങ്ങൾ ആക്രമിച്ചു കരസ്ഥമാക്കിയ ഒരു ചക്രവർത്തിക്കൊപ്പം ചാരിതാർത്ഥ്യം കൈക്കൊണ്ടു. കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പിതൃഹൃദയം ശാന്തമായിത്തുടങ്ങി. മകളെ ഒന്നു കണ്ടേതീരു എന്നായപ്പോൾ അയാൾ ഭൃത്യനെ പറഞ്ഞയച്ചു. അയാൾ അവിടെ എങ്ങും കാണാതെ വിവരം ജയിലറെ അറിയിച്ചു. പിതാവു മുറിക്കരികത്തുപോയി മകളെ നാലഞ്ചുപ്രാവശ്യം വിളിച്ചു. എന്നിട്ടും കതകു തുറക്കാത്തതിനാൽ കതകു ചവുട്ടിപ്പിളന്നു. പുത്രി അകത്തില്ലായിരുന്നു.

അവൾ ജേക്കബിനോടുകൂടി പോയിരിക്കാമെന്നു് അയാൾ ഊഹിച്ചു.

മകളെ കാണാതെ കോപാന്ധനായി ജയിലർ, തടവുകാരന്റെ മുറിയിലേക്കു പോയി. അയാൾ അസഭ്യവാക്കുകൾ കൊണ്ടു വാൻബീലിനെ അഭിഷേകംചെയ്തു. മൂഢാത്മാവു് എന്തും പറയട്ടെ എന്നു സമാധാനിച്ചു് അയാൾ വേറെയൊരുവശം ലക്ഷീകരിച്ചിരുന്നു.

പത്തുമണിക്കൂറിനകം റോസയും അനുയായിയും നിർദ്ദേശസ്ഥലത്തെത്തി. അദ്ധ്യക്ഷൻ, ഹെറിസൺ, സംഘംവകയ്ക്കു ഒരു റിപ്പോർട്ടു തയ്യാറാക്കുമ്പോഴാണു് റോസ അദ്ദേഹത്തെ കാണ്മാൻചെന്നതു്, അവൾ ഒരു കടലാസ്സുതുണ്ടിൽ "റോസ" എന്നുമാത്രം എഴുതി ഒരു പരിചാരകൻവശം അദ്ധ്യക്ഷനു കൊടുത്തയച്ചു. അതുകണ്ടു കാര്യമൊന്നും മനസ്സി

ലാക്കാതെ കാണ്മാൻ സൌകൎയ്യമില്ലെന്നു ഹെറിസൺ ഉത്തരം കൊടുത്തു.

"നീലാംബുജത്തിനെപ്പററി സംസാരിക്കാനാണു് വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു് അറിയിക്കാൻ. അവൾ ഭൃത്യനോടപേക്ഷിച്ചു."

നീലാംബുജത്തിന്റെ കാൎയ്യമറിവാനുള്ള കൌതുകം ഹെറിസനു ഒന്നു വേറെതന്നെ. പ്രാംശുകായനായ ഹെറിസൺ നീലാംബുജത്തെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കാൻ വന്ന സ്ത്രീയെ അകത്തേയ്ക്കു ക്ഷണിച്ചു.

"പുഷ്പത്തെപ്പററി പറയാനാണോ വന്നതു്?"

മുമ്പിൽ ഹാജരായ തരുണിയെ അദ്ദേഹം ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചു. അവളുടെ സൌകുമാൎയ്യം അദ്ദേഹം പ്രത്യേകിച്ചും തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

"അതെ." എന്നു് അവൾ കൂസൽകൂടാതെ ഉത്തരംപറഞ്ഞു.

"വളൎന്നു പുഷ്പിക്കാറായോ?"

"കഷ്ടം! അതെനിക്കു പറവാൻ സാധിക്കുകയില്ല."

"അതെന്തുകൊണ്ടു്."

"ഒരപകടം പിണഞ്ഞു."

"ആരെങ്കിലും മോഷ്ടിച്ചോ?"

"അതെ."

"കള്ളനെ അറിയാമോ?"

"എനിക്കു് ഒരാളെ സംശയമുണ്ടു്. വാസ്തവം മുഴുവനും അറിയാതെ അയാളുടെ പേരിൽ ഞാൻ കുററമാരോപിക്കുന്നില്ല."

"എന്നാൽ അതു പ്രയാസംകൂടാതെ കണ്ടുപിടിക്കാമല്ലോ."

"അതെങ്ങനെ"

"നിങ്ങളുടെ പക്കൽനിന്നും മോഷ്ടിച്ച സ്ഥിതിക്കു കള്ളൻ തീൎച്ചയായും വിദൂരസ്ഥനല്ല."

"അതെന്തു്?"

"രണ്ടു മണിക്കൂറിനുമുമ്പു് ഒരു നീലാംബുജം ഇവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടു്."

"നീലാംബുജം വന്നുചേൻ. ഇല്ലേ" എന്നുപറഞ്ഞു അവൾ ഒരു നെടുവീർപ്പിട്ടു.

"അതു തീർച്ചയാണോ?" എന്നു് അവൾ ചോദിച്ചു.

"ഇന്നു ഞാൻ കണ്ടതാണു്."

"എന്നാൽ അതെവിടെ ഇരിക്കുന്നു?"

"നിങ്ങളുടെ സ്വന്തപ്പെട്ട ആൾപ്പക്കൽ"

"എനിക്കു ബന്ധുവായി ആരും ഇല്ല."

"ഐസെക് ബാക്സ്റ്റർ നിങ്ങൾക്കു ആരാണു്?"

"അയാളെ ഞാൻ അറിയുകയില്ല. എന്നെ അവിടുന്നു ആരെന്നാണു മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നതു്"

"എന്നെ ആരെന്നു ധരിച്ചിരിക്കുന്നു?"

അവിടുന്നു കൃഷിപ്രദർശനസംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഹെറിസൺ എന്നാണു് ഞാൻ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്"

"എന്നോടു പറഞ്ഞതെന്താ?"

"നീലാംബുജം മോഷണംപോയിരിക്കുന്നു എന്നു്."

"ബാക്സ്റ്റർ കൊണ്ടുവന്ന പുഷ്പം നിങ്ങളുടേതാണോ?

"അതെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ബാക്സ്റ്റർ എന്നൊരാളെ എനിക്കു പരിചയമേ ഇല്ല. ഞാൻ നട്ടുവളർത്തിയ ചെടിയാണു് മോഷണംപോയതു്."

"ബാക്സ്റ്ററിനെ പരിചയമില്ല, അല്ലേ?"

അവൾ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു.

"പുഷ്പത്തെ അവിടുന്നു കണ്ടോ?" എന്നു റോസ ചോദിച്ചു.

"ഞാൻ കണ്ടു."

"നീലമല്ലേ."

"അതേ."

“കറുത്ത പുള്ളികൾ ഉണ്ടോ?”

“ഒന്നുമില്ല”

“അതെപ്പോൾ കാണാം”

“പ്രദർശനത്തിന്റെ തലേദിവസം.”

“ബാക്സ്ററലാണോ ഉടമസ്ഥൻ?”

“അതേ കുഞ്ഞേ”

“അയാൾ ഒരു മെലിഞ്ഞ ആളല്ലേ?”

“അതേ”

“കുഴിഞ്ഞ മിഴികളല്ലേ അയാൾക്കുള്ളതു്?”

“അങ്ങിനെയാണെന്നുതോന്നുന്നു”

“കുട്ടീ നീ ബാക്സ്ററലിന്റെ ചിത്രത്തെയല്ലേ വിചാരിക്കുന്നതു്?”

“നീലാംബുജം വെച്ചിരിക്കുന്നതു് ഒരു വെള്ളച്ചട്ടിയിലല്ലേ?”

“അതു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചില്ല. ഞാൻ പുഷ്പത്തെ മാത്രം നോക്കി.”

“എന്നാൽ അതു് എന്റെ നീലാംബുജമാണെ”ന്നു പറഞ്ഞു അവൾ കരയാൻതുടങ്ങി

മനുഷ്യസ്നേഹിയായ ഹെറിസൺ അവളെ ശാന്തമാക്കി.

ബാക്സ്ററൽ സമീപത്തു് ഒരു വിടുതിസ്ഥലത്തു താമസിക്കയാണെന്നും മോഷണത്തിനു കേസ്സുകൊടുക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം അവളോടു പറഞ്ഞിട്ടു് പേന എടുത്തു വീണ്ടും എഴുതാൻ ആരംഭിച്ചു.

നഷ്ടമായിപ്പോയ നീലാംബുജം വീണ്ടും ലഭിച്ചുവെന്നുള്ള ചിന്തയാൽ അവളെ സുദീർഘമായ ആനന്ദസരോവരത്തിലെ കല്ലോലമാലകൾ അഹംപൂർവികയാ ആലോലിച്ചു. അവളുടെ വക്ത്രമണ്ഡലം പാടലപ്രഭമായി.

അവൾ ബാക്സ്ററലിനെ കാണാൻ ഉടനെ വിടുതിസ്ഥലത്തു അനുചരനോടൊന്നിച്ചു പോയി. ചെറുപ്പക്കാരനാ

യ ബോട്ടുകാരൻ അരോഗദൃഢഗാത്രനായിരുന്നു. ഒരേനിലയിൽ ബോക്സ്റ്റലിനെപ്പോലെ പത്തുപേരെ അടിച്ചു വീഴ്ത്തുന്നതിനും അയാൾക്ക കെല്പുണ്ടു്. നീലാംബുജം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിൽ സ്വാമിനിക്കുവേണ്ടി എന്തു സഹായവും ചെയ്യാൻ അയാൾക്ക പൂർണ്ണമനസ്സുണ്ടായിരുന്നു. മനോഹരമായ തെരുവീഥികളും മൈതാനങ്ങളും കെട്ടിടങ്ങളും കടന്നു് അവർ ഒരു ചന്തയ്ക്കടുത്തെത്തി. അപ്പോൾ ഒരു വിചാരം അവളെ നിലയ്ക്കുനിറുത്തി.

"ഹാ! ദൈവമേ! ഞാൻ എന്തൊരു അപരാധമാണു് ചെയ്തതു്. വർബീഷിനേയും, നീലാംബുജത്തേയും എന്നേയും ഒന്നിച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നതിനു ഞാൻ അവിവേകം പ്രവർത്തിച്ചുവല്ലോ. കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ തുറന്നുപറഞ്ഞുപോയല്ലോ. ഈ അബല സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള പുരുഷലോകത്തോടു എങ്ങിനെ മല്ലിടും. ഞാനോ നശിക്കട്ടെ. ആ സാധു---നിർദ്ദോഷി--നിഷ്കളങ്കൻ പുഷ്പങ്ങളെ ഉള്ളഴിഞ്ഞു സ്നേഹിക്കുന്നവൻ--കൂടെ നശിക്കുമല്ലോ."

അവൾ പിന്നീടു കുറച്ചുനേരം ധ്യാനത്തിൽ ലയിച്ചു. വീണ്ടും അവൾ തുടർന്നു.

"ഞാൻ ബോക്സ്റ്റലിനെ കാണാൻപോയി എന്നത നന്നായിരിക്കട്ടെ. ഞാൻ അയാളെ അറിയുകയില്ലെങ്കിൽ...... ആ ബോക്സ്റ്റൽ പരിചയമുള്ള ജേക്കബല്ലെങ്കിൽ—എന്തു ചെയ്യും. അയാളും വേറൊരു പൂക്കാരനായി വരുമോ. അതും പോകട്ടെ. നീലാംബുജം മൂന്നാമതൊരാളുടെ കൈവശമെത്തിയാൽ ഞാൻ എങ്ങനെ കണ്ടുപിടിക്കും. ഒരുപക്ഷേ ജേക്കബും ബോക്സ്റ്റലും ഒരാളായി വന്നാൽത്തന്നെയും എനിക്ക എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും. ഇങ്ങനെ ഞാൻ ആലോചിച്ചു കാലംകഴിക്കുമ്പോൾ നീലാംബുജം നശിക്കും എനിക്ക ദീപ്തിചൊരിയുന്ന ദീപവും അണയും."

അപ്പോൾ ഒരുറ്റുവിളി വീഥിയിൽ മുഴങ്ങി. തുടരെത്തു

ടരെ ജനങ്ങൾ പായുന്നതു് അവൾ കണ്ടു. അവർ എല്ലാപേരും സന്തോഷമുള്ളവരായിരുന്നു. റോസയാകട്ടെ ചിന്തയിൽ മുഴുകിനിന്നതേയുള്ളു.

“വീണ്ടും അദ്ധ്യക്ഷനെ കാണാൻ പോയാലെന്തു്?” എന്നും അവൾ ചോദിച്ചു.

“പോകാം” എന്നു ബോട്ടുകാരൻ സമ്മതിച്ചു.

ഇടുങ്ങിയ വഴിയിൽക്കൂടെ ഫെറിസന്റെ ബംഗ്ലാവിലേയ്ക്കു അവർ പോയി. അയാൾ അപ്പോഴും റിപ്പോർട്ടു എഴുതിതീർന്നിട്ടില്ല.

എവിടെയും ജനങ്ങൾ നീലാംബുജത്തെയും, അതിനുള്ള സമ്മാനത്തെയുംപററി സംസാരിക്കുന്നതേ റോസ ശ്രദ്ധിച്ചുള്ളു.

ഫെറിസന്റെ മുറിയിൽ കേറിച്ചെല്ലുന്നതിനു റോസ മടിച്ചില്ല അവളെപ്പററി അയാൾക്കുള്ള അഭിപ്രായം, ഒന്നുകിൽ അവൾ ഉന്മാദിനിയെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ ബാല്യകാലചേഷ്ടകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ഒരുവൾ എന്നോ ആയിരിക്കണം. അതിനാൽ അവളെ അവിടെനിന്നും കഴിയുന്നതും വേഗം. പുറത്തയയ്ക്കുന്നതിനു് അയാൾ ഉത്സാഹിച്ചു

റോസ കുശലംകൂടാതെ കൈകൾ രണ്ടും കോർത്തു ആരേയും മയക്കുന്ന സ്വരത്തിൽ സംസാരം ആരംഭിച്ചു.

“അവിടുന്നു് എന്റെ സങ്കടങ്ങളെ ശ്രദ്ധിച്ചുകേൾക്കണം. സത്യമനുസരിച്ചു തീർച്ചചെയ്യാൻ അവിടത്തേയ്ക്കു സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ വിദൂരമല്ലാത്ത ഒരു ഭാവിയിൽ അവിടുന്നു ഇപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ട അന്യായത്തെപ്പററി പശ്ചാത്തപിക്കേണ്ടിവരും.”

അദ്ധ്യക്ഷൻ തീരെ ക്ഷമയില്ലാതെ കാൽകൊണ്ടു തളം ചവുട്ടി. ഇപ്പോൾ രണ്ടാമതായിട്ടാണു് റോസ അയാളുടെ ജോലിയെ തടസ്സപ്പെടുത്തിയതു്. അതിൽ അയാൾക്കു വല്ലാത്ത ദേഷ്യമുണ്ടായി.

"എനിയ്ക്കു ധാരാളം എഴുതാനുണ്ടു്" എന്നു ഹെറിസൺ പറഞ്ഞു.

അവർ സംസാരം നിറുത്തിയില്ല.

"അവിടുത്തെ ഈ എഴുത്തുകുത്തുകൾ എന്റെ സങ്കടങ്ങളെ കേൾക്കാതെ നിൎമ്മിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു സത്യത്തിനു വിരുദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണു്. ആത്മാവിനു അതു് സഹിക്കുകയില്ല. അതിനാൽ ബ്ലാക്സ്റ്ററൽ എന്ന ആളിനെ വരുത്തി അയാൾ ചെയ്ത ചൌൎയ്യവൃത്തിയെക്കുറിച്ചു വേണ്ടതു അന്വേഷിക്കണം. അയാൾ ശരിയായ തെളിവുകൾ തരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ തിരുത്തിപ്പോകാം."

"ഊഹം ശരിയാണു്."

"എനിക്കിത്രയേ വേണ്ടി"

"ഒന്നാലോചിച്ചാൽ അതു് എനിക്കു ചെയ്യാമോ?"

"അവിടുന്നു സത്യത്തെ കുറിവെക്കുന്ന ഒരാളാണെങ്കിൽ ഇക്കാൎയ്യത്തെപ്പററി വേണ്ടതു പ്രവൎത്തിക്കണം. അതല്ലെങ്കിൽ അയാൾക്കു കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനം ഒരു കള്ളനു കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനമായിരിക്കും."

ഹെറിസ്സന്റെ മനസ്സ് ഒന്നൊന്നു ഉലഞ്ഞു. മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്ന മധുരഭാഷിണിയെ അയാൾ അലിവോടു കടാക്ഷിച്ചു.

അയാൾ ചിലതു പറവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ ആരോ വരുന്നതായി കാണുകയാൽ അതു വേണ്ടെന്നുവെച്ചു.

തങ്കക്കസവു തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നിലക്കുപ്പായമണിഞ്ഞ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ അദ്ധ്യക്ഷന്റെ മുറിയിലേക്കു കോണിപ്പടി ചടചടാ കയറി വന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെകൂടെ രണ്ടു പട്ടാളക്കാരും ഉണ്ടായിരുന്നു.

അവിടെ ആഗതനായ ചെറുപ്പക്കാരനെ ഹെറിസ്സൺ ബഹുമാനപുരസ്സരം വന്ദിച്ചു എതിരേററു.

"തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഇപ്പോൾ എഴുന്നള്ളിയതു് എ

ത്തിനാണെന്നു്" ഏററവും വിനയത്തോടു ഹെറിസൺ ചോദിച്ചു.

"ഹെറിസൺ! ഞാൻ കായററ ഒരു ഹോളണ്ടുകാരനാണു്. എനിക്കു പുഷ്പങ്ങളെ കണ്ടു് ആനന്ദിക്കുന്നതിനും അഭിനന്ദിക്കുന്നതിനുമുള്ള ആഗ്രഹം കുറച്ചൊന്നുമല്ല. നീലാംബുജം എനിക്കു ജീവനാണു്. ഞാൻ അതിനെ കാണ്മാൻ വന്നിരിക്കുകയാണു്."

"തിരുമേനി സംഘത്തിന്റെ നേൎക്കു ഇക്കാണിക്കുന്ന അനുഭാവം അതിലെ സിൽബന്തികളുടെ ഭാഗ്യവിശേഷത്താൽ മാത്രമെന്നേ ഞങ്ങൾ കരുതുന്നുള്ളു" എന്നു ഹെറിസൺ വിനയപൂൎവ്വം അറിയിച്ചു.

"ആ പുഷ്പം എവിടെയാണു്?" എന്നു ക്ഷമയില്ലാതെ യുവരാജാവു ചോദിച്ചു.

അദ്ദേഹം പുഷ്പം കണ്ടതിന്റെശേഷമെ പോവുകയുള്ളു എന്ന നിലയിലായി. പുഷ്പം അതിന്റെ ഉടമസ്ഥന്റെ കൈവശം ഇരിക്കയായിരുന്നു. അയാളെ അവിടെ വരുത്തുന്നതിനു വില്യം ആജ്ഞനൽകി.

നീലാംബുജത്തെ സംബന്ധിച്ചു അദ്ധ്യക്ഷനും യുവരാജാവും സംസാരിക്കുന്നമദ്ധ്യെ അതിന്റെ അവകാശത്തെക്കുറിച്ചു തൎക്കങ്ങൾ വന്നിരിക്കുന്ന കാൎയ്യത്തെയും പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി.

റോസ വാസ്തവമാണു് പറഞ്ഞതെങ്കിലും ഒരു ലക്ഷം ഗിൽഡറിനെ സംബന്ധിച്ചായതുകൊണ്ടു് അവൾ കള്ളം പറയുകയല്ലയോ എന്നും അവൎക്കു തോന്നി. ഇനിയും ഇത്തരത്തിലുള്ള ആവലാതികൾക്കു ഇടവരുന്നേക്കാമെന്നാണു് അവർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു്. അതിനാൽ റോസയുടെ വാദങ്ങളെപ്പററി ശരിയായ തീൎച്ച നടത്തണമെന്നു് യുവരാജാവു നിഷ്കൎഷിച്ചു.

റോസ ചിന്താകുലയായി തണ്ടൊടിഞ്ഞ നളിനംപോലെ തലതാഴ്ത്തി അവിടെ ഒററക്കു നിന്നു. അവളെ യുവരാ

ജാവു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. ഇതിനുമുമ്പു് എവിടെവെച്ചോ കണ്ട സുകുമാരിയാണിതെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേത്രങ്ങൾ ചലമായി വാദിക്കയും തത്പരഭാഷിയായ ആത്മാവു ശരിവെക്കയും ചെയ്തു. തത്ഫലമായി ഒരു പുഞ്ചിരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൌനമുദ്രയെ അല്പം ഭേദപ്പെടുത്തി. അദ്ദേഹം അവൾ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തേക്കു പോയി. പാപ്പാസ്സിന്റെ ശബ്ദംകേട്ടു അവൾ പെട്ടെന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അവളുടെ നീണ്ട കണ്ണുകൾകൊണ്ടുള്ള നോട്ടം യൌവനശ്രീയുക്തനായ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ മുഖത്തെ തടഞ്ഞു. രണ്ടുപേരും ഒരു മുഹൂർത്തം അന്യോന്യം നോക്കിനിന്നു.

ഹാളണ്ടിലെവിടെയും നടക്കുന്ന അന്യായങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു വിധി എഴുതാനുള്ള അധികാരം യുവരാജാവിനുണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ റോസയുടെ സങ്കടങ്ങളെ കേൾക്കാൻ അദ്ദേഹം ബദ്ധശ്രദ്ധനായി.

അവൾ ഫെറിസ്സിന്റെ മുമ്പിൽ പറഞ്ഞതെല്ലാം വീണ്ടും പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി.

അതുകഴിഞ്ഞു് "ബോക്സ്റ്റലിനെ അറിയാമോ?" എന്നു യുവരാജാവു് ചോദിച്ചു.

"അങ്ങനെ ഒരാളെ ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല. പുഷ്പം കൊണ്ടുവന്ന ആളെ കണ്ടാൽ പറയാം."

"വേണ്ട തെളിവുകൾ കൊടുക്കാമോ" എന്നു ഒരു മന്ദഹാസസമന്വിതം അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. അതൊരു പുഞ്ചിരികളെല്ലാറ്റിലും അവളുടെ ഹൃദയത്തെ പ്രകാശമാനമാക്കി.

"കഴിയുന്നതും ഞാൻ നോക്കാം. സത്യമേ എനിക്കു അറിയേണ്ടതുള്ളു" എന്നു് അവൾ മറുപടിപറഞ്ഞു.

കുറേക്കാലത്തിനുമുമ്പു കണ്ട റോസയെ വിദ്യം മനോദർപ്പണത്തിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചുനോക്കി. അപ്പോഴത്തേതിൽനിന്നും അവളിൽ കായികമായും മാനസികമായും ഉണ്ടാകാവുന്ന അഭിവൃദ്ധി ധാരാളമുള്ളതായി അദ്ദേഹം സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു.

എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ലജ്ജ അവളിൽ കടന്നിട്ടുള്ളതായി അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി.

റോസ, കഴിഞ്ഞ മൂന്നു മാസക്കാലമായി പുഷ്പങ്ങൾ വളൎത്തുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹവും, അതു കഴിഞ്ഞു വളൎത്തി വന്നതും അതിനിടയ്ക്കുള്ള സംഭവങ്ങളും മററും തുടൎന്നു പറഞ്ഞു. അവൾ സത്യപഥത്തിലൂടെയാണ് സഞ്ചരിക്കുന്നതെന്ന ബോധം യുവരാജാവിന്നുണ്ടായിത്തുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാരുണ്യപൂൎണ്ണമായ വാക്യങ്ങൾ അവൾക്കു സംതൃപ്തി നൽകി.

അല്പനേരം കഴിഞ്ഞു ബ്ലാക്സ്റ്റൽ വന്നിരിക്കുന്ന വിവരം യുവരാജാവിനെ തെര്യപ്പെടുത്തി. അയാളുടെകൂടെ വന്നിട്ടുള്ളതിൽ ഒരാൾ ഒരു പൂച്ചട്ടിയിൽ നീലാംബുജം വച്ചിരുന്നു.

ബ്ലാക്സ്റ്റലിനെ കണ്ടമാത്രയിൽ റോസ മഞ്ഞുതുള്ളിയേററ കനകനിറമായ നെൽക്കതിരിനൊപ്പം വിറച്ചുപോയി. അവളുടെ മുഖം ചെന്താമരയെപ്പോലെ ചുവന്നു.

ബ്ലാക്സ്റ്റലിന്റെ തുറന്ന ശബ്ദം കേട്ട് അവൾ വീണ്ടും ഞെട്ടി.

വില്യം റോസയോട്ട് നീലാംബുജത്തെ ചെന്നു കാണാൻ കണ്ണുകാണിച്ചു.

അവൾ സുപരിചിതമായ നീലാംബുജത്തെ കണ്ടപ്പോൾ "ഇതെന്റെ പൂവാണ്" എന്നു വാത്സല്യത്തോടെ ഉറക്കെ പറഞ്ഞു. ആ സമയത്തു അവളുടെ അവയവങ്ങൾ സൎവ്വലോകദുൎല്ലഭമായ സൌന്ദൎയ്യത്തെ ഉത്ഭാവനം ചെയ്തു. റോസയുടെ അനല്പമായ സന്തോഷത്തെ കണ്ടു പ്രകൃതികോമളമായ അവളുടെ മേനിയെ യുവരാജാവ് ഉററുനോക്കി.

"ബ്ലാക്സ്റ്റൽ" എന്നു അദ്ദേഹം വിളിച്ചു. അയാൾ ഭയന്ന മനസ്സോടും ധീരമായ മുഖത്തോടും അകത്തു കടന്നു.

റോസ അയാളെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. എന്നിട്ടു കോപവും സന്താപവും കലൎന്ന മുഖത്തെ അവൾ വേറൊരു ഭാഗത്തേക്കു തിരിച്ചു.

ബാക്സ്റ്റാലാകട്ടെ വദ്ധിച്ച വികാരങ്ങളെ ഒതുക്കികൊണ്ട് ചിലതെല്ലാം പറവാൻ സന്നദ്ധനായിനിന്നു.

"ബാക്സ്റ്റാൽ! നിങ്ങളുടെ പൂവല്ലേ അതു്?" എന്നു വില്യം ചോദിച്ചു.

"അതേ" എന്നു സംശയജന്യമായ ഒരു സ്വരം അയാളിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ടു.

"വേറെയും ചിലർ ഇതുമാതിരിയുള്ള നീലാംബുജം എടുത്തിരിക്കുന്നതായി തെളിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു" എന്നു വില്യം പറഞ്ഞു.

ബാക്സ്റ്റാൽ നിഃസജ്ജനകമായ ഒരു പുഞ്ചിരിതൂകി മുഖം ഒന്നുചുളിപ്പിച്ചു.

"ഈ നില്ക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയെ നിങ്ങൾ അറിയുമോ?"

"അറിയില്ല."

"കുട്ടീ ഈ നില്ക്കുന്ന ബാക്സ്റ്റാലിനെ അറിയുമോ?"

"എനിക്കു ബാക്സ്റ്റാലിനെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. ജേക്കബിനെ അറിയാം."

"ഈ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥമെന്തു്?"

"അതായത് ഈ ആൾ ജേക്കബെന്നു പേർപറഞ്ഞാണു വരാറുള്ളതു്."

"ഇതിനു നിങ്ങൾ എന്തുപറയുന്നു" എന്നു വില്യം ബാക്സ്റ്റാലിന്റെനേക്കു സഗൌരവം ചോദ്യംതുടങ്ങി.

"തിരുമേനി! ഈ പെൺകുട്ടി കളവുപറയുകയാണു്. റോസയെ ഞാൻ അറിയില്ല"

അയാൾ വിയർത്തു പരവശനായി എന്തുത്തരമാണു് കൊടുക്കേണ്ടതു് എന്നറിഞ്ഞില്ലപ്പോൾ യുവരാജാവു ഒരു നോട്ടം അയാളെ കള്ളംപറയരുതെന്നു ശാസിച്ചപോലെ അയാളിൽ ചാക്കാക്കി.

അയാൾതുടന്നു:—ഞാൻ ലൂവെസ്റ്റയിൻജയിലിൽ

പോയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പുഷ്പം എൻെറ സ്വന്തപരിശ്രമത്തിൻെറ ഫലമാണ്.

അപ്പോൾ റോസയുടെ സഹനശക്തി തീരെ നശിച്ചു. അവൾ ഇങ്ങനെ പറവാൻതുടങ്ങി:—"നിങ്ങൾ എൻെറ അച്ഛൻെറ ജയിലിൽ വന്നിട്ടില്ലേ? നിങ്ങൾ എൻെറ തോട്ടത്തിൽ എന്നെ അനുഗമിച്ചിട്ടില്ലേ? എൻെറ പൂച്ചട്ടിക്ക സമീപത്തുചെന്ന് അതിൽ കുഴിച്ചിട്ട വിത്തെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലേ? അതു ലഭിക്കാതെ നിങ്ങൾ വിഷണ്ണനായി മടങ്ങിയില്ലേ? ഇതൊന്നും ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ലെന്നോ കരുതിയതു്?"

അയാൾ അവളുടെ ധാർഷ്ട്യത്തെ വകവെയ്ക്കാത്തമട്ടിൽ അനങ്ങാതെ നിന്നു. പിന്നീടു അയാൾ യുവരാജാവിനോടു ശാന്തനായി പറഞ്ഞു.

"ഇരുപതുകൊല്ലത്തോളമായി ഞാൻ പൂവെട്ടുക്കുന്നതൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ട്. അതിനു എൻെറ ഗ്രഹം സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴപ്പോഴായി കിട്ടാറുള്ള ദിവ്യപുഷ്പങ്ങളെ രാജാക്കന്മാൎക്ക കാഴ്ചവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വഴക്കിനുള്ള കാരണം ഞാൻ പറയാം. ഞാൻ പൂവുവളൎത്തിവന്നവിവരം ഇവൾ എങ്ങനെയോ അറിഞ്ഞിരുന്നു. അവൾ അവളുടെ കാമുകനായ ഒരു തടവുകാരൻെറ ആലോചനയോടുകൂടി ഈ പുഷ്പം മോഷ്ടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവൾക്ക അതിൽ വിജയം ലഭിച്ചില്ല. ഇപ്പോൾ നേരേതന്നെ യുദ്ധത്തിനു വന്നിരിക്കയാണ്."

"ഹാ—" എന്നുമാത്രം റോസ ഉറക്കെ ഉച്ചരിച്ചു.

"ആ തടവുകാരൻ ആരാണെന്നു" യുവരാജാവ് ചോദിച്ചു.

റോസ ബോധംകെടാറായനിലയിലെത്തി. വാൻബീൽ ആപൽക്കാരിയായ ഒരു തടവുകാരനെന്നു നാടൊട്ടുക്ക പ്രസിദ്ധമാണ്. അയാളുടെ കൂടെ ചേൎന്നു ഏതുകാൎയ്യം ചെയ്താലും "ദ്രോഹകര"മായേ ലോകം വ്യാഖ്യാനിക്കുകയുള്ളു എന്ന് അവൾക്ക അറിയാമായിരുന്നു.

"തടവുകാരനെ അവിടത്തേക്ക നല്ലപോലെ അറിയാം. —രാജദ്രോഹിയായ ഒരാളാണു്."

"അയാളുടെ പേരെന്തു്?"

റോസ അവളുടെ തങ്കപ്പൂപോലുള്ള മുഖത്തെ മാന്തളിരൊത്ത കൈകൾകൊണ്ടു മറച്ചു.

"അയാളുടെ പേർ "ഡാൻവീൽ" എന്നു ബ്ലാക്സ്ററൽ നിർവ്വിശങ്കം പറഞ്ഞു."

അയാളോടുള്ള അനുരാഗംകൊണ്ടാണോ സ്ഥലംമാററത്തിനു മുമ്പു എന്നോടു അപേക്ഷിച്ചതു്?" എന്നു ലജ്ജാത്തയായി നില്ക്കുന്ന റോസയോടു് ഭാവം മാററിയ വില്യം ചോദിച്ചു.

അവൾ തലകുനിച്ചു നിന്നതേയുള്ളു.

"അതേ" എന്നു ഉത്തരം പറവാനും അവൾക്ക മടിതോന്നിയില്ല. എന്നാൽ നൈസർഗ്ഗികമായ സ്ത്രീത്വം അവളെ "അതു വേണ്ടെന്നു" ഉപദേശിച്ചു തടഞ്ഞു.

"ഉം" എന്നു ബ്ലാക്സ്റ്റോലിനോടു കഥാഭാഗം ഇനിയും പറവാൻ വില്യം പ്രേരിപ്പിച്ചു.

"ഞാൻ കൂടെക്കൂടെ ലൂവെസ്റ്റയിനിൽ പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. എനിക്ക പലതും അവിടെനിന്നും സാധിക്കാനുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഞാൻ അങ്ങനെ ചെയ്തു. ആ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ജയിലറുമായി പരിചയപ്പെടാൻ ഇടവന്നിട്ടുണ്ടു്. അപ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ പുഷ്പങ്ങളെ പററി അയാളോടു സംസാരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അതു ഈ യുവതി ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടിരിക്കാം. ഒരുലക്ഷം ഗിൽഡർ ആക്കാണു് ആവശ്യമില്ലാത്തതു്. വാദ്ധക്യമോ യുവത്വമോ അതിനു തടസ്സമായിത്തീരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയമായ കാര്യങ്ങൾ പുഷ്പങ്ങളാൽ മറക്കാമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തിൽ അവളുടെ കാമുകൻ കുറേക്കാലം ചെടികൾ വളത്തിവന്നു. അയാളുടെ പ്രേരണമൂലം എന്റെ പുഷ്പം വിടരുന്നതിനു തലേദിവസം അവൾ പുഷ്പത്തെ പൂച്ചട്ടിയോടൊന്നി

ച്ചു മോഷ്ടിച്ചു അവളുടെ മുറിയിൽ കൊണ്ടുപോയി. വല്ലവിധത്തിലും ഞാൻ അതിനെ അവിടെനിന്നും വീണ്ടെടുത്തു. ഇതാ അവർ ഇവിടെയും എത്തിയിരിക്കുന്നു. കാനൽജലം കണ്ട മാൻകിടാവിനൊപ്പം അവർ നശിക്കാൻ പോകുന്നു. അതിനെ ഞാൻ തടഞ്ഞിട്ടു ഒരു ഫലവുമില്ല."

ഇത്രയും പറഞ്ഞു അയാൾ ഒരു ദീർഘശ്വാസം വിട്ടു. റോസക്കു എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു സങ്കടം ഉള്ളിൽ ബാധിച്ചു. അവളുടെ മിഴികളിൽ ജലകണം പൊടിച്ചു. സത്യസന്ധനായ വില്യം അയാളുടെ വാക്കുകളെ വിശ്വസിച്ചു എന്നുതന്നെ പറയാം. അദ്ദേഹം അനുകമ്പാപൂർവ്വം റോസയെ നോക്കി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—"കുട്ടീ ഞാൻ ആദ്യം നിന്റെ വാക്കുകളെ സത്യമെന്നു കരുതി. നീയും നിന്റെ കാമുകനും ഒന്നിച്ചു ശിക്ഷക്കർഹരായിരിക്കുന്നു."

"ആ തടവുകാരൻ ഒരിക്കലും കുറ്റക്കാരനല്ല" എന്നു റോസ ധൈര്യവും സ്വാതന്ത്ര്യവും മുൻനിറുത്തി പറഞ്ഞു.

"കുറ്റക്കാരനല്ലേ" ഊർജ്ജിതത്തോടു വില്യം ചോദിച്ചു.

"അല്ല. അദ്ദേഹം ഒരു കുറ്റവും ചെയ്തിട്ടില്ല."

"നിന്നെ ഉപദേശിച്ചതു രണ്ടാമത്തെ കുറ്റമല്ലേ"

"അദ്ദേഹം ആദ്യവും ഒരു കുറ്റം ചെയ്തില്ല. അധികൃതന്മാർ വെറുതെ അദ്ദേഹത്തെ തടവിലാക്കി. ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം നിർദ്ദോഷിയാണു്."

"റോസേ! ആലോചിച്ചു പറയൂ. അയാൾ ചെയ്ത കുറ്റമെന്തെന്നു നീ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അയാൾക്കുള്ള ശിക്ഷ നീ അറിഞ്ഞുവോ? അയാൾ കുറ്റക്കാരനായി എന്തെല്ലാം ചെയ്തു എന്നു നീ അറിയുന്നുണ്ടോ?"

"ഞാൻ എല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം വല്ല

കുററവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എന്നോടു പറയുമായിരുന്നു. എന്നിൽനിന്നും അദ്ദേഹം ഒന്നും ഒളിച്ചുവെച്ചിട്ടില്ല. വാൻബീൽ ഒരിക്കലും കുററക്കാരനല്ല. അദ്ദേഹത്തെ അവിടുന്നു തെററിദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“വില്യം അവളോടു മിണ്ടാതിരിക്കാൻ ആംഗ്യം കാണിച്ചിട്ടു”നീലാംബുജത്തെപ്പററി സത്യമായും ന്യായമായും തീർച്ച ചെയ്യാം. എന്നു ബാക്സ്ററലിനോടു പറഞ്ഞു.

അയാൾ നന്ദിപൂർവ്വം യുവരാജാവിനെ വന്ദിച്ചു.

“കുട്ടീ! നീ കഠിനമായ ഒരു ശിക്ഷക്കു പാത്രീഭൂതയായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഞാൻ നിന്നെ ശിക്ഷിക്കുന്നില്ല. നിനക്കു ദുരുപദേശം തന്ന ദ്രോഹിയെ ശാസിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അയാളാണു് കള്ളൻ.”

“കള്ളനോ തിരുമേനി! ഹാ—എത്ര സത്യസന്ധനാണു് വാൻബീലെന്നു അവിടുന്നു അറിയുന്നില്ല. ഈ സംബോധന അദ്ദേഹം കേട്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ അഭിമാനസംരക്ഷണത്തിനായി അദ്ദേഹം ജീവനെ ത്യജിക്കുമായിരുന്നു.”

“അയാൾ ഉപദേശിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വെളിവാകും” എന്നു ബാക്സ്ററൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അയാൾ നവചൈതന്യശ്രീയോടു ബാക്സ്ററലിൻെറ നേർക്കു ചോദ്യം ചെയ്തു.

“എത്ര വിത്തുകളുണ്ടായിരുന്നു.?”

“മൂന്നു.”

ഇക്കാര്യത്തിൽ അയാൾക്കു സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും അവൾ ചോദിച്ചസ്ഥിതിക്കു മൂന്നു വിത്തുകാണുമെന്നു് കരുതിയാണു് അയാൾ അങ്ങനെ പറഞ്ഞതു്.

“അവയെപ്പററി എന്തറിയാം?”

"ഒന്നു് ചീത്തയായിപ്പോയി. രണ്ടാമത്തതു ഇതാപുഷ്പി ച്ചിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തതു എന്റെ കൈവശം ഉണ്ടു്."

"മൂന്നാമത്തേതുകൈവശമുണ്ടോ?"എന്നു് റോസഅത്യാശ്ച ൎയ്യബലയായി ചോദിച്ചു.

"അതുഞാൻ വീട്ടിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു."

"നിങ്ങൾ കള്ളംപറവാൻ അശേഷം മടിക്കുന്നില്ല. മൂന്നു വിത്തുകളുടേയും കാൎയ്യം ഞാൻ പറയാം. ഒന്നു് അച്ഛൻ ജയിലിൽവെച്ചു നശിപ്പിച്ചു. രണ്ടാമത്തേതു് ഇതാ ഓമനയായ പുഷ്പം തന്നിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തേതു് ഇതാ ഇരിക്കുന്നു" എന്നുപറഞ്ഞു് അവൾ ഒരു പൊതിഎടുത്തു് യുവരാജാവിനെ ഏല്പിച്ചു.

"തിരുമേനി! ഇവൾ വിത്തും മോഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നു് ബാക്സ്റ്ററൽ സങ്കോചംകൂടാതെ പറഞ്ഞു.

വില്യം പൊതിതുറന്നു് വിത്തു പരിശോധിച്ചു. അപ്പോൾ റോസയുടെ നേത്രങ്ങൾ വികസിച്ചു. മുഖം പ്രസന്നമായി. കവിൾ രക്തപ്രഭയെ തുളുമ്പി. അധരങ്ങൾ ചോപ്പണിഞ്ഞു.

പൊതിഞ്ഞ കടലാസ്സു് വില്യം താഴത്തിട്ടു. അതു് റോസ എടുത്തു് വായിച്ചുനോക്കീട്ടു് വില്യത്തിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം അതു വായിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുവഹസ്തങ്ങൾ തെരുതെരെ വിറകൊണ്ടു. നെറ്റിയിൽ വിയൎപ്പുതുള്ളികൾ പൊടിച്ചു.

അതു് ബൈബിളിൽനിന്നും കീറിയ ഒരു കടലാസാണു്. ജാൺ പരിചാരകൻവശം കൊടുത്തയച്ച ആ കത്തു് വാൻബീൽ വായിക്കാതെ വിത്തുപൊതിയുന്നതിനു് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി.

"പ്രിയപ്പെട്ട വാൻബീൽ.

ഞാൻ തന്നിട്ടുള്ള കത്തുകളെ തുറന്നുപോലും നോക്കാതെ ഉടനെ ചുട്ടുകളയണം. എന്നെ സ്നേഹിക്കുമെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നു.”

എന്നു്, കാൺസ്റ്റീലിയസ്സ്.

ഈ കത്തു് വാൻബീൽ നിർദ്ദോഷനാണെന്നും പുഷ്പം റോസയുടെ വകയാണെന്നും പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു.

റോസയുടെ ചീത്ത വിലോചനങ്ങൾ “മകനേ” എന്നു് വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

അദ്ദേഹത്തിൻെറ തെളിഞ്ഞ നയനങ്ങൾ “ഭയന്നുപോകേണ്ട” എന്നു് സമാധാനവും ചൊല്ലി.

വില്യം നെററിമേലുറഞ്ഞ വിയർപ്പുതുള്ളികളെ തുടച്ചുമാററി.

“ബ്രാക്സ്റററൽ! സത്യംപോലെ ചെയ്യും” എന്നു് വീണ്ടും യുവരാജാവു് പറഞ്ഞു

റോസ നീലാംബുജത്തിൻെറ അരികത്തുപോയി അതിൻെറ മനോഹരമായ പത്രങ്ങളെ ചുംബനംചെയ്തു. എന്നിട്ടു് “വാൻബീൽ, അവിടുന്നു് എന്നെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിപ്പിച്ചതു് വൃഥാവിലായില്ല” എന്നു് സ്വഗതമായി ചൊല്ലി.

XVI

ഈ സംഭവങ്ങൾ നടക്കുമ്പോൾ വാൻബീലിൻെറ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കാം?

തടവുകാരൻ ജാലകങ്ങൾ തുറന്നു് പുറമേ നോക്കി, ഉണർന്നിരിക്കുന്ന സമയത്തെ നയിച്ചു. ഉണങ്ങിയ ഇലകളാൽ പരിവൃതമായ വൃക്ഷച്ചുവടുകളും പുതിയ പത്രങ്ങളിണങ്ങിയ ചെറുശാഖകളും, കരിഞ്ഞുവീണ പുഷ്പങ്ങളും, അവയുടെ

സ്ഥാനമട്ടപ്പിച്ചു് ചെറുമൊട്ടോട്ടുകൂടിയ ലതകളും അയാൾ അടുത്തുള്ള തോട്ടത്തിൽകണ്ടു. മധുരമായ കളകളശബ്ദം പൊഴിക്കുന്ന പക്ഷിക്കൂട്ടങ്ങളും ശീതളമായ ആലോലവായുവും അയാളെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ സമർത്ഥങ്ങളായില്ല. വൃക്ഷങ്ങൾ തമ്മിൽ കാററു് ഉരസുന്നതും തത്ഫലമായി കറയ്യാറി തുള്ളിതുള്ളിയായി പതിക്കുന്നതും അയാളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടു അതുമാതിരിതന്നെ കാററു് ഇലകൾ പരസ്പരം വൈസ്വരമില്ലാത്ത ഒരു ഭാവവിശേഷത്തെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ പലതും ശ്രദ്ധിച്ചു് അയാൾ പകൽപോക്കി; സന്ധ്യാസമയത്തു് ലോകം തടവുകാരനു് ഭയങ്കരമായ ഒരു കാരാഗൃഹമായി പരിണമിച്ചു. ചരാചരങ്ങളെ വേർതിരിച്ചറിവാൻ കഴിയാത്തവിധം ഖണ്ഡംഖണ്ഡമായി ലോകത്തെ വിഭജിച്ച അന്ധകാരത്തെ വാൻവീചിൽ ശപിച്ചു. എങ്കിലും വൈദ്യുതദീപങ്ങൾക്കൊപ്പം ആകാശത്തിൽ മിന്നിത്തെളിയുന്ന താരങ്ങൾ ഓരോന്നായി താഴത്തുപോരുന്ന കാഴ്ച അയാളെ ചിന്തയ്ക്കു് വശഗതനാക്കി. വിണ്ണിൽനിന്നും സ്ഥാനഭ്രംശം പററിയ മട്ടിൽ അവയെ താഴത്തുവീഴുന്ന പരാശക്തിയെ കാരാഗൃഹസ്ഥൻ കഠിനകഠിനം വെറുത്തു.

എന്നാൽ റോസയുടെ സുമനോഹരമായ ചിത്രത്തെ അയാൾ കൺമുമ്പിൽനിന്നും തുടച്ചുമാററാൻ സാധിക്കാത്തവിധം സൃഷ്ടിച്ചു നിരീക്ഷണം ചെയ്തിരുന്നു. അവളെക്കൂടാതെയുള്ള ജയിൽ അത്യുജ്ജ്വലത്തായ ഗൃഹങ്ങൾ നശിച്ചു അംബരവീഥിക്കൊപ്പം അമംഗളപ്രദമായി അയാൾക്കു് അനുഭവപ്പെട്ടു. പുഷ്പംപോയാലും അവൾ അവിടം വിടേണ്ടിയില്ലായിരുന്നു എന്നു വിചാരിച്ചു് അയാൾ അന്തസ്താപത്തിൽ മുങ്ങി.

ജയിലർ പുത്രിയെക്കാണാതെ പല അന്വേഷണവും നടത്തി. ഒടുവിൽ അവളെ കണ്ടുകിട്ടാതെ തടവുകാരനോടു് കാര്യം ചോദിക്കാമെന്നുള്ള ഗർവ്വോടുകൂടി കാരാഗൃഹമുറിയിൽ

ക്കടന്നു. വാൻബീൽ ഒരക്ഷരംപോലും ജയിലരോട്ട് സംസാരിക്കാൻ അനുഗ്രഹിച്ചില്ല. അയാൾ എന്തുംചെയ്യട്ടെ; എന്തും പറയട്ടെ; എന്നായിരുന്നു തടവുകാരന്റെ നിശ്ചയം.

മകളെപ്പററി എന്തെങ്കിലും വാൻബീലിനു് അറിവുണ്ടോ എന്നറിയാൻ ജയിലർ നല്ലവണ്ണം ശ്രമിച്ചു. പ്രിയൻ അറിയാതെ അവൾ എങ്ങും പോയിരിക്കാനിടയില്ലെന്നാണു് ജയിലരുടെ വിശ്വാസം. തടവുകാരൻ പറഞ്ഞ സമാധാനമൊന്നും അയാളുടെ മനസ്സിൽ പതിയാതെ "റോസയെ എന്തുചെയ്തു?" എന്നു് സ്വരഗ്രാഹിയന്ത്രത്തിലൂടെ ചോദിക്കുന്നതുപോലെ അസ്വാസ്ഥശബ്ദത്തിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് ജയിലർ മുമ്പിൽത്തന്നെനിന്നു. അവളെപ്പററിയാതൊന്നും അറിവാൻ പാടില്ലെന്നുപറഞ്ഞു് അയാളെ അവിടെനിന്നും അയയ്ക്കാൻ വാൻബീൽ കഴിയുന്നത്ര നോക്കി. എന്നാൽ പുത്രിയെ കാണാത്തതിനാലുള്ള സങ്കടവും തടവുകാരനിൽ അയാൾക്കുള്ള ആശങ്കയും അയാളെ കോപാന്ധനാക്കി. തൽഫലമായി ജയിലർ തടവുകാരനെ, വേണ്ടിവന്നാൽ വധിക്കുന്നതിനും, തയ്യാറായി. വേണ്ട ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടി ജയിലർ വീണ്ടും മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഒരു കയ്യിൽ ഊററമുള്ള ഒരു വടിയും മറേറക്കൈയ്യിൽ ഒരു കത്തിയും വഹിച്ചുകൊണ്ടു് പുള്ളിയുടെ മുമ്പിൽ വന്നുനിന്നു. "റോസ എവിടെയാണെന്നു് പറയുമോ ഇല്ലയോ?" എന്നു് അയാൾ ചോദിച്ചു. അതിനുത്തരമൊന്നും ലഭിക്കാതെ വാൻബീലിനെ ജയിലർ അടിക്കാൻ വടിഓങ്ങി. തടവുകാരൻ ശത്രുകരത്തിൽനിന്നും അടിക്കാനോങ്ങിയ ഉപകരണത്തെ നിഷ്പ്രയത്നം കൈക്കലാക്കി. അതിൽ പരാജയം നേരിട്ട ദുഷ്ടൻ കരാളമായ കത്തിയെ പ്രതിപക്ഷിയുടെനേക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടു. അതു് ആപത്തണയുന്നതിനുമുമ്പു് തടവുകാരൻ വടികൊണ്ടു് ഏല്പിച്ച താഡനം ജയിലരുടെ പാണിയെ ദുർബ്ബലമാക്കുകയും, തന്മൂലം കത്തി താഴത്തു

പതിക്കയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ നിരാശനായ ജൂലിയർ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കായി വിളിച്ചുകൂട്ടി. ഇൻസ്പെക്ടർ ഏതാനും ശിപായികളോടുകൂടി താഴെ നില്ക്കുകയായിരുന്നു. അവർ സഹായത്തിനായി ഓടിവന്നപ്പോൾ വാൻബിൽ ജൂലിയരെ വധിക്കാനൊരുമ്പെടുന്നതാണു കണ്ടതു്. വാസ്തവത്തിൽ തനിക്കു വരാവുന്ന ആപത്തിനെ അയാൾ തടഞ്ഞു് പ്രതിദ്വന്ദ്വിയെ ഒന്നു് ഭയപ്പെടുത്തുക മാത്രമേ ചെയ്തുള്ളൂ. വാസ്തവം ആരറിയുന്നു? ഉടൻതന്നെ അവർ തടവുകാരനെ കയ്യാമം വെപ്പിച്ചു.

ആ നാട്ടിലെ നിയമപ്രകാരം വാൻബീലിനു് മരണശിക്ഷയായിരിക്കും വിധി. എന്നാൽ വിധിക്കാൻ അധികാരമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മുമ്പിൽ കുററവാളിയെ ഹാജരാക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടു്.

പട്ടാളക്കാർ വാൻബീലിനെ ജയിലിൽനിന്നും ഇറക്കി പുറത്തുകൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ ഒരു കുതിരവണ്ടി അവരുടെ സമീപത്തു വന്നുനിന്നു. അതിൽ അയാളെ കയററി തെരുവീഥിയിൽക്കൂടി പട്ടാളക്കാർ കൊണ്ടുപോയി. വൈകുന്നേരം അഞ്ചുമണിയായപ്പോൾ യാത്രക്കാർ നാല്പതുനാഴിക സഞ്ചരിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രാത്രിയും അവർ വഴിയിൽത്തന്നെ കഴിച്ചു. പ്രഭാതത്തിൽ ലീസൻപട്ടണവും കഴിഞ്ഞു് അതിനടുത്തുള്ള ഒരു പ്രധാനനഗരത്തിൽ അവർ ചെന്നുചേർന്നു.

ദൈവഗത്യാ റോസയും നീലാംബുജവും അവിടെ സമീപത്തൊരിടത്തു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഗ്ലാനമായ റോസയുടെ മുഖത്തെക്കണ്ടു് അലിവുതോന്നി വില്യം ചില ചോദ്യങ്ങൾ അവളോടു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ യുവരാജാവിന്റെ വിടന്നനേത്രം റോസയുടെ മുഖത്തെ വികാരങ്ങളെ വായിച്ചറിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

"കുട്ടീ! നിന്റെ അച്ഛൻ ലിവെസ്സനിലില്ലേ?"

"അതേ അവിടെയുണ്ടു്."

"അദ്ദേഹത്തെ നീ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലേ?"

"ഇല്ല, ഒരു പുത്രി സ്നേഹിക്കേണ്ടുന്നവിധത്തിൽ സ്നേഹിക്കുന്നില്ല"

"അതു് എത്രയോ നിന്ദാവഹമാണെന്നു് നീ അറിയുന്നുണ്ടോ.?"

"അറിയുന്നുണ്ടു്. എന്തുചെയ്യാം. അച്ഛൻ ഒരു മനുഷ്യസ്നേഹിയല്ലല്ലോ."

അവൾ അപ്പോൾ കരയാൻഭാവിച്ചു. എന്നാൽ അപരിചിതന്മാരായ ജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ കണ്ണുനീർ പൊഴിക്കാനുള്ള മടികൊണ്ടു് അവൾ തലകുനിച്ചു നിന്നു.

"കാര്യമെന്തു് സ്നേഹിക്കാതിരിക്കാൻ?"

"ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ. അച്ഛൻ ഒരുദുഷ്ടനാണു്."

"എങ്ങനെ?"

"തടവുകാരെ ക്രമത്തിലധികം ദ്രോഹിക്കുന്നു"

"എല്ലാവരെയുമോ?"

"അതേ"

"പ്രത്യേകിച്ചൊരാളെ ദ്രോഹിക്കുന്നതിലല്ലേ നിനക്കു വിരോധമുള്ളതു്?"

"അതേ! വാൻബീലിനെ അച്ഛൻ കൊല്ലാതെ കൊല്ലുന്നു."

"അയാളെ നീ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടോ?"

അവൾ പെട്ടെന്നൊന്നു ഞെട്ടി.

"ഞാൻ ഉള്ളഴിഞ്ഞു സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു്."

"എപ്പോൾമുതൽ?"

“ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട നാൾമുതൽ”

“അതെന്നാണു്?”

“അദ്ദേഹത്തെ തടവുകാരനാക്കിയ നാൾമുതൽ”

“നിനക്കു് അതുനിമിത്തം സംഭവിക്കാവുന്ന ആപത്തുകളെപ്പററി അറിയാമോ?”

അവൾ അല്പം ആലോചിച്ചു. ഒടുവിൽ വസ്ത്രങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തുന്ന മട്ടിൽ അല്പം കുനിഞ്ഞുനിന്നിട്ടു് അവൾ യുവരാജാവിന്റെ മുഖത്തു മിഴിചാച്ചു നോക്കി,

“എന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു സന്തോഷമെയുള്ളു.”

യുവരാജാവു് ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അവളുടെ കരം ഗ്രഹിച്ചു.

“എന്നിൽനിന്നു് നീ എന്തെങ്കിലും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ?”

“അതേ”

പിന്നീടൊന്നും അവളോടു് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചില്ല.

രണ്ടുദിവസം കഴിഞ്ഞു നടത്താൻപോകുന്ന പുഷ്പപ്രദർശനത്തിന്റെ ആഘോഷത്തെപ്പററി അദ്ദേഹം അവളോടു സംസാരിച്ചിട്ടു് അവിടെനിന്നും പോയി.

XVIII

1673-ാമാണ്ടു് മേമാസം പതിനഞ്ചാംതീയതി ഹാളണ്ടുകാർക്കു് ഒരു വിശേഷദിവസമായിരുന്നു. അന്നേദിവസമാണു് നീലാംബുജം കൊണ്ടുവന്ന ആളിനു് സമ്മാനം നല്കുന്നതു്. യുവരാജാവിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കൊണ്ടാടുന്ന ആ ആഘോഷത്തിൽ ഭാഗഭാക്കാകാൻ ജനങ്ങൾ പലേടത്തു

നിന്നും വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. എവിടേയും ജനങ്ങൾ! അവരിൽ എല്ലാവരിലും സന്തോഷവും!

അവിടത്തെ കൃഷിപ്രദർശനസംഘം ചെയ്ത നടപടിയെപ്പററി പ്രശംസിക്കാത്തതായി ഒരാളും അന്നവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അന്നുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത നീലാംബുജം അത്ഭുതങ്ങളിൽ ഒന്നായി ജനങ്ങൾ വാഴ്ത്തി.

വിശാലമായ പന്തലിൽ വന്നുചേരുന്നവരെ നീലനിറമുള്ള ഇതളുകളെ വിടർത്തി മന്ദം മന്ദം ശിരസ്സുമാട്ടി നീലാംബുജം സ്വാഗതമേകി. ഓരോ ഇളവും അതിന്റെ കമനീയതയെ പ്രസ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴവിടെ കൂടിയിട്ടുള്ള ജനങ്ങളിൽ ഒരാൾമാത്രം തുടിക്കുന്ന ഹൃദയത്തോടു അതിനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും പന്തലിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കെ നീലാംബുജത്തിനെ പട്ടണപ്രദർശനത്തിനായി പ്രത്യേകമൊരുക്കിയ ഒരു വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു വച്ചു. അതു് അപ്പോഴും ജനങ്ങളുടെ നേർക്കു് പുഞ്ചിരി തൂകുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പട്ടാളക്കാർ അതിനു ചുററും നിരന്നുനിന്നു. ജനങ്ങൾ എങ്ങും നിരന്നുനിന്നു. ഇതെല്ലാം നീരൊഴുകുന്ന നയനങ്ങളാൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു റോസ ഒരുഭാഗത്തു നിന്നതേയുള്ളു. യുവരാജാവിന്റെ പ്രേരണപോലും അവളെ സന്തുഷ്ടയാക്കിയില്ല. അവൾ ധരിച്ചിരുന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ വിലയേറിയവയും അഴകുള്ളവയുമായിരുന്നു. അവളുടെ മുഖം ശ്രീമത്തായിരുന്നു. നീണ്ടുചുരുണ്ടുകിടന്ന മുടി പിൻഭാഗത്തു നയനമോഹനമായി കെട്ടിയിട്ടിരുന്നു. എന്നാലും അവളിൽ എന്തോ കുറവുണ്ടെന്നു കാണികൾ കണക്കാക്കി. അതു് അവളുടെ സന്തോഷമില്ലായ്മതന്നെ.

ബൊക്കസ്സ്ററൽ ഒരുലക്ഷം ഗിൽഡർ വാങ്ങാനുള്ള ബെഡപ്പാടിൽ നിന്നു. എല്ലാവരും അയാളെ സൂക്ഷിച്ചുനോ

ക്കി. അയാളുടെ മഹാഭാഗ്യത്തെ അവർ അസൂയയോടു സ്മരിച്ചു. അയാളെപ്പോലെ പ്രശസ്തി നേടിയവൻ മറെറങ്ങും ഇല്ലെന്നു അവർ തീരുമാനിച്ചു.

പട്ടണപ്രദർശനം കഴിഞ്ഞു നീലാംബുജത്തെ തിരിച്ചു പന്തലിൽ കൊണ്ടുചെന്നു വച്ചു. അപ്പോൾ രാജകുമാരൻ സമീപത്തുള്ള അതിഥിമന്ദിരത്തിൽ വിശ്രമിക്കയായിരുന്നു. തടവുകാരനെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു് അതിവേഗം പോകുന്ന വണ്ടി ആൾനിറഞ്ഞ പന്തലിനു സമീപം വന്നുനിന്നു. വാൻബീൽ വിശേഷമെന്തെന്നു പട്ടാളക്കാരോടു ചോദിച്ചു. അവർ നീലാംബുജത്തിൻെറ കഥ അയാളെ ധരിപ്പിച്ചു. ആശമുഴുത്ത തടവുകാരൻ പുഷ്പത്തെ ഒന്നു കാണുവാൻ അനുവദിക്കുന്നതിനു പട്ടാളക്കാരോടു യാചിച്ചപ്രകാരം അയാളുടെ അവസാനമായുള്ള അനുഗ്രഹത്തെ നിറവേററാമെന്നു കരുതി അവർ അയാളെ പന്തലിൽ കൊണ്ടുപോയി.

വാൻബീൽ അപ്പോൾ ഭാസുരമായ ഒരു രംഗത്തു പ്രവേശിക്കുന്നതായി കരുതി. തടവുകാരനെന്ന നിലയെ അയാൾ ശപിച്ചു. വീണ്ടും സ്വാതന്ത്ര്യം അയാളുടെ വകയായതായി അയാൾക്കു അനുഭവപ്പെട്ടു. ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തിനു കൂടുതൽ വായുവും ലോകത്തെ നേരേ നിന്നു നോക്കുന്നതിനു കൂടുതൽ വെളിച്ചവും, നിവർന്നു നടക്കുന്നതിനു വിശാലമായ തെരുവീഥികളും അയാൾക്കു ജഗൽപിതാവു് നൽകിയിരിക്കുന്നു. വളരെക്കാലമായി പിരിഞ്ഞു വീണ്ടും ഒന്നിച്ചുകൂടുന്ന മാതാവിൻെറയും ശിശുവിൻെറയും നിലയിൽ വാൻബീൽ നീലാംബുജത്തിൻെറ സമീപത്തു എത്തി. നിർമ്മലവും അത്യുഷ്ണവുമായ ഒന്നുരണ്ടു കണ്ണുനീർത്തുള്ളികൾ അയാൾ പൊഴിച്ചു.

അനന്തരം അയാൾ റോസയെ അവിടെ കാണാൻ കഴിയുമോ എന്നു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. വിധി അവളെ എന്തു

ചെയ്യു എന്നറിയാതെ ആ സാധു കുഴങ്ങി. തന്റെ ജീവിതത്തെ പരിപാവനമായ പുഷ്പത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽതന്നെ വലിച്ചെറിഞ്ഞാലെന്തെന്നും അയാൾ ആലോചിച്ചു. കൂടെയുള്ള പട്ടാളക്കാരെയോ വരാൻപോകുന്ന ആപത്തിനെയോ അയാൾ ഓർത്തില്ല. പുഷ്പത്തെ തലോടിക്കൊണ്ടു വീശിയ മാരുതൻ അയാളെ കുളിർപ്പിച്ചു. അയാൾ പുഷ്പത്തെ തൊടാൻ കൈകൾ നീട്ടി. ആ സന്ദർഭത്തിൽ 'അരുതെ'ന്ന ഒരു ശബ്ദം എവിടെനിന്നോ അയാളെ തടഞ്ഞു. ഉടൻ പുഷ്പം തന്റേതല്ലെന്ന വാൻബീൽ മനസ്സിലാക്കി.

പിന്നീടു പട്ടാളക്കാർ അയാളെ അവിടെ നിർത്തിയില്ല. വാൻബീലിനെ യുവരാജാവിന്റെ സമീപത്തേക്കു കിങ്കരന്മാർ, ആനയിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ ഘോഷത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാൻ പുറപ്പെടുകയായിരുന്നു. തടവുകാരനെ കണ്ട മാത്രയിൽ "ഇതാണോ ജയിലറെ വധിക്കാനൊരുമ്പെട്ട തടവുകാരൻ" എന്നു ചോദിച്ചു. 'അതെ' എന്നു പട്ടാളക്കാർ അശേഷം മടിക്കാതെ ഉത്തരം കൊടുത്തു. തത്സമയം തടവുകാരന്റെ ദേഹം ആകപ്പാടെയൊന്നുലഞ്ഞു. അയാൾക്കുള്ളിൽ, അതായതു ആത്മാവിൽ, നിന്നും സത്യം പറഞ്ഞുപറന്നുപോകുന്നതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി. അതോടുകൂടി അയാൾ തലകറങ്ങുന്ന ഒരുത്തനെപ്പോലെ സങ്കടപ്പെട്ടു

"ഏതായാലും വാൻബീലിനെ പന്തലിൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ" എന്നു യുവരാജാവു കല്പിച്ചു.

വാൻബീൽ സേനാനായികളോടുകൂടി പന്തലിൽ കടന്നു. അവിടെ അയാളുടെ നേത്രങ്ങൾ റോസയെ കാണാൻ ചുററിത്തിരിഞ്ഞു. ജീവിതമുപേക്ഷിക്കുന്നതിനോ പുഷ്പത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതിനോ അയാൾക്കു വിസമ്മതമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ റോസ ഒഴിഞ്ഞ ഈ ലോകം അയാൾക്കു അശേ

ഷം ആവശ്യമില്ലെന്നു അയാളുടെ അവലോകനം പ്രഖ്യാപനംചെയ്തു.

റോസ പന്തലിൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൾ വില്യത്തിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം പ്രത്യേകരീതിയിലുള്ള വസ്ത്രങ്ങളണിഞ്ഞു പരമസുന്ദരിയായി അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവളുടെ ഹൃദയം ജയിലിനകത്തുകിടക്കുന്ന ആത്മപ്രിയനിൽ പോയി പതിഞ്ഞിരുന്നു. തന്മൂലം വാൻബിൽ പന്തലിലുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവൾക്കു കാണ്മാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അയാൾ ഒരു പക്ഷേ തടവുമുറിയിൽ കിടന്നു മരിച്ചിരിക്കാമെന്നും അവൾ വിചാരിച്ചു.

വില്യം സമ്മാനം നൽകുന്നതിനു തയ്യാറായി നിന്നപ്പോൾ ബാക്സ്റ്ററിന്റെ മുഖത്തുള്ള പ്രസന്നത പരിസരത്തെക്കൂടെ പ്രഭാപൂരിതമാക്കി. എന്നാൽ അയാളുടെ അത്യാശ അയാളെ അപൽക്കരസ്ഥാനത്തിലേക്കു തെറിപ്പിച്ചു.

“പുഷ്പത്തിന്റെ അവകാശി മുൻപിൽ വരട്ടെ” എന്നു വില്യം ഉച്ചരിച്ചപ്പോൾ മൂന്നുപേർ അറിയാതെ മുമ്പോട്ടു കുതിച്ചു. ബാക്സ്റ്റർ സമ്മാനം തനിക്കുതന്നെ ലഭിക്കുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു നീങ്ങിനിന്നു. ന്യായമായ അവകാശത്തെ ഗണിച്ചു റോസ മുമ്പോട്ടുപോയി. വാൻബിൽ റോസയ്ക്കുവേണ്ടി വാദിപ്പാൻ പട്ടാളക്കാരുടെ പിടിയിൽനിന്നു വിമുക്തനായി രണ്ടുമൂന്നു ചോടുനീങ്ങി.

അല്പനേരത്തേക്കു അവിടത്തെ അന്തരീക്ഷം മൌനാവലംബനം പ്രാപിച്ചു. റോസ സമ്മാനത്തിനായി കൈകൾനീട്ടിയപ്പോൾ ബാക്സ്റ്റർ ബോധംകെട്ടു താഴത്തു പതിച്ചു. അവളെ അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ സപ്രഹർഷം കൊണ്ടാടി. റോസ ഒരു രാജ്ഞിയെപ്പോലെ അകൃത്രിമഭാവത്തോടുകൂടി പുഞ്ചിരി തൂകിനിന്നു.

" * * * * * *
* * * * * * *

അടുത്തതായി വില്യത്തിൻെറ ശ്രദ്ധപതിഞ്ഞതു് വാൻബീലിലായിരുന്നു: അയാളെ അദ്ദേഹം നിർദ്ദോഷിയാണെന്നറിഞ്ഞു വെറുതെവിട്ടു. തടവുകാരനെക്കൊണ്ടുവന്ന വണ്ടി ദമ്പതിമാരെയും വഹിച്ചുകൊണ്ടു രാജകല്പനയനുസരിച്ചു തിരച്ചു നീങ്ങിത്തുടങ്ങി. അപ്പോൾ വാൻബീൽ അയൽവാസിയായ ബ്യാക്സ്റ്ററിൻെറ ചതിപ്രയോഗങ്ങളെ ഓൎത്തു റോസയോടു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

"പ്രിയേ! എത്ര ദയനീയമായ മരണമാണു് ബാക്സ്റ്ററിനു സംഭവിച്ചതു്."

"പ്രാണേശ! നമുക്കു അയാളിൽ കരുണയുണ്ടു്. എന്നാൽ കൎമ്മസാക്ഷി അയാളെ ശരിയായും ശിക്ഷിക്കതന്നെ ചെയ്തു."
